

wiosna 2026

BŁĘDOWA ZGŁOBIENSKA ✦ BRATKOWICE ✦ DĄBROWA ✦ MROWLA ✦ RUDNA WIELKA ✦ ŚWILCZA ✦ TRZCIANA ✦ WOLICZKA

KWARTALNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY SAMORZĄDU GMINY ŚWILCZA I GMINNEGO
CENTRUM KULTURY, SPORTU I REKREACJI W ŚWILCZY Z SIEDZIBĄ W TRZCIANIE

Trzcianka

nr 117

cena 6 zł

Z. Skawiński
„Wesołego Alleluja”
Kartka pocztowa
ze zbiorów Anny Kielar

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych

Trzciana, 2 marca 2026 r.

Trzcionka

Rok założenia
17.01.1997

WYDAWCA: Samorząd Gminy Świlcza
i Gminne Centrum Kultury, Sportu
i Rekreacji w Świlczy z siedzibą w Trzcionce.

ISSN 1506-1086

REDAGUJE KOLEGIUM w składzie:
Artur Szary (redaktor naczelny), Józef
Ciosek, Zbigniew Lis, Anna Woźny, Anna
Żarska (sekretarz redakcji).
ADRES REDAKCJI: 36-071 Trzciana 353c
– Gminne Centrum Kultury w Świlczy
z siedzibą w Trzcionce,
tel. 17 85 14 438, www.swilcza.com.pl,
e-mail: trzcionka_swilcza@op.pl

NAKLAD: 350 egz. Nr ident. 690473296.
Pismo zarejestrowano
w Sądzie Wojewódzkim w Rzeszowie,
Sygn. Akt. I Ns Rej. Pr. 18/97.
OPRAC. GRAFICZNE: Dorota Wadiak.
DRUK: Nasza Drukarnia Justyna Adamiec
tel. 506 792 965

*Za treść poszczególnych artykułów od-
powiadają autorzy. Nie przyjmujemy
przedruków z książek, gazet czy Inter-
netu. Nie zwracamy materiałów niezamówionych, zastrzegamy sobie prawo se-
gregacji nadsyłanych materiałów, dokony-
wania skrótów i poprawek. Nie płacimy
wierszówki.*

Do druku oddano: 19.03.2026 r.

Czytelnicy, Sympatycy i Korespondenci „Trzcionki”!

Redakcja „Trzcionki” uprzejmie
prosi o nadsyłanie wspomnień, reflek-
sji, własnych przemyśleń, artykułów
problemowych od każdego kolejnego
numera na miesiąc przed upływem
kolejnego kwartału, **do nr 118 – do
1 CZERWCA 2026 r.**

**Po upływie tego terminu mate-
riałów nie przyjmujemy.**

Redakcja przypomina o właści-
wym wykorzystywaniu danych osobo-
wych wg przepisów RODO (Rozporzą-
dzenie Parlamentu Europejskiego
i Rady Unii Europejskiej 2016/679
z dn. 27 kwietnia 2016 r.).

OD REDAKCJI 4

Z ŻYCIA GMINY 6

Świlcza – gmina, która inwestuje
w przyszłość swoich mieszkańców 6
Szczegółowa demografia Gminy Świlcza
(stan na dzień 31.12.2025 r.) 11
Z działalności Wójta Gminy Świlcza 12
Podsumowanie sesji Rady Gminy
Świlcza – IX kadencja (XXII-XXVI) ... 15
Młodzież ma głos – Sesje Młodzieżowej
Rady Gminy Świlcza 17

W KRĘGU HISTORII I TRADYCJI 18

Spleciona z dziejami Świlczy historia
rodziny Biedrzyckich 18
Lekcja historii inna, niż wszystkie 23
Spotkanie z historią 26
Najdroższe pisanki świata 27
Koło ceramiczne RDTL przy Zespole
Szkół w Trzcionce 28

Z ŻYCIA DUCHOWEGO 29

Pomnik świętego Andrzeja Boboli
w Świlczy 29
Pierwszy Orszak Trzech Króli
w Bratkowicach – barwne święto
tradycji i wspólnoty 30

EDUKACJA I WYCHOWANIE 32

Żłobek Gminny w Bratkowicach
– nowoczesne standardy i twórczy
rozwój najmłodszych 32
Nowe standardy w żłobkach od 2026
roku – wsparcie rodzin i rozwój opieki
nad najmłodszymi w Gminie Świlcza 32
Gminny Żłobek w Trzcionce – miejsce,
w którym rozwój zaczyna się od
bezpieczeństwa 34
Karnawałowa radość w Przedszkolu
w Trzcionce 35
Tu rozkwita dzieciństwo – przedszkole
blisko natury 36
Święto Babci i Dziadka – tradycja pełna
miłości 37
Świąteczne występy w Rudnej Wielkiej ... 39
„Srebrna Szkoła” idzie z duchem
czasu – technik zarządzania
nieruchomościami w ofercie
edukacyjnej ZST-W w Trzcionce 40
Ferie zimowe pełne atrakcji
– niezapomniany czas dla najmłodszych
uczniów Gminy Świlcza 42
Magia Świąt w Mrowli – trzecia edycja
Świątecznego Miasteczka i Warsztatów
Świątecznych 44
Prokrastynacja – nie lenistwo, lecz me-
chanizm radzenia sobie z emocjami 45
Zmiany w polskiej ortografii 46
Związek Nauczycielstwa Polskiego ma
120 lat! 47

Dzień Kobiet 2026 r. w atmosferze
działań oświatowych i związkowych
ZNP SEiR Gminy Świlcza 50

Z DZIAŁALNOŚCI GCKSiR 51

Szkolny teatr w blasku reflektorów – IV
Konkurs Teatrów Szkolnych „Plaudite” 51
Jarmark Bożonarodzeniowy 53
Magiczny, muzyczny wieczór
w GCKSiR 54
Koncert kolęd i pastorałek w Błędowej
Zgłobieńskiej – wspólne świętowanie
Bożego Narodzenia 55
II Świlczańskie Kolędowanie – wspól-
nota, tradycja i radość spotkania 57
Chór „Cantus” z Trzcionki nagrodzony
w Rzeszowie 58
Dzień Babci i Dziadka z Zespołem
Pieśni i Tańca „Pułanie” 60
Karnawałowa radość najmłodszych
w Trzcionce 62
Muzyczne Walentynki z GCKSiR – dwa
wieczory pełne magii i emocji 63
Sportowe emocje w hali w Świlczy
– Dzień Sportu podczas półkolonii
zimowej 64
Intensywny luty pełen pracy i pasji 66
„Herbatka u Starszych Panów” – mu-
zyczna podróż do klasyki kabaretu 67
Teatr w działaniu – twórcze warsztaty
Grupy Teatralnej Tęspis 68

KULTURA I SPOŁECZEŃSTWO 70

Mikołajki 2025 w Gminie Świlcza – ra-
dość, tradycja i wspólne świętowanie ... 70
Świąteczna magia ubrana w muzykę 72
Młodzi będą starszymi – starsi byli
młodszymi 72
Pasja, która rozwija się w świecie cyfro-
wym 76
Pasja, która zaczęła się od... 78
Ferie 2026 w Bibliotece 80

PRZYRODA 83

Pomóżmy im przetrwać! 83
Propozycja wdrożenia programu
naturalnego zwalczania plagi komarów
i meszek 84
Sprzymierzeńcy w ograniczaniu plagi
uciążliwych komarów, meszek i much 85
Miłośnicy i pasjonaci przyrody są
wśród nas 86

SPORT, REKREACJA I ZDROWIE .. 87

„Smak samodzielności” – kulinarna
rewolucja oczami szefowej kuchni
Zespołu Szkół w Trzcionce 87
Halowy turniej o Puchar Wójta Gminy
Świlcza w piłce nożnej 89
Halowy turniej o Puchar Wójta Gminy
Świlcza w piłce nożnej oldbojów 90

Z okazji Świąt Wielkanocnych składamy Mieszkańcom Gminy Świlcza oraz wszystkim Gościom najserdeczniejsze życzenia pokoju serca, nadziei i wewnętrznej siły. Niech czas Zmartwychwstania napelni codzienność nowym światłem, umocni wiarę w dobro, a wzajemna życzliwość i solidarność niech towarzyszą Państwu każdego dnia. Życzymy, aby te święta były chwilą zatrzymania, refleksji i radości, a wspólnota – zarówno lokalna, jak i międzyludzka – była źródłem wsparcia, zaufania i odpowiedzialności za wspólne jutro. Radosnych, spokojnych i pełnych nadziei Świąt Wielkanocnych.

Dawid Homa - Wójt Gminy Świlcza
Seweryn Kornak - Zastępca Wójta

Radosnych Świąt Zmartwychwstania Pańskiego!

Z okazji Świąt Zmartwychwstania Pańskiego pragniemy złożyć wszystkim Mieszkańcom Powiatu Rzeszowskiego najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pokoju oraz nadziei płynącej z tajemnicy zwycięstwa życia nad śmiercią.

Ten świąteczny czas to okres wspólnoty, życzliwości i wewnętrznego umocnienia, które pozwoli na ufnością patrzeć w przyszłość i podejmować nowe wyzwania.

Jerzy Bednarz
Wiceprzewodniczący Rzeszowski

Tomasz Wojton
Przewodniczący Rady Powiatu Rzeszowskiego

Krzysztof Jarosz
Starosta Rzeszowski

Wielkanoc 2026

Zdrowych,
Spokojnych i Błogosławionych
Świąt Wielkiej Nocy,
wypełnionych miłością, wiarą
i nadzieją oraz obfitości łask
Zmartwychwstałego
Jezusa Chrystusa
życzy

Adam Dziezic
Poseł na Sejm RP

Polskie Stronnictwo
Ludowe

Biurowo Poselskie Posła na Sejm
Adama Dziezicza
pl. Ofiar Getta 2, 35-002 Rzeszów

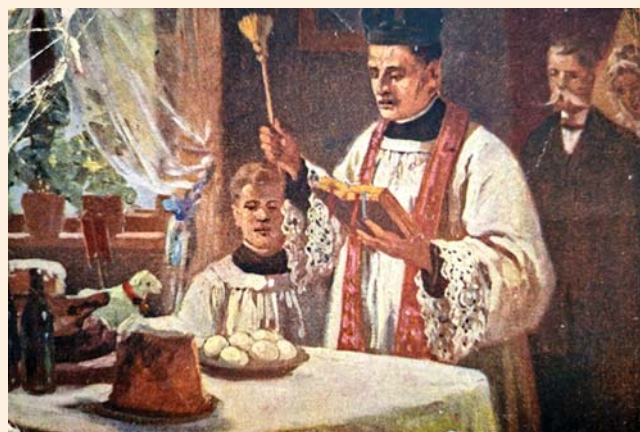
OD REDAKCJI

Miło nam powitać Państwa w kolejnym, wiosennym numerze naszego pisma. Znajdują się w nim wprowadzenie relacje i fotografie będące echem minionej zimy, ale ogólna atmosfera numeru ma już wyraźnie wiosenny i świąteczny charakter.

Szczegółowej uwadze polecamy wywiad z Wójtem naszej gminy, Panem Dawidem Homą – o sytuacji w gminie, pracy dla niej i planach na przyszłość. W „Trzcionce” staramy się regularnie przybliżać sylwetki miejscowych pasjonatów, ludzi o inspirujących zainteresowaniach. W tym numerze przedstawiamy Pana Krzysztofa Kwokę, mieszkańca Dąbrowy, leśnika i miłośnika przyrody.

Wiosna to czas przyływu energii, radości z odradzającej się przyrody, realizacji planów i zamierzeń. Tegoroczna wiosna przyniosła, niestety, także nowe, bardzo poważne niepokoje związane z sytuacją na świecie.

W obliczu zbliżających się Świąt Zmartwychwstania Pańskiego pozostaje mieć nadzieję na pomyślne rozwiązanie nasilających się konfliktów i nieszcześć. Z wiarą w lepsze jutro życzymy więc Państwu spokojnych, rodzinnych Świąt Wielkanocnych, dedykując wiersz nieocenionego ks. Jana Twardowskiego.

Szanowni Państwo, Drodzy Mieszkańcy,

Z okazji Świąt Wielkanocnych życzę,
aby Zmartwychwstanie Chrystusa niosło nadzieję i pokój,
a ten czas – pełen odrodzenia i wiosennej radości –
był okazją do serdecznych spotkań w gronie rodziny i przyjaciół.

Niech blask Wielkanocy rozświetla każdy dzień,
dodaje siłę i inspirowanie do otwartości na dobro.

W imieniu Rady Gminy Świlcza oraz własnym składam Państwu życzenia
radosnego, spokojnego i pełnego duchowego odrodzenia świętowania.

Joanna Wdowik - Mika
Przewodnicząca Rady Gminy Świlcza

Na czas Świąt Wielkiej Nocy
składam Państwu życzenia,
aby bezgraniczna miłość, którą w swym cierpieniu
ukazał nam Chrystus niosła światło Bożej łaski i opieki,
udzielając wsparcia w codziennych sprawach
oraz stając się fundamentem rodzinnej bliskości,
miłości i zrozumienia.

Pragnę także życzyć,
aby tajemnica Zmartwychwstania Pańskiego
każdego dnia była niezmiennym źródłem nadziei,
radości i pokoju oraz napełniała serca wiarą
w zwycięstwo dobra nad złem,
prawdy nad fałszem, życia nad śmiercią.

dr inż. Karol Ożóg
Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego

Wielkanoc 2026

Ks. Jan Twardowski

Wielkanocny Pacierz

Nie umiem być srebrnym aniołem –
ni gorejącym krzakiem –
tyle Zmartwychwstań już przeszło –
a serce mam byle jakie.
Tyle procesji z dzwonami –
tyle już Alleluja –
a moja świętość dziurawa
na ćwiartce włoska się buja.
Wiatr gra mi na kościach mych psalmy
jak na koślawej fujarce –
żeby choć papież spojrział
na mnie – przez białe swe palce.
Żeby choć Matka Boska
przez chmur zabite wciąż deski –
uśmiech mi Swój zesłała
jak ptaszka we mgle niebieskiej.
I wiem, gdy lżę swoją trzymam
jak złoty kamyczek z procy –
zrozumie mnie mały Baranek
z najcichszej Wielkiej Nocy.
Pyszczyk połóż na rękę
sumienia wywróci podszewkę –
serca mojego ocali
czerwoną chorągiewkę.

Wesołych Świąt Wielkanocnych

Z okazji Świąt Wielkanocnych składamy
najserdeczniejsze życzenia
Czytelnikom oraz Redakcji kwartalnika
„Trzcionka”.

Niech ten wyjątkowy czas przyniesie spokój, radość
i nadzieję, a budząca się wiosna napełni serca
optymizmem i nową energią do realizacji
wszystkich planów – zarówno osobistych,
jak i zawodowych.

Z wyrazami szacunku
Dyrektor, Pracownicy i Instruktorzy
Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji
w Świelczy z siedzibą w Trzcianie

Świlcza – gmina, która inwestuje w przyszłość swoich mieszkańców

*Rozwój gminy zaczyna się od ludzi – od tych najmłodszych po seniorów,
od edukacji po infrastrukturę – Dawid Homa.*

Wywiad z wójtem gminy Świlcza, Dawidem Homą przeprowadziła Anna Woźny

– Pełnienie funkcji wójta to duża odpowiedzialność i codzienne wyzwania – co najbardziej motywuje Pana do pracy na rzecz gminy Świlcza i skąd czerpie Pan energię do działania na co dzień?

Pełnienie funkcji wójta gminy Świlcza to dla mnie przede wszystkim zaszczyt, ale i ogromna odpowiedzialność wobec mieszkańców. To właśnie ludzie są moją największą motywacją – ich zaufanie, rozmowy podczas spotkań, wspólne inicjatywy i konkretne potrzeby, które każdego dnia staramy się realizować. Widząc, jak rozwija się Gmina Świlcza – nowe inwestycje, poprawę infrastruktury, wsparcie dla szkół, organizacji społecznych czy seniorów – mam poczucie, że ta praca ma realny sens. Motywuje mnie także świadomość, że samorząd to nie tylko administracja, ale przede wszystkim współpraca i dialog. Każda zakończona inwestycja, każdy rozwiązany problem mieszkańca to dowód na to, że warto podejmować wysiłek i mierzyć się z codziennymi wyzwaniami. Energię do działania czerpię z poczucia odpowiedzialności, ale też z pozytywnej energii ludzi, z którymi pracuję – radnych, sołtysów, pracowników urzędu i wszystkich zaangażowanych w rozwój naszej gminy. Ważne jest dla mnie również wsparcie rodziny, przyjaciół oraz chwile aktywnego odpoczynku, które pozwalają zachować równowagę i spojrzeć na wiele spraw z dystansem. Wierzę, że konsekwencja, otwartość na dialog i wspólna praca sprawiają, że Gmina Świlcza staje się coraz lepszym miejscem do życia – i to daje mi największą satysfakcję.

– Jakie inwestycje infrastrukturalne uznaje Pan za najważ-

niejsze dla gminy Świlcza w najbliższych latach i dlaczego właśnie one zostały wskazane jako priorytetowe?

Wszystkie inwestycje są ważne, zarówno budowy dróg, chodników czy inwestycji kulturalnych. Niemniej w najbliższych latach priorytetem jest dokończenie budowy przyszkolnej Hali Sportowej z programu „Olimpia” w Dąbrowie oraz rozbudowa w tej miejscowości stadionu sportowego, na który pozyskaliśmy dofinansowanie z Ministerstwa Sportu. W bieżącym roku zostanie otwarty Żłobek Gminny w Świlczy, czyli czwarta już taka placówka na terenie Gminy, która będzie dużym wsparciem dla rodzin, a w szczególności dla rodziców chcących wrócić na rynek pracy. Kolejną niezwykle ważną inwestycją jest budowa filii Gminnego Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Rudnej Wielkiej. Przy stadionie sportowym chcemy zrobić kompleks kulturalno – sportowy i poszerzyć ofertę eventową dla mieszkańców tej miejscowości. W najbliższym czasie planujemy rozbudowę Domu Ludowego w Woliczce oraz rewitalizację Parku Podworskiego w Bratkowicach, który służy nie tylko mieszkańcom sołectwa, ale całej Gminy, choćby dzięki organizacji Dni Gminy Świlcza na jego obszarze.

Wszystkie wyżej wymienione inwestycje są już w fazie realizacji bądź projektu, niemniej w planach są kolejne takie jak budowa hali sportowo-widowskiej w Bratkowicach oraz „Budowa kompleksu sportowego Orlik 2025 wraz z budową skateparku w Bratkowicach, na który Gmina pozyskała dofinansowanie w kwocie 1 607 500,00 zł z w ramach Programu Budowy Kompleksów Sportowych „Orlik” – Edycja 2025, rozbudowa GCKSiR w Trzecieju wraz z budową miejsca tymczasowego schronienia oraz budowy kolejnych odcinków

dróg oraz infrastruktury około drogowej – chodników, przejść dla pieszych.

Niezwykle istotną kwestią jest Budowa Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego. 1 października 2025 r. Ministerstwo Zdrowia ogłosiło wyniki na wybór propozycji projektów strategicznych w zakresie dofinansowania zadań polegających na budowie, przebudowie, modernizacji lub doposażeniu infrastruktury strategicznej podmiotów leczniczych udzielających świadczeń opieki zdrowotnej w rodzajach i zakresach onkologicznych. Projekt Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego na budowę Szpitala w Świlczy z pozycji nr 9 otrzymał 100% dofinansowania. Są to środki na budowę pierwszego etapu inwestycji w latach 2026-2029. To bardzo dobra wiadomość nie tylko dla naszych mieszkańców, ale całego regionu. Inwestycja wpłynie na poprawę zdrowia wszystkich mieszkańców, szybszy dostęp do diagnostyki onkologicznej, zapewni miejsca pracy dla kadry medycznej. Jesteśmy dumni, że jako samorząd od początku wspieraliśmy tę inicjatywę, tak potrzebną w naszym regionie.

– Gmina Świlcza od lat rozwija sieć dróg i komunikację lokalną. Które realizacje w tym obszarze uważa Pan za największy sukces ostatniej kadencji?

Na pewno wprowadzenie Biletu + ZG PKS dla uczniów i studentów z terenu Gminy oraz biletu Zintegrowanego. Bilet+ stanowi wsparcie dla rodzin, gdyż mieszkańcy nie ponoszą kosztów jego zakupu, a dzięki współpracy z ZGPKS poprawiła się rentowność linii a mieszkańcy otrzymali realne wsparcie.

Ponadto zrealizowaliśmy kolejne odcinki dróg – Przebudowa drogi gminnej nr 137414R wraz z przebudową

skrzyżowania z drogą powiatową nr 2150R w miejscowości Bratkowice (tzw. droga na zalew), Przebudowę drogi gminnej nr 137409R poprzez budowę miejsc postojowych i przejścia dla pieszych przy Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Żołnierzy Armii Krajowej w Bratkowicach w celu poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkoły oraz Przebudowa drogi gminnej nr 137118R w miejscowości Mrowla, na odcinku od drogi powiatowej nr 1333R do skrzyżowania z lasem.

- W ramach umowy dotacyjnej z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego zrealizowaliśmy budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych w miejscowości Błędowa Zgłobieńska. Łączny koszt inwestycji: 196 669,01 zł, z czego 140 000,00 zł stanowiła dotacja z budżetu Województwa Podkarpackiego.
- Umowy dotacyjne na remonty dróg Gminnych, które ucierpiały w skutek klęsk żywiołowych: Remonty dróg gminnych nr 108757 R w miejscowości Trzciana na kwotę 153 113 zł; nr 137306 R w miejscowości Woliczka na kwotę 81 042 zł; nr 137201R w m. Dąbrowa na kwotę 227 462 zł, nr 137203R w miejscowości Dąbrowa na kwotę 93 252 zł. nr 137015R w miejscowości Błędowa Zgłobieńska na kwotę 77 656zł. na działce 2753/3 w miejscowości Trzciana na kwotę 47 107 zł. numer 137519R w miejscowości Trzciana na kwotę 142 669 zł.
- Droga WR – 18 grudnia 2024 r. zakończyła się budowa drogi w kierunku Wzorcowni Ruchu. Zakres prac obejmował m.in. wykonanie nowej konstrukcji drogowej wraz z nawierzchnią asfaltową, budowę systemu kanalizacji deszczowej, drogi dla pieszych. Inwestycja została zrealizowana za kwotę 545 484,78 zł brutto.
- 30.04.2025 r. zakończyła się inwestycja drogowa w Świlczy pn. budowa drogi gminnej od skrzyżowania z drogą 108765R do drogi 137605R o długości 162 mb jezdni asfaltowej o szerokości 4,5 m, budowa skrzyżowania z drogą gminną nr 108765R, budowa systemu kanalizacji deszczowej, przebudowa sieci wodociągowej, umocnienie skarpy oraz wykonanie oznakowania pionowego i poziomego. Z uwagi na niewystarczającą szerokość pasa drogowego w stanie pier-

wotnym inwestycja została zrealizowana w oparciu o decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. (ZRID) Wartość wykonanego zadania to 516 758,30 zł brutto. Budowa drogi wewnętrznej 1KDW wraz z budową sieci elektroenergetycznej na terenie Strefy Aktywności Gospodarczej w miejscowości Świlcza” o długości 190 mb. Jezdni asfaltowej o szerokości 5 m budowę przepustu drogowego, wykonaniem oświetlenia drogowego, montażu urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz wykonaniem oznakowania pionowego. Realizacja odcinka drogi przyczyniła się do skomunikowania obszarów o charakterze inwestycyjnym. Wartość wykonanego zadania to 1 869 455,12 zł brutto.

Wójt Gminy Świlcza Dawid Homa

- W lipcu 2025 r. została oddana do użytku droga publiczna wraz z budową kanalizacji deszczowej, przebudową i zabezpieczeniem sieci uzbrojenia terenu – sieć wodociągowa. Długość odcinka drogi to 161,51 m – działka nr. 2173, od drogi na Zapłociu w kierunku Rzeszowa, równoległe do drogi krajowej E94. Wartość robót wyniosła 504 836,03 zł brutto.
- Przebudowaliśmy drogę gminną nr 108765R miejscowości Świlcza o długości 540 mb wraz z chodnikiem i kanalizacją deszczową tzw. droga na „Zapłociach” o wartości 1 088 808,62 zł.
- Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej wewnętrznej na działkach

882/2, 878/6, 878/4, 832/9, 1080/1 w miejscowości Świlcza o długości 210 mb i wartości 407 561,40 zł. Jest to droga gminna wewnętrzna prowadząca do osiedli domów jednorodzinnych w Świlczy.

– W ostatnich latach gmina pozyskała znaczące środki zewnętrzne. Jakie inwestycje zostały lub zostaną zrealizowane dzięki funduszom rządowym i unijnym?

Jest ich dość dużo, mogę wymienić najważniejsze, a są to:

- Budowa przyszkolnej hali sportowej z programu Olimpia w Dąbrowie – wartość ponad 5 mln zł. W ramach inwestycji, wybudowana zostanie nowoczesna hala lukowa o wymiarach 25x 36 metrów, która będzie służyć mieszkańcom – dzieciom, młodzieży i dorosłym – przez cały rok. W skład obiektu wejdą: boisko wielofunkcyjne o wymiarach 20m x 30m z liniami wyznaczonymi do gry m.in. w siatkówkę, koszykówkę oraz zaplecze sanitarno-szatniowe.
- Budowa żłobka Gminnego w Świlczy o wartości ponad 3,5 mln zł dla 40 dzieci. Gmina otrzymała na to zadanie 94% dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz z Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Aktywny Maluch 2022-2029” współfinansowanego z Krajowego Planu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności. Zakres rzeczowy inwestycji obejmuje przebudowę i zmianę sposobu użytkowania budynku byłej plebani w Świlczy z przeznaczeniem na Żłobek wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, zagospodarowaniem terenu oraz zakupem niezbędnego wyposażenia.
- Rozbudowa drogi wraz z infrastrukturą w miejscowości Trzciana – Etap I o wartości 3 891 074,06 zł z dofinansowaniem w kwocie 2 334 644,00 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.
- (PSZOK) Projekt „Świlcza Dla Czystej Przyszłości – wdrożenie kompleksowych rozwiązań gospodarowania odpadami na terenie gminy Świlcza” zajął 1. miejsce na liście projektów dofinansowanych w ramach programu Fundusze Europejskie dla

Podkarpacia 2021-2027. Wartość projektu: 2 152 338,14 zł w tym kwota dofinansowania: 1 829 272,21 zł. W ramach tego przedsięwzięcia zakupiona zostanie koparko-ładowarka oraz niezbędne wyposażenie do realizacji szerokiego zakresu prac naprawczych w punkcie napraw i ponownego użycia. Projekt zwiększy efektywność segregacji odpadów i dostępność mobilnego PSZOK-a dla wszystkich mieszkańców naszej gminy.

- Termomodernizacja Szkół Niepublicznych oraz Stadionów Sportowych. Zadanie realizowane w ramach projektu pn.: „Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gminy Świlcza” dofinansowanego z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych. Termomodernizacja Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej oraz Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Bratkowicach. Modernizacja ogólnodostępnego stadionu sportowego w Bratkowicach m.in. przebudowa trybun, remont pawilonu sportowego i renowację bieżni lekkoatletycznej. Realizacja – firma WAL MAR Waldemar Marciniak na ogólną kwotę 3 663 136,66zł brutto.
- Modernizacja ogólnodostępnego stadionu sportowego w Rudnej Wielkiej polegającego na budowie trawiastego boiska treningowego oraz zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych na zadaniu pn.: Odwodnienie boiska wielofunkcyjnego w Rudnej Wielkiej. Wykonawcą – firma FLORENA Piotr Puzio Wartość inwestycji wynosi 959 394,78 zł brutto.
- (Mrowla OTOKA) Projekt współfinansowany z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych pn.: „Modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Gminy Świlcza”. Wykonawcą zadania wyłonionym w postępowaniu przetargowym została firma MATBUD Sp. o.o. z Rzeszowa. W ramach projektu Gmina utworzyła spójny szlak komunikacyjny dróg Świlcza – Mrowla o długości ok. 1 km polegającego na realizacji zadania pn. „Rozbudowa i przebudowa dróg gminnych nr 108760R oraz nr 137100R w miejscowości Mrowla” tj. od skrzyżowania z drogą powiatową relacji Mrowla – Bratkowic

ce do pętli autobusowej na Otoce. Inwestycja była realizowana w trybie „zaprojektuj i wybuduj”. Całkowita wartość zadania to 3 610 159,27 zł w tym dotacja z Polskiego Ładu: 1 017 092,00 zł.

- Zrealizowaliśmy zadanie inwestycyjne pn. „Remont i dostawa wyposażenia pracowni kulinarnej w Środowiskowym Domu Samopomocy w Woliczce” która wyniosła 202 154,96,00 zł, w tym w ramach dofinansowania z PFRON na realizację projektu w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III – obszar F” pozyskaliśmy 147 812,00 zł. Wkład własny z budżetu Gminy wyniósł 54 342,96 zł.

– Jak gmina reaguje na rosnące potrzeby mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i jakości życia, np. w gospodarce wodno-kanalizacyjnej czy inwestycjach ekologicznych?

- Utworzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego Programu „Czyste Powietrze”. Celem programu „Czyste Powietrze” jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji szkodliwych substancji poprzez dofinansowanie wymiany nieefektywnych źródeł ciepła i termomodernizacji budynków jednorodzinnych. W ramach Punktu oferujemy: bezpłatne doradztwo w zakresie programu „Czyste Powietrze”, pomoc w przygotowaniu i złożeniu wniosku o dofinansowanie, wsparcie przy kompletowaniu dokumentów, pomoc w rozliczeniu otrzymanej dotacji.
- W ramach projektu „LIFE Podkarpackie – Skuteczne wdrożenie programu ochrony powietrza dla województwa podkarpackiego z uwzględnieniem problemu ubóstwa energetycznego: „Podkarpackie – żyj i oddychaj” gmina zyskała przeszkolonego doradcę ds. powietrza i energii, który wspiera mieszkańców w wymianie wysokoemisyjnych źródeł ciepła, termomodernizacji budynków oraz instalacji odnawialnych źródeł energii
- Utrzymanie stawki za odpady. Zawarcie porozumienia z Gminą Dębica mającego na celu współpracę samorządów jako przykład odpowie-

dzialnego i nowoczesnego podejścia do gospodarki odpadami. Wierzymy, że dzięki temu rozwiązaniu system będzie jeszcze bardziej efektywny i przyjazny dla mieszkańców.

- (PSZOK) Projekt „Świlcza dla Czystej Przyszłości – wdrożenie kompleksowych rozwiązań gospodarowania odpadami na terenie gminy Świlcza”. Dzięki wsparciu Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027, nasza gmina wkracza w nową, ekologiczną erę! W ramach projektu powstaną m.in.: mobilny punkt PSZOK – do zbiórki baterii, elektroodpadów i tekstyliów, Punkt napraw i ponownego użytku z magazynem wystawowym, System odbioru bioodpadów w 13 placówkach oświatowych, Strefa przechowywania odpadów przy budynku wielorodzinnym w Bratkowicach, Miejsce edukacyjne przy PSZOK – przestrzeń do nauki i promowania ekologicznych postaw. A celem projektu jest przede wszystkim zwiększenie ponownego wykorzystania odpadów, ograniczenie ich składowania i budowanie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców. Całkowita wartość projektu wynosi 2 152 338,14zł zaś dofinansowanie z Funduszy Europejskich to 1 829 272,21zł.

– Jakie działania podejmuje gmina Świlcza, aby stworzyć młodzieży atrakcyjne warunki do rozwoju edukacyjnego i spędzania czasu wolnego na terenie gminy?

Jako Samorząd wspieramy rozwój naszego społeczeństwa już od najmłodszych lat, dlatego inwestujemy w rozwój młodych ludzi już od najmłodszych lat.

Gmina Świlcza pozyskała środki finansowe w ramach Resortowego Programu „Aktywne Place Zabaw 2026”. Środki te pozwolą na znaczące wzbogacenie i unowocześnienie placu zabaw przy żłobku gminnym w Trzcianie, tworząc bezpieczną i atrakcyjną przestrzeń dla naszych najmłodszych mieszkańców. Wartość projektu to 135.879,10 zł w tym dofinansowanie: 71.069,82 zł.

„Nowoczesna edukacja w Gminie Świlcza” nauka przez doświadczenie. Gmina Świlcza zorganizowała dwie in-

spirujące wycieczki do Podkarpackiego Centrum Nauki Łukasiewicz w Jasionce w ramach projektu dla uczniów klas I-IV szkół podstawowych z terenu Gminy oraz Centrum Nauki Kopernik w Warszawie dla uczniów klas V-VIII.

Projekt „Z Marszałkiem Piłsudskim o historii” realizowany jest dzięki współpracy Gminy Świlcza, Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Świlczy, Podkarpackiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie, Stowarzyszenie Oficerów Więziennictwa Koło w Olszanicy oraz Związku Piłsudczyków RP Oddział w Rzeszowie.

W ramach projektu „Czas na Podkarpackie – edycja II” powstało nowe miejsce do odpoczynku oraz spotkań w Trzcionce. We wrześniu 2025 r. zakończyliśmy modernizację wiaty turystyczno-rekreacyjnej przy zbiornikach wodnych w Trzcionce. Powstały nowe ławki, stoły, grill, stojaki rowerowe, tablice edukacyjne (również z Braille'em!) – wszystko po to, by stworzyć przestrzeń przyjazną, bezpieczną i dostępną dla każdego.

To nie tylko świetne miejsce na rodzinny piknik, ale też punkt na trasie rowerowej czy lekcje przyrody w plenerze!

– W jaki sposób samorząd wspiera szkoły w podnoszeniu jakości kształcenia, zwłaszcza w zakresie nowoczesnych technologii i kompetencji przyszłości?

Realizacja projektu „Zdrowo – cyfrowo w przedszkolu”, którego celem jest podniesienie poziomu kompetencji cyfrowych nauczycieli wychowania przedszkolnego, promowanie higieny cyfrowej oraz propagowanie bezpieczeństwa w sieci. Projekt zakłada wsparcie szkoleniowe dla nauczycieli przedszkoli oraz przekazanie grantów finansowych na zakup cyfrowych materiałów dydaktycznych. Kwota grantu dla Gminy Świlcza to 31 830,00 zł netto. Wsparciem zostaną objęte przedszkola i oddziały przedszkolne z terenu gminy Świlcza.

„Nowoczesna edukacja w Gminie Świlcza” – projekt kompleksowy (7 szkół podstawowych): zajęcia dodatkowe rozwijające kompetencje kluczowe, programowanie, robotyka (m.in. zestawy LEGO), zajęcia z bezpieczeństwa

w sieci, wyjazdy edukacyjne. Celem jest wyrównanie szans i podniesienie jakości kształcenia do 31.08.2026.

Laboratoria sztucznej inteligencji dla szkół podstawowych (KPO) do siedmiu szkół trafią zestawy „Laboratoriów AI” – praktyczne zestawy do zajęć z AI, które mają rozwijać kompetencje przyszłości (kreatywność, myślenie logiczne, umiejętności techniczne).

Doposażenie szkół w infrastrukturę ICT / sprzęt (KPO) – inwestycje sprzętowe (zestawy dla nauki zdalnej/hybrydowej, laptopy, itp.)

– Czy gmina planuje nowe inwestycje lub programy skierowane bezpośrednio do młodzieży, takie jak centra młodzieżowe, zajęcia pozalekcyjne czy inicjatywy obywatelskie?

„Przyszłość Robi się Dziś! – przedsiębiorczość i innowacje w aglomeracji rzeszowskiej” Podczas konferencji Zarząd Aglomeracji Rzeszowskiej, wraz ze Starostą Rzeszowskim Krzysztofem Jaroszem podpisałem list intencyjny w sprawie powołania Biura Karier i Rozwoju Przedsiębiorczości UR. Nowa inicjatywa ma na celu wzmocnienie relacji między studentami, absolwentami a rynkiem pracy, stworzenie bazy ofert pracy, staży i praktyk, a także organizację targów pracy.

– Jakie znaczenie ma edukacja obywatelska i lokalna tożsamość w wychowaniu młodego pokolenia mieszkańców gminy Świlcza?

Edukacja obywatelska oraz budowanie lokalnej tożsamości odgrywają kluczową rolę w wychowaniu młodego pokolenia mieszkańców gminy Świlcza. To właśnie one kształtują świadomych, odpowiedzialnych i zaangażowanych obywateli, którzy w przyszłości będą współtworzyć i rozwijać swoją „małą ojczyznę”.

W gminie Świlcza szczególne znaczenie ma fakt, że funkcjonuje łącznie aż 16 placówek oświatowych, w tym 2 placówki prowadzone przez Starostwo powiatowe w Rzeszowie, które stanowią nie tylko miejsca zdobywania wiedzy, ale również przestrzeń kształtowania postaw społecznych. To w szkołach młodzi ludzie uczą się zasad de-

mokracji, współpracy, odpowiedzialności za wspólne dobro oraz szacunku do lokalnej historii i tradycji. Organizowane projekty, uroczystości patriotyczne, działania wolontariackie czy inicjatywy środowiskowe pozwalają uczniom lepiej zrozumieć, czym jest wspólnota samorządowa i jaką rolę każdy może w niej odegrać.

Istotnym elementem edukacji obywatelskiej w gminie jest również Młodzieżowa Rada Gminy. To praktyczna szkoła samorządności, w której młodzi mieszkańcy mają możliwość wyrażania swoich opinii, zgłaszania pomysłów oraz współdecydowania o sprawach ważnych dla rówieśników. Udział w pracach rady rozwija kompetencje społeczne, uczy dialogu, odpowiedzialności i zaangażowania w życie publiczne. Dzięki temu młodzież nie jest jedynie obserwatorem działań władz samorządowych, ale staje się ich aktywnym partnerem.

Lokalna tożsamość, budowana poprzez poznawanie historii gminy, jej tradycji, kultury i dorobku mieszkańców, wzmacnia poczucie przynależności oraz dumy z miejsca zamieszkania. Młodzi ludzie, którzy znają swoje korzenie i rozumieją znaczenie wspólnoty lokalnej, chętniej angażują się w jej rozwój, a w przyszłości częściej decydują się związać z nią swoją zawodową i społeczną przyszłość.

– Czy młodzi mieszkańcy gminy mają realny wpływ na decyzje samorządu, np. poprzez konsultacje społeczne, młodzieżowe rady lub inne formy dialogu?

Młodzi mieszkańcy naszej gminy mają realną możliwość wpływania na życie samorządowe przede wszystkim poprzez działalność Młodzieżowej Rady Gminy. Jest to forum, na którym młodzież może wyrażać swoje opinie, zgłaszać pomysły oraz debatować nad sprawami istotnymi dla lokalnej społeczności.

Młodzieżowa Rada Gminy obraduje na regularnych sesjach, podczas których podejmowane są ważne tematy dotyczące funkcjonowania gminy. Wśród omawianych zagadnień znajduje się m.in. bezpieczeństwo mieszkańców, co pokazuje, że młodzi radni aktywnie angażują się w kwestie mające realne znaczenie dla całej wspólnoty.

Jedno z posiedzeń Rady odbyło się w Ośrodku Szkoleniowym Służby Więziennej w Olszanie, gdzie młodzież miała okazję uczestniczyć w specjalnych spotkaniach i dyskusjach, poszerzając swoją wiedzę na temat funkcjonowania instytucji publicznych. Podczas innych sesji poruszano również temat zasad bezpieczeństwa w czasie ferii zimowych. Młodzieżowi radni omawiali te kwestie wspólnie z przedstawicielami policji oraz straży gminnej, co pozwoliło na bezpośredni dialog i wymianę doświadczeń.

Dzięki takim działaniom młodzi mieszkańcy nie są jedynie obserwatorami życia publicznego, ale aktywnie uczestniczą w konsultacjach i współtworzeniu lokalnych inicjatyw, mając realny wpływ na decyzje i kierunki działań samorządu.

– Jak gmina wspiera rozwój przedsiębiorczości i przyciąganie nowych inwestorów, zwłaszcza w kontekście sąsiedztwa Rzeszowa?

Udział w Polskim Kongresie Przedsiębiorczości, panele dyskusyjne. Nagroda Lider Rozwoju Regionalnego. Gmina Świlcza aktywnie wspiera rozwój przedsiębiorczości i przyciąganie nowych inwestorów, wykorzystując swoje korzystne położenie w sąsiedztwie Rzeszowa oraz konkretne narzędzia wsparcia zarówno dla lokalnych firm, jak i potencjalnych inwestorów z zewnątrz. Gmina prowadzi Centrum Obsługi Inwestora, które ma na celu ułatwienie przedsiębiorcom wejścia na lokalny rynek i rozwój działalności. Oferuje m.in.: udzielanie informacji o ofercie inwestycyjnej i możliwościach rozwoju na terenie gminy, prezentację dostępnych terenów i działek, weryfikację zgodności przedsięwzięć z lokalną Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego, organizację wizyt lokalizacyjnych dla inwestorów, pomoc w procedurach administracyjnych i prawnych, opiekę poinwestycyjną – wsparcie dla firm już działających w gminie.

Położenie gminy Świlcza w bezpośrednim sąsiedztwie Rzeszowa to duży atut: bliskość dużego rynku pracy, infrastruktury edukacyjnej i usługowej, dogodny dostęp do Autostrady A4 oraz drogi ekspresowej S19, bliskość Portu Lotniczego Rzeszów–Jasionka i kla-

strów przemysłowych (np. Dolina Lotnicza).

To położenie wpływa na atrakcyjność inwestycyjną gminy oraz ułatwia przedsiębiorcom funkcjonowanie i rozwój działalności operacyjnej.

Ponadto Gmina udostępnia przedsiębiorcom informacje o: dostępnych działkach przemysłowo-usługowych, gruntach rolnych lub pod zabudowę usługową, lokalach użytkowych do wynajęcia czy dzierżawy. Takie narzędzia ułatwiają planowanie inwestycji i szybkie rozpoczęcie działalności.

Realizowana Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Świlcza na lata 2022-2030 stanowi długofalową podstawę dla działań prorozwojowych, w tym wspierających przedsiębiorczość oraz inwestycje na terenie gminy. Poza działaniami samej gminy przedsiębiorcy i inwestorzy mogą korzystać także z ogólnopolskich instrumentów wsparcia, takich jak ulgi podatkowe (np. zwolnienia z podatków lokalnych) czy środki na inwestycje i tworzenie nowych miejsc pracy, dostępne w ramach programów rządowych lub regionalnych.

– Jakie działania podejmuje gmina, aby rozwijać infrastrukturę sportową i rekreacyjną, szczególnie z myślą o dzieciach, młodzieży i seniorach?

Gmina Świlcza w ostatnich latach realizuje i planuje szereg inwestycji związanych z infrastrukturą sportową i rekreacyjną – od budowy nowych obiektów i modernizacji istniejących boisk, przez wsparcie klubów sportowych, aż po udostępnianie przestrzeni rekreacyjnych dla mieszkańców w różnym wieku. Dzięki temu lokalna społeczność ma lepsze warunki do uprawiania sportu, aktywnego wypoczynku oraz uczestnictwa w życiu sportowym i kulturalnym gminy.

Wspomniana wcześniej budowa nowoczesnej hali sportowej z boiskiem wielofunkcyjnym (m.in. do siatkówki, koszykówki) wraz z zapleczem sanitarnym i szatniami. Obiekt w Dąbrowie ma służyć zarówno uczniom, jak i lokalnym klubom sportowym oraz rekreacji mieszkańców.

Planowana budowa kompleksu sportowego „Orlik” wraz ze skateparkiem, co stworzy młodzieży i dorosłym miejsca do gry oraz rekreacji. Budowa bo-

iska wielofunkcyjnego i bieżni prostej w Rudnej Wielkiej, czyli inwestycje sprzyjające zarówno sportom szkolnym, jak i amatorskim. Planowane pełnowymiarowe boisko piłkarskie w Dąbrowie – zwiększenie bazy sportowej dla lokalnych drużyn i społeczności. Budowa boiska sportowego wraz z zapleczem szatniowym i miejscem rekreacji w Błędowie Zgłobieńskiej.

Gmina Świlcza systematycznie wspiera lokalne kluby sportowe finansowo i organizacyjnie – m.in. poprzez dotacje na działalność i szkolenie trenerów oraz pomoc w organizacji imprez sportowych i zawodów szkolnych. To wsparcie przekłada się na większą aktywność mieszkańców i rozwój sportu amatorskiego na terenie gminy szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Inwestujemy wraz z klubami sportowymi w rozwój Akademii Piłkarskich, w której trenują dzieci od 5 roku życia.

Od wielu lat mieszkańcom służy kompleks sportowy w Trzcianie obejmujący plac zabaw oraz ogólnodostępną siłownię plenerową, z urządzeniami do ćwiczeń na świeżym powietrzu. To miejsce, gdzie zarówno młodsze, jak i starsze osoby mogą ćwiczyć w naturalnym otoczeniu. W Rudnej Wielkiej funkcjonują natomiast otwarte strefy aktywności przy kompleksie sportowym – w ramach projektów rozwoju infrastruktury rekreacyjnej powstała m.in. siłownia plenerowa z urządzeniami typu biegacz, wyciskanie, drążki i inne sprzęty do treningu siłowego i ogólnorozwojowego.

– Jak ocenia Pan tempo rozwoju gminy Świlcza na tle innych gmin regionu i jakie cele strategiczne stawia Pan przed samorządem na kolejne lata?

Oceniam tempo rozwoju gminy Świlcza jako dynamiczne i konsekwentne, plasujące naszą gminę w ścisłej czołówce samorządów w regionie. Dzięki korzystnemu położeniu w sąsiedztwie Rzeszowa, rozwojowi infrastruktury komunikacyjnej oraz szerokiemu spektrum inwestycji w infrastrukturę komunalną, sportową i edukacyjną, gmina Świlcza systematycznie umacnia swoją pozycję jako atrakcyjne miejsce do życia, pracy i działalności gospodarczej.

W porównaniu z innymi gminami regionu obserwujemy, że Świlcza wyróżnia się przede wszystkim efektywnym wykorzystaniem środków zewnętrznych

– unijnych i rządowych – na realizację projektów prorozwojowych, a także aktywnym pozyskiwaniem inwestorów i wspieraniem lokalnego biznesu. Rozbudowa dróg, modernizacja infrastruktury społecznej, rozwój terenów rekreacyjnych i sportowych oraz dbałość o przestrzeń publiczną powodują, że gmina nie ustępuje większym ośrodkom powiatowym, a często nawet je wyprzedza pod względem jakości życia mieszkańców.

Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że rozwój stawia przed nami kolejne wyzwania, dlatego w najbliższych latach stawiamy sobie następujące strategiczne cele: Wzmacnianie infrastruktury transportowej i komunikacyjnej, podnoszenie jakości usług edukacyjnych i wsparcie młodych, rozwój terenów inwestycyjnych i wsparcie przedsiębiorczości, rozwój rekreacji, sportu i życia społecznego, ochrona środowiska i zrównoważony rozwój oraz wzmacnianie partycypacji społecznej.

– Jak ocenia Pan zaangażowanie i współpracę mieszkańców oraz radnych w procesie opracowywania budżetu i działań gminy na rzecz rozwoju społeczności lokalnej?

Zaangażowanie mieszkańców oraz współpraca radnych w procesie opracowywania budżetu i realizacji działań roz-

wojowych w gminie Świlcza – szczególnie w kontekście Rady Gminy Świlcza IX kadencji – należy ocenić bardzo pozytywnie.

Rada Gminy Świlcza IX kadencji pracuje w sposób merytoryczny i odpowiedzialny, koncentrując się na potrzebach wszystkich sołectw oraz długofalowym rozwoju całej wspólnoty samorządowej. Proces uchwalania budżetu poprzedzany jest analizą potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców, sołtysów, organizacje społeczne oraz jednostki organizacyjne gminy. Dzięki temu budżet nie jest jedynie dokumentem finansowym, ale realnym narzędziem rozwoju lokalnego.

Radni aktywnie uczestniczą w pracach komisji stałych, gdzie szczegółowo omawiane są planowane inwestycje, wydatki bieżące oraz kierunki rozwoju. Współpraca pomiędzy radnymi, wójtem oraz pracownikami urzędu gminy ma charakter konstruktywny – opiera się na dialogu, analizie danych finansowych oraz wspólnym poszukiwaniu optymalnych rozwiązań. Szczególnie istotne jest to, że decyzje budżetowe uwzględniają zarówno duże inwestycje infrastrukturalne, jak i mniejsze, lokalne potrzeby mieszkańców poszczególnych miejscowości.

Ważnym elementem procesu budżetowego jest również udział mieszkańców – poprzez konsultacje społeczne, zebra-

nia wiejskie oraz bezpośredni kontakt z radnymi. Mieszkańcy gminy Świlcza wykazują rosnącą świadomość obywatelską i coraz częściej zgłaszają swoje propozycje dotyczące inwestycji drogowych, oświetlenia, infrastruktury sportowej, rekreacyjnej czy działań społecznych. Taka postawa sprzyja budowaniu wspólnej odpowiedzialności za rozwój gminy.

IX kadencja Rady Gminy Świlcza to czas intensywnego pozyskiwania środków zewnętrznych oraz realizacji licznych projektów inwestycyjnych. Dzięki dobrej współpracy organu uchwałodawczego z organem wykonawczym możliwe jest sprawne planowanie i realizowanie zadań, które podnoszą jakość życia mieszkańców.

– Serdecznie dziękuję Panu Wójtowi za poświęcony czas i udzielenie wywiadu o działalności naszej gminy. Życzę Panu wielu sukcesów, zdrowia, pomysłowości oraz satysfakcji z podejmowanych działań w kolejnych latach. Niech każdy dzień przynosi nowe wyzwania i radość ze wspólnej pracy dla dobra naszej społeczności.

Szczegółowa demografia Gminy Świlcza (stan na dzień 31.12.2025 r.)

Miejscowość	Ogółem liczba ludności	W tym		Ogółem urodzenia	W tym		Ogółem zgony	W tym	
		K	M		Dz.	Ch.		K	M
Błędowa Zgłobieńska	598	309	289	4	2	2	6	5	1
Bratkowice	4500	2216	2284	30	16	14	30	12	18
Dąbrowa	1231	631	600	6	3	3	15	11	4
Mrowla	1445	745	700	11	6	5	15	8	7
Rudna Wielka	1741	907	834	11	6	5	15	8	7
Świlcza	3520	1776	1744	25	16	9	36	17	19
Trzciana	2595	1332	1263	17	6	11	28	13	15
Woliczka	569	299	270	3	1	2	3	3	0
RAZEM	16199	8215	7984	107	56	51	148	77	71

Gmina Świlcza konsekwentnie rozwija się i inwestuje w mieszkańców

Z działalności Wójta Gminy Świlcza

Minione miesiące były dla Gminy Świlcza czasem intensywnej pracy, strategicznych decyzji oraz skutecznego pozyskiwania środków zewnętrznych. Działania samorządu objęły rozwój infrastruktury drogowej, wsparcie społeczne, inwestycje w edukację i cyfryzację, a także inicjatywy zwiększające bezpieczeństwo mieszkańców.

Decyzje Rady Gminy – fundament rozwoju

Podczas XXIV, XXV i XXVI Sesji Rady Gminy Świlcza radni podjęli szereg uchwał o kluczowym znaczeniu dla funkcjonowania i przyszłości gminy.

W obszarze finansów dokonano zmian budżetowych na lata 2025 i 2026 oraz zaktualizowano Wieloletnią Prognozę Finansową (2026-2035). Zabezpieczono środki m.in. na realizację programu Erasmus+ w Szkole Podstawowej w Rudnej Wielkiej oraz na organizację ferii zimowych dla najmłodszych mieszkańców.

Istotnym krokiem było powołanie Złobka Gminnego w Świlczy – decyzji

długo wyczekiwanej przez rodziny z małymi dziećmi. Podjęto również uchwały dotyczące gospodarki nieruchomości, planowania przestrzennego, wyznaczenia aglomeracji Świlcza oraz przystąpienia do „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi 2026-2031”.

Radni zdecydowali także o zaciągnięciu pożyczki długoterminowej na realizację zadań zawartych w Strategii Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego, w tym budowę filii GCKSiR w Rudnej Wielkiej oraz rozbudowę Domu Ludowego w Woliczce.

Inwestycje w infrastrukturę drogową i techniczną

Jednym z największych sukcesów finansowych jest pozyskanie środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na realizację zadania:

Rozbudowa drogi w miejscowości Trzciana – Etap I (długość odcinka: 0,634 km, wartość projektu: 3 891 074,06 zł, dofinansowanie: 2 334 644,00 zł, realizacja: 2026 r.)

Dodatkowo podpisano umowy na remonty dróg gminnych uszkodzonych w wyniku klęsk żywiołowych. Łączna wartość tych zadań to 822 301 zł i obejmuje inwestycje w Trzcianie, Woliczce, Dąbrowie oraz Błędowej Zgłobieńskiej.

Gmina Świlcza wymieniła kolejne 6 sztuk zużytych wiat przystankowych zlokalizowanych przy drogach powiatowych oraz gminnych.

Wymiana była podyktowana ich znaczną degradacją i zużyciem. Nowe wiaty pojawiły się w lokalizacjach: Bratkowice – Klepak (DP nr 1333R), Mrowla – Cierpisz (DP nr 1333R) Rudna Wielka – Szkoła (skrzyżowanie DP nr 1333R i 1377R), Kamyszyn – Pętla (DG nr 108761R), Świlcza – PKP (DP nr 1386R), Świlcza – Sklep (DP nr 1386R).

Gmina Świlcza zawarła porozumienie międzygminne z Gminą Dębica dotyczące realizacji zadania w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych oraz budowlanych i rozbiórkowych. Odpady te będą przekazywane do Przedsiębiorstwa Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w Paszczynie. Celem porozumienia jest

Odznaczenie Wójta

P. Marek Osak Konsul Honorowy Republiki Czeskiej

Podpisanie porozumienia ws bezpieczeństwa

Przekazanie czujników tlenu węgla i dymu

Powołanie dyrektor SP Świltza

Spotkanie w Belwederze w sprawie planu ogólnego

Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej podpisanie umowy

uzyskanie oszczędności finansowych, co pozwala na utrzymanie obecnej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami.

Silne wsparcie dla osób potrzebujących

Gmina skutecznie realizuje działania społeczne.

W ramach programu „Asystent osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2026: całkowity koszt zadania: 1 283 933,12 zł, wsparcie otrzyma 111 mieszkańców.

Zrealizowano również remont i doposażenie pracowni kulinarnej w Środowiskowym Domu Samopomocy w Woliczce: wartość inwestycji: 202 154,96 zł, w tym środki PFRON: 147 812,00 zł, wkład własny gminy: 54 342,96 zł.

Ponadto wprowadzono jednorazowe wsparcie rzeczowe „Gminna Paka dla Dzieciaka”.

Edukacja i cyfryzacja – inwestycja w przyszłość

Do szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Świlcza trafi 7 nowoczesnych Laboratoriów Sztucznej Inteligencji (AI) w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Każda pracownia została wyposażona w 16 laptopów, monitor interaktywny 75”, jednostkę AI oraz specjalistyczne oprogramowanie.

Równolegle realizowany jest projekt „Zdrowo-cyfrowo w przedszkolu II”, w ramach którego gmina otrzymała grant w wysokości 31 830,00 zł netto na rozwój kompetencji cyfrowych nauczycieli wychowania przedszkolnego.

Dodatkowo szkoły z terenu gminy zakwalifikowały się do programu „Ak-

Otwarcie ŚDS w Mrowli

tywna Szkoła”, dzięki czemu uczniowie zyskali łącznie 12 dodatkowych godzin zajęć sportowych tygodniowo.

Bezpieczeństwo – priorytet lokalnej wspólnoty

Podpisanie porozumienia z Powiatem Rzeszowskim w zakresie wzajemnego udzielania pomocy technicznej, logistycznej i sprzętowej na potrzeby realizacji zadań ochrony ludności w razie wyczerpania zasobów lub braku możliwości samodzielnego działania.

Komenda Miejska PSP w Rzeszowie przekazała gminie czujniki dymu i tlenku węgla, które trafią do osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz rodzin w trudnej sytuacji życiowej.

Podczas sesji Młodzieżowej Rady Gminy omawiano kwestie bezpieczeństwa w czasie ferii zimowych, a samorząd

aktywnie uczestniczy także w konsultacjach dotyczących przepisów planowania przestrzennego na szczeblu krajowym.

Nowoczesna administracja i współpraca międzynarodowa

Mieszkańcy mogą korzystać z systemu eBOM – Elektronicznego Biura Obsługi Mieszkańca, umożliwiającego dokonywanie płatności i załatwianie spraw urzędowych online.

Gmina rozwija również współpracę międzynarodową, uczestnicząc w projekcie społecznym „Nie jesteś sam” realizowanym we współpracy z partnerami z Czech m.in. Konsulem Honorowym Republiki Czeskiej Panem Markiem Osakiem.

Skuteczny samorząd – realne efekty

Łączna wartość wskazanych kluczowych przedsięwzięć i programów przekracza 6 milionów złotych, nie licząc inwestycji systemowych i projektów wieloletnich.

Decyzje podejmowane przez Radę Gminy Świlcza oraz działania Wójta i pracowników samorządowych pokazują konsekwentną strategię rozwoju: inwestowanie w infrastrukturę, bezpieczeństwo, edukację, cyfryzację i wsparcie społeczne.

To rozwój, który przekłada się na realną poprawę jakości życia mieszkańców – dziś i w kolejnych latach.

I Orszak Trzech Króli w Bratkowicach

Podsumowanie sesji Rady Gminy Świlcza – IX kadencja (XXII-XXVI)

XXII Sesja – 24 listopada 2025 r.

W obradach, na zaproszenie Przewodniczącego Rady, uczestniczyli członkowie Młodzieżowej Rady Gminy Świlcza wraz z opiekunami, co podkreśliło znaczenie dialogu międzypokoleniowego.

Finanse i podatki

- obniżenie średniej ceny skupu żyta – podstawy naliczania podatku rolnego,
- określenie stawek podatku od nieruchomości,
- pokrycie części kosztów gospodarowania odpadami z dochodów własnych,
- zmiana uchwały budżetowej na 2025 r.

Bezpieczeństwo i sprawy społeczne

- ustalenie wysokości ekwiwalentu dla strażaków-ratowników OSP,
- wybór nowego opiekuna Młodzieżowej Rady Gminy – funkcję objął Łukasz Litwa.

Wsparcie społeczne

- ustanowienie jednorazowego wsparcia rzeczowego „Gmina na Paka dla Dzieciaka”,
- przystąpienie do Programu „Ogólnopolska Karta Seniora – edycja Gmina Świlcza”,
- zmiana zasad odpłatności za pobyt w Dziennym Domu Pomocy w Bratkowicach,
- zmiana zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze.

Środowisko i nieruchomości

- prace pielęgnacyjne pomników przyrody – 3 dębów szypułkowych w Bratkowicach,
- zgody na dzierżawy nieruchomości w Trzcianie i Mrowli (ogród, pasieka, stacja ładowania pojazdów elektrycznych),
- wyrażenie zgody na wykonanie prawa odkupu nieruchomości.

Infrastruktura

- zmiana uchwały w sprawie wyznaczenia aglomeracji Świlcza,
- ustalenie przebiegu drogi gminnej nr 137300R w Woliczce.

Rada przyjęła również:

- stanowisko popierające koncepcję nr 6 projektowanej drogi krajowej nr 9 przez Bratkowice,
- stanowiska dotyczące nocnej sprzedaży alkoholu oraz rozpatrzenia skargi.

XXIII Sesja – 19 grudnia 2025 r.

Kluczowym punktem obrad było przyjęcie najważniejszych dokumentów finansowych gminy.

Uchwała budżetowa na 2026 r.

Rada Gminy Świlcza:

- uchwaliła budżet Gminy na 2026 rok (15 głosów „za”),
- przyjęła Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2026-2035 (14 głosów „za”, 1 wstrzymujący się).

Projekt budżetu wraz z prezentacją założeń finansowych przedstawił Wójt Gminy Świlcza Dawid Homa, omawiając planowane dochody, wydatki oraz kierunki rozwoju gminy.

Skarbnik Gminy Natalia Gawron szczegółowo uzasadniła zasadność podjęcia uchwał oraz odczytała pozytywne opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej.

W dyskusji głos zabrali przewodniczący wszystkich komisji problemowych Rady Gminy, wyrażając poparcie dla przedstawionych dokumentów.

Podjęte uchwały wyznaczają ramy finansowe funkcjonowania gminy w latach 2026-2035 i stanowią podstawę realizacji zaplanowanych inwestycji.

Na zakończenie obrad świąteczne życzenia złożyli:

- Wójt Dawid Homa,
- Przewodniczący Rady Powiatu Rzeszowskiego Tomasz Wojton,
- Przewodnicząca Rady Gminy Joanna Wdowik-Mika.

XXIV Sesja – 30 grudnia 2025 r.

Podjęto szereg kluczowych uchwał dotyczących finansów, gospodarki nieruchomościami oraz polityki społecznej.

Najważniejsze decyzje:

- zmiana uchwały budżetowej na 2025 r.,
- określenie wydatków niewygasających z dniem 31.12.2025 r.,
- uchwalenie Wieloletniego Programu Gospodarowania Gminnym Zasobem Mieszkaniowym (2026-2030),
- ustalenie zasad wynajmowania lokali komunalnych,
- zgoda na nabycie nieruchomości w Dąbrowie,
- sprzedaż nieruchomości w Błędowej Zgłobieńskiej,
- przyjęcie wzoru deklaracji o opłacie za gospodarowanie odpadami,
- ustalenie odpłatności za usługi opiekuńcze i pobyt w Dziennym Domu Pomocy w Bratkowicach.

Zatwierdzono również:

- plany pracy wszystkich komisji Rady Gminy na 2026 r.,
- podsumowanie kontroli Komisji Rewizyjnej w Szkole Podstawowej w Świlczy.

XXV Sesja – 26 stycznia 2026 r.

Radni podjęli 6 uchwał, koncentrując się na finansach i sprawach organizacyjnych.

Najważniejsze decyzje:

- 2 uchwały zmieniające budżet Gminy na 2026 r., w tym:
 - zabezpieczenie środków na program Erasmus+ (Szkoła Podstawowa w Rudnej Wielkiej),
 - dotacja dla Gminnej Biblioteki Publicznej na organizację ferii zimowych dla uczniów klas I-III,
- zmiana Wieloletniej Prognozy Finansowej,
- powołanie Żłobka Gminnego w Świlczy,
- dzierżawa nieruchomości z dotychczasowym dzierżawcą,
- ustanowienie służebności przesyłu na rzecz PKP S.A. w Rudnej Wielkiej.

Przedstawiono także sprawozdanie z działalności GOPS za 2025 r.

XXVI Sesja – 23 lutego 2026 r.

W obradach uczestniczyli m.in.:

- Starosta Rzeszowski Krzysztof Jarosz,
- Wójt Dawid Homa,
- Zastępca Wójta Seweryn Kornak,
- przedstawiciele Policji oraz jednostek organizacyjnych gminy.

Podjęte uchwały dotyczyły m.in.:

- udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Rzeszowskiemu (budowa chodników i przejść dla pieszych),
- zmian budżetu Gminy na 2026 r.,
- zaciągnięcia pożyczki długoterminowej na realizację inwestycji w ramach Strategii ROF (m.in. filia GCKSiR w Rudnej Wielkiej, rozbudowa Domu Ludowego w Woliczce),
- zmiany WPF na lata 2026-2035,
- ustanowienia jednorazowego wsparcia „Gminna Paka dla Dzieciaka”,
- utworzenia Żłobka Gminnego w Świlczy,
- aktualizacji planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (2026-2040),
- przystąpienia do „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi 2026-2031” (Rudna Wielka),
- wyznaczenia sezonu kąpielowego w Bratkowicach (1.07 – 31.08.2026), w tym funkcjonowania kąpieliska „Zalew Bratkowice” (18.07 – 16.08.2026),
- spraw zagospodarowania przestrzennego w Bratkowicach i Rudnej Wielkiej,
- wyznaczenia aglomeracji Świlcza.

Przedstawiono również sprawozdanie z działalności GOPS w zakresie wspierania rodziny za 2025 r.

Monika Piątek

Młodzież ma głos – Sesje Młodzieżowej Rady Gminy Świlcza

„Z Marszałkiem Piłsudskim o historii” – uroczysty finał projektu

W historycznych murach dawnej rezydencji rodu Jordanów w Olszanicy, gdzie obecnie mieści się Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej, odbyło się uroczyste II posiedzenie Młodzieżowej Rady Gminy Świlcza. Wydarzenie stanowiło symboliczne zwieńczenie projektu edukacyjno-patriotycznego „Z Marszałkiem Piłsudskim o historii”.

Dzięki gościnności komendanta ośrodka, płk. Adama Nieznańskiego, młodzież mogła obradować w wyjątkowym miejscu, podsumowując kilkumiesięczną współpracę edukacyjną. Spotkanie poprowadziła wiceprzewodnicząca Rady – Oliwia Bułas.

W realizację projektu zaangażowani byli:

- Gmina Świlcza (Wójt Dawid Homa, radni: Łukasz Litwa i Marcin Żańczak),
- Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej w Olszanicy (płk. Adam Nieznański, por. Krzysztof Gieruła),
- Związek Piłsudczyków RP Oddział w Rzeszowie oraz PCEN w Rzeszowie (reprezentowane przez Dariusza Ziębę).

Spotkanie było okazją do rozmów o historii, patriotyzmie i odpowiedzialności za przyszłość. Finałowym akcentem było oprowadzenie młodzieży po ośrodku przez por. Krzysztofa Gierulę.

Podczas spotkania głos zabrali:

- Wójt Gminy Świlcza Dawid Homa,
- płk Adam Nieznański, Komendant OSSW w Olszanicy,
- Dariusz Zięba – Kierownik Zespołu Nauczycieli Doradców Metodycznych PCEN w Rzeszowie i Prezes Związku Piłsudczyków RP Oddział w Rzeszowie,
- Marcin Żańczak – Radny Rady Gminy Świlcza,
- Łukasz Litwa – opiekun MRG.

To było niezwykle wartościowe spotkanie, pełne inspiracji, patriotyzmu i rozmów o przyszłości młodego pokolenia.

„Bezpieczne ferie w Gminie Świlcza”

5 lutego br. w Gminnym Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Świlczy z siedzibą w Trzcionie odbyła się III sesja Młodzieżowej Rady Gminy Świlcza. Obrady otworzył i prowadził przewodniczący MRG Szymon Ryba, uczeń klasy VIII Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Tematem przewodnim spotkania było bezpieczeństwo podczas ferii zimowych.

O zagrożeniach i zasadach właściwego postępowania mówiła Kierownik Posterunku Policji w Świlczy – Wioletta Woźnik. Następnie starszy inspektor Straży Gminnej Wojciech Wierchowski zwrócił uwagę na bezpieczeństwo w trakcie uprawiania sportów zimowych.

O zdrowym stylu życia i prawidłowym odżywianiu opowiedział opiekun

MRG, radny Rady Gminy i sportowiec amator – Łukasz Litwa.

Na zakończenie głos zabrał Wójt Gminy Świlcza Dawid Homa, podkreślając konieczność noszenia elementów odblaskowych oraz zachowania ostrożności na drogach, chodnikach i trasach rowerowych.

W dyskusji aktywnie uczestniczyli młodzi radni:

- Julia Dworak (Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Bratkowicach),
- Alicja Lis (Szkoła Podstawowa nr 2 w Bratkowicach),
- Natalia Daleka (Szkoła Podstawowa im. Stanisława Dąbskiego w Rudnej Wielkiej),
- Amelia Mika (Zespół Szkół w Trzcionie).

Młodzież zgłosiła konkretne wnioski i postulaty, m.in. w sprawie organizacji wspólnego komersu dla uczniów klas VIII z terenu Gminy. W dyskusję włączył się również dyrektor GCKSiR Adam Majka, przedstawiając katalog wydarzeń kulturalnych skierowanych do młodzieży.

Spleciona z dziejami Świlczy historia rodziny Biedrzyckich

Odwiedziny Ojca Mateusza

Był poniedziałek, 23 lutego br., kiedy jadący z rodzinnego Krakowa do Bołszowiec na Ukrainie ojciec Mateusz Biedrzycki, franciszkanin, odwiedził Świlczę. Była to szczególna wizyta, mająca mu pomóc w odkryciu i zrozumieniu rodzinnej historii. Wizyta ojca Mateusza na grobach krewnych, przodków i w miejscach, gdzie mieszkali (m.in. budynek starej plebanii, starej szkoły) stała się dla nas okazją do przypomnienia ważnych historii wplecionych w nowożytną dzieje naszej wsi.

Ksiądz Ignacy Węgrzynowski

Bardzo skróconą relację tej historii należałoby zacząć w 1883 r., kiedy po śmierci ks. dr. Juliusza Trandy, miejscowego proboszcza, rozpisany został konkurs na nowego duszpasterza parafii. Został nim ks. Ignacy Węgrzynowski. Ówczesny „Tygodnik Rzeszowski” donosił:

Wojciech Węgrzynowski (1803-1890)

„Wiadomości osobiste. Ks. Ignacy Węgrzynowski, proboszcz Stobiernej, otrzymał 22 września kan. inst. Na proboszcza w Świlczy. Ks. S. Dziedzica, byłego administratora w Świlczy, pozostawiono tamże nadal jako kooperatora.”

[R. I, nr 40 z 10 października 1883 r., s. 2]

Nowy, energiczny i pełen zapału i charyzmy ksiądz wziął się ochoczo do pracy zarówno na niwie duszpasterskiej, jak też szeroko rozumianej i potrzebnej wówczas w środowisku wiejskim pracy organicznej i pracy u podstaw (działalności kulturalnej, oświatowej i społecznej, której celem było uczynienie z ludności polskiej, zwłaszcza z chłopów, świadomego i światłego narodu, gotowego na czyn odzyskania niepodległego bytu państwowego, przyp. ASz).

Jednym z pierwszych osiągnięć ks. Węgrzynowskiego było sprowadzenie do świleckiej szkoły ludowej nowego nauczyciela, Franciszka Synowca. Okazał się on nie tylko świetnym pedagogiem i wychowawcą, ale także organizatorem miejscowej oświaty na kolejne kilkadziesiąt lat, pełniąc nieprzerwanie funkcję jej kierownika. Prywatnie Franciszek Synowiec był szwagrem ks. Ignacego Węgrzy-

Węgrzynowscy i Synowcowie. Stoją od lewej: Janina i Franciszek Synowcowie. Siedzą od lewej: ks. Franciszek Wilczewski – wikary w Świlczy w latach 1898-1904, ks. Ignacy Węgrzynowski – proboszcz parafii Świlcza w latach 1883-1910 i ks. Franciszek Węgrzynowski. Janina Synowcowa była żoną Franciszka – kierownika Szkoły Ludowej w Świlczy i siostrą ks. prałata Ignacego Węgrzynowskiego

nowskiego, mężem jego siostry Janiny. To spod ręki Węgrzynowskiego i Synowca wyszły całe pokolenia polskich patriotów, którzy chwalębnie wpisali się w dzieje narodu. Wystarczy wspomnieć bł. Ks. Jana Balickiego, ks. mjr. Józefa Czacha, ks. Walentego Jasionowskiego, kpt. Franciszka Wątrobę, płk. Józefa Kokoszkę czy braci profesorów Józefa i Stanisława Kubiczów, których biogramy były w ostatnich latach prezentowane, także na łamach „Trzcionki”.

Węgrzynowscy herbu Rawicz

Węgrzynowscy – rodzina o szlacheckim pochodzeniu – pieczętująca się herbem Rawicz (Panna na Niedźwiedziu) pochodzili z okolic Krakowa. Już w początkach XIX w. jej przedstawiciele mu-

sieli podjąć pracę rzemieślniczą. I tak: dziadek ks. Ignacego, Piotr Węgrzynowski, jawi nam się jako „kuśnier z Myślenic”, a ojciec księdza, Wojciech, przenosi się do Krakowa i tam zakłada piekarnię. Kraków od czasów kongresu wiedeńskiego (1815 r.) do powstania krakowskiego (1846 r.) nazywany był Rzeczpospolitą Krakowską i miał status wolnego miasta. Stąd na tablicy nagrobnej Wojciecha Węgrzynowskiego widnieje dumny napis: „były obywatel miasta Krakowa”.

Ksiądz Ignacy urodził się w Wolnym Mieście Krakowie, w 1838 r. Ukończył seminarium duchowne i przyjął święcenia kapłańskie w 1862 r. W latach 1871-1883 pełnił obowiązki proboszcza w nieodległej parafii Stobierna. Po śmierci świleckiego proboszcza, ks. prof. Juliusza Trandy, otrzymał tutejsze probostwo. Przez kolejne 27 lat pełnił posługę w naszej parafii, która w tym czasie obejmowała 5 miejscowości – Świlczę z Kamyszyńem, Woliczkę, Rudnę Wielką z Pogwizdowem, Rudnę Małą z Rejteradą i Rogóżnicę – i liczyła łącznie ok. 7 tys. dusz.

Lesław Węgrzynowski

Lesław Węgrzynowski (1885-1956) to późniejszy doktor wszech nauk lekarskich i major Wojska Polskiego. Uczestnik walk o Lwów w 1918 i 1939 r. oraz Powstania Warszawskiego 1944 r. Był farmakologiem, ftyzjatrą oraz pionierem walki z gruźlicą. Organizował pierwsze

Lesław Węgrzynowski (1885-1956)

Węgrzynowscy z Krakowa i Lwowa

ród o szlacheckiej proveniencji, pieczętujący się herbem Rawicz

© A. Kubicz, M. Czerwińska, W. Biedrzycki, A. Szary 2016

Rawicz

Piotr Węgrzynowski
kuśnier z Myślenic
†ok. 1831 r. w Myślenicach
∞ Tekla Lamla

Wojciech Jerzy Węgrzynowski
*11.04.1803 r. w Myślenicach
obywatel Wolnego Miasta Kraków, piekarz
†08.12.1890 r. w Świcy
∞ przed 1861 (1857?) r. z Karoliną Sadowską

∞ przed 1861 (1857?) r. z Karoliną Sadowską

Ignacy

*15.07.1838
w Krakowie
†10.06.1914
w Świcy
święcenia kapł. 1862 r.
Proboszcz w Stobiernej
1871-1883
Proboszcz w Świcy
1883-1910

Marianna

*1846 r. w Krakowie
†15.09.1929
w Poznaniu
∞ 24.09.1867 z Wojciechem
Jachimskim
piekarzem z Krakowa

Władysław

*03.04.1857
†02.05.1895
lekarz powiatowy
w Rohatynie i Zbarażu
∞ Zofia Gluzińska

Janina

*20.06.1861
†09.11.1907
w Świcy
∞ 28.10.1887
z Franciszkiem
Synowcem,
kierownikiem szkoły
w Świcy

Hipolit

*14.07.1863
†02.11.1903 we Lwowie-Kulparkowie
pochowany w rodzinnym grobowcu w Świcy
Inspektor lasów państwowych w Polanicy k. Bolechowa
1. ∞ Helena Broniowska
2. ∞ Zofia Niedzielska

Henryk Jachimski

*15.07.1868
w Krakowie
†25.05.1927
w Poznaniu
sędzia Sądu Krajowego
w Jaśle oraz Sądu
Apelacyjnego
w Poznaniu
∞ 25.06.1898
z Aleksandrą
Czernyńską

Stanisław Jachimski

*15.04.1870
w Krakowie
†25.07.1892
w Krakowie
czeladnik jubilerski
siostra Teresa Maria
SS. Dominikanek na
Gródku w Krakowie

Barbara Jachimka

*4.12.1871
w Krakowie
†11.07.1931
w Krakowie
mjr WP, lekarz
obrońca
Lwowa 1918-
1920 i 1939
∞ Stella Starkel

Lesław

*15.09.1885
w Lwowie
†10.06.1956
we Wrocławiu
mjr WP, lekarz
obrońca
Lwowa 1918-
1920 i 1939
∞ Stella Starkel

Władysław

*11.08.1887
we Lwowie
†10.09.1888
†10.11.1888

Ignacy

*10.09.1888
†24.10.1888

Michał

*10.09.1888
†01.11.1888

Józefa

*03.01.1895
†1940
∞ 02.08.1920
z Emilem Biedrzyckim
romanistą, badaczem historii
Polaków na Bukowinie

Stanisława

*18.12.1896
†03.02.1995
∞ 01.02.1923
z plk. Józefem Kokoską
Kawalerem Orderu Virtuti
Militari

Ludwik

*1899
†1971
inżynier
kierownik
kopalni
ropy
naftowej
k.
Truskawca

Krystyna

*28.06.1900
Biała (Bielsko-Białe)
†22.08.1985
w Myślenicach
∞ 18.06.1932
z Zygmuntem
Demetrakiem
dr. praw, paleologiem

Krystyna

*11.11.1915
†2004
lekarz

Jerzy Biedrzycki

*11.06.1921
w Krakowie
†04.11.1944
w Brwinowie
żołnierz AK
powstaniec
warszawski

Andrzej Biedrzycki

*24.05.1927
we Lwowie
†08.11.1980
w Dusznikach Zdroju
żołnierz AK
działacz PTTK
przewodnik
tatrzański

Wojciech Biedrzycki

*24.02.1940
we Lwowie
inżynier naftowy
nauczyciel
akademicki (dr hab.)
podróżnik
publicysta, autor
książek, harcemistrz

Anna

*28.05.1924
w Krotoszynie
†24.11.2025
w Warszawie
∞ 03.08.1946
z prof. dr. med.
Stanisławem
Kubiczem

Alina

*1933

Hipolit Węgrzynowski (1863-1903) z żoną Heleną

w Polsce kliniki i sanatoria przeciwgruźlicze, m.in. w Hołosku k. Lwowa, a po II wojnie światowej we Wrocławiu. Lesław był bratankiem ks. prałata Ignacego Węgrzynowskiego, proboszcza miejscowej parafii oraz Janiny Synowcowej, pierwszej żony kierownika tutejszej Szkoły Ludowej. W czasach gimnazjalnych i studenckich spędzał wakacje w Świlczy. Przyjaźnił się z chłopcami z sąsiedztwa plebanii i szkoły. Kiedy po latach, już jako uznany lwowski lekarz, przejeżdżał przez Świlczę, wstępował do miejscowej karczmy i stawiał swoim niedysiejszym kolegom beczkę okocimskiego piwa.

Józefa z Węgrzynowskich Biedrzycka (1895-1940)

W czasie pobytu w majątku hrabiów Dąbskich Lesław odszukał w sąsiedniej Świlczy kuzynkę, Stanisławę, żonę Józefa Kokoszki, która wraz z córką Anną przebywała u rodziny męża. Pułkownik Józef Kokoszka w tym czasie był więziony w niemieckim obozie koncentracyjnym. Efektem tej wizyty było przy-

jęcie Anny na komplety tajnego nauczania w rudzieńskim dworze.

W okupowanej Warszawie Lesław Węgrzynowski kontynuował praktykę lekarską. Pod pseudonimem „Bartosz” włączył się aktywnie w działania konspiracyjne Armii Krajowej. Działał w Radzie Pomocy Żydom „Żegota”. Współpracował z Polskim Czerwonym Krzyżem. Z nadania PCK został dyrektorem Sanatorium w Świdrze. Wziął udział w Powstaniu Warszawskim 1944 r. Przydzielono go do Sanitariatu Warszawskiego Okręgu AK kryptonim „Bakcył”. Od 3 sierpnia pełnił funkcję lekarza naczelnego w I Obwodzie „Radwan” (Śródmieście Północ). Pod jego opieką pozostawał powstańczy Szpital Ujazdowski. Podczas kapitulacji powstania współorganizował ewakuację rannych. W powstańczym oporze uczestniczyła także jego córka, urodzona w 1915 r. Krystyna Węgrzynowska. Młoda lekarka (dyplom w 1939 r.) służyła pomocą Warszawiakom w szpitalu polowym PCK przy ul. Jaworzyńskiej.

Emil Biedrzycki

Emil Biedrzycki (1890-1975)

Emil Biedrzycki urodził się 5 maja 1890 roku we wsi Dumbraveni koło Suczawy na Bukowinie w zubożałej, wielodzietnej rodzinie robotnika kolejowego. Tam poznał język rumuń-

ski. Studiował ekonomię i prawo na uniwersytecie w Czerniowcach. Był członkiem tamtejszego „Sokoła” oraz Towarzystwa Akademików Polskich „Ognisko”. Przewodniczył Związkowi Towarzystw Akademickich Polaków na Obczyźnie. W latach 1912-1913 kontynuował studia prawnicze na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, a od 1914 r. studia na wydziale filozoficznym.

Podczas I wojny światowej walczył jako oficer armii austriackiej w Karpatach Wschodnich (1914-1916), następnie na froncie południowym: Słowenia, Istria, Alpy Julijskie. W odrodzonym Wojsku Polskim został zweryfikowany i wziął udział w wojnie polsko-ukraińskiej.

W sierpniu 1920 r. z ożenił się z Józefą Węgrzynowską. Ślub odbył się w kościele ŚŚ. Szymona i Judy Tadeusza w Świlczy. Tam też został ochrzczony ich najstarszy syn Jerzy (1921 r.), później powstaniec warszawski. W roku 1927 przyszedł na świat drugi ich syn, Andrzej, a w 1940 r. najmłodszy, Wojciech. Zbiegło się to nieszczęśliwie ze śmiercią Józefy. W marcu 1944 roku, przed powtórным wejściem wojsk sowieckich do Lwowa, Emil wyjechał z najmłodszym synem do Warszawy na poszukiwania syna Jerzego, który w ramach akcji „Burza” został odkomenderowany do Legii Akademickiej. Okres powstania wraz z synami spędził w Osieczanach k. Myślenic, udzielając prywatnych lekcji. Stąd wyruszył do Brwinowa, gdzie z ran odniesionych w powstaniu umarł najstarszy syn.

Dr Emil Biedrzycki był nauczycielem akademickim, a także cenionym

W placówce Korpusu Ochrony Pogranicza – Husiatyn nad Zbruczem (1935 r.). Stoją od lewej: Stanisława Biedrzycka z synem Andrzejem oraz mjr Józef Kokoszka z żoną Stanisławą (siostrą Józefy) i córką Anną

Zdjęcie rodzinne w Husiatynie. Siedzą od lewej: Jerzy Biedrzycki (syn Józefy i Emila), mjr. Kokoszka z córką Anną, Andrzej Biedrzycki i Stanisława Kokoszkowa

lektorem i tłumaczem języka rumuńskiego. Opracował i wydał książkę pt. „Historia Polaków na Bukowinie”. Zmarł w 1975 r. w Krakowie.

Jerzy, syn Emila

Syn Emila, Jerzy Stanisław Biedrzycki, przed II wojną światową ukończył szkołę średnią we Lwowie i rozpoczął studia w systemie tajnego nauczania. Uczestniczył w konspiracji jako żołnierz Armii Krajowej. W ramach operacji „Burza” został odkomenderowany ze Lwowa do Warszawy. Wziął udział w Powsta-

niu Warszawskim w 1944 r. Tak opisuje te wydarzenia najmłodszy z braci Biedrzyckich, Wojciech:

„Ponieważ narosły z biegiem czasu legendy dotyczące udziału Jerzego Biedrzyckiego w Powstaniu przedstawiam wiarygodne relacje świadków:

Krystyna Węgrzynowska (lekarzka i kuzynka Jerzego) – w Jej towarzystwie Jerzy przemieszczał się z jednostki bojowej (prawdopodobnie Legia Akademicka) na Jego prośbę do oddziału sanitariuszy. W tym czasie został ranny w pięcie. Nie jest możliwe, żeby Lesław Węgrzynowski, do którego zmierzał Jerzy, nie zaopatrzył rannego. Później przez całe Powsta-

Na lwowskiej ulicy (1937). Od lewej: Jerzy Biedrzycki, Ludwik Węgrzynowski i Andrzej Biedrzycki

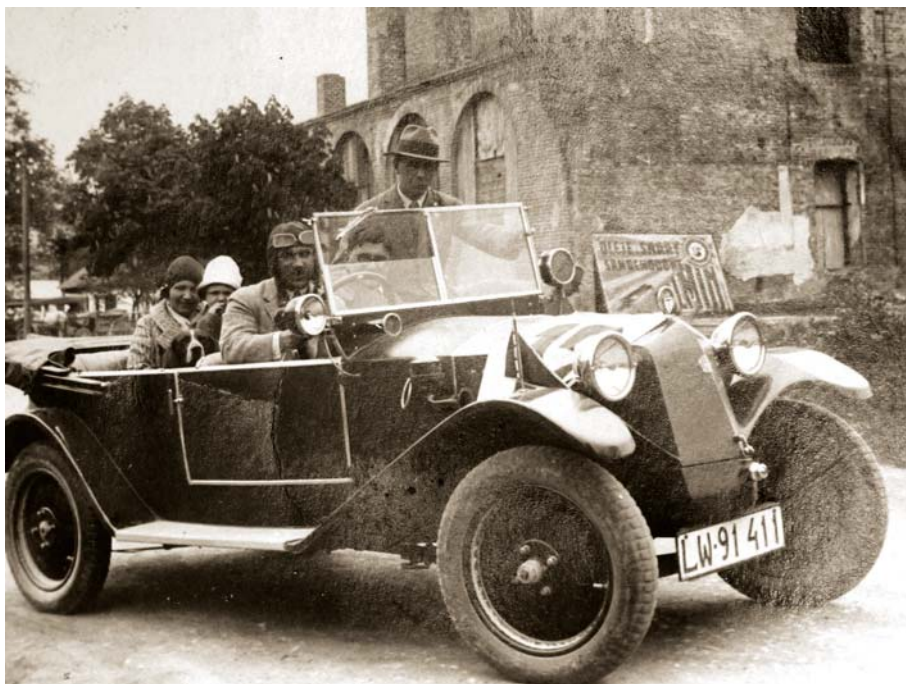
Mogiła Jerzego Biedrzyckiego, syna Emila, na cmentarzu w Brwinowie

nie jako ranny był przemieszczany ze szpitala do szpitala.

Emil Biedrzycki (ojciec) – po zlokalizowaniu rannego w szpitalu powstańczym w Brwinowie udał się tam, aby go odebrać i przywieźć do Osieczan koło Myślenic, gdzie znajdowali się Andrzej i Wojciech. Niestety stan Jerzego był krytyczny (chory na gangrenę po odjęciu obu nóg). Zaproponowana przez Emila Biedrzyckiego transfuzja została odrzucona przez lekarza, z uwagi na stan ogólny Jerzego. Jerzy Biedrzycki zmarł w marnie na rękach ojca w dniu 4 listopada 1944 r.”

Andrzej Biedrzycki

Andrzej Biedrzycki, syn Emila i Józefy, urodził się 24 maja 1927 r. we

Lata 30. XX w. Fotografia z rajdu Lwów-Jaremcze (niedatowana). Kierowca Ludwik Węgrzynowski, obok Emil Biedrzycki, z tyłu Józefa Biedrzycka z synem (prawdopodobnie) Jerzym

Andrzej Biedrzycki z żoną Karoliną i dziećmi: Ewą, Anną, Barbarą i Jerzym

Jerzy Biedrzycki

Lwowie. Był wyjątkowo uzdolnionym i wrażliwym człowiekiem. Malował obrazy i pisał wiersze. W latach młodości odwiedzał Świltę. W rodzinnych zbiorach zachowało się kilka jego obrazów malowanych w świleckich plenerach. Pod koniec II wojny światowej, w 1944 r., wstąpił do Armii Krajowej, przyjmując pseudonim „Szary”. Po wojnie ukończył studia w Krakowie i ożenił się. Angażował się w turystykę górską. Był członkiem PTTK i przewodnikiem tatrzańskim, beskidzkim i sudeckim. Synem Andrzeja był Jerzy Biedrzycki (imię otrzymał po stryju – powstańcu warszawskim), podróżnik, reżyser i dziennikarz, autor popularnego wędkarskiego programu pt. „Taaka Ryba”.

Jerzy Biedrzycki, syn Andrzeja, podczas nagrywania programu telewizyjnego „Taaka Ryba”

Ojciec Mateusz

Wnukiem Andrzeja, a synem Jerzego jest o. Mateusz Biedrzycki, franciszkanin konwentualny (OFMConv). Ksiądz Mateusz urodził się w 1979 r. w Krakowie. Przynależy do Krakowskiej Prowincji Franciszkanów. Obecnie pracuje w Bołszowcach koło Halicza, obwód Iwanofrankiowski na Ukrainie. Przed seminarium ukończył liceum, a później policealne studium poligraficzne. Z zawodu jestem technikiem poligrafem. W młodości pasjonował się tworzeniem muzyki hip-hopowej. W 2005 roku rozpoczął Drogę Neokatechumenalną, a po pół roku wstąpił do Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych w Krakowie. Śluby wieczyste złożył 8 grudnia 2011 r. w Bazylice św. Franciszka w Krakowie. Tam 14 grudnia 2013 r. przyjął też święcenia prezbiteratu. Parafie, w których pracował o. Mateusz to:

- Dąbrowa Górnicza (2013-2014)
- Rychwałd (2014-2016)
- Boryspol na Ukrainie (2016-2017)
- Taszkient w Uzbekistanie (2017-2018)
- Fergana w Uzbekistanie (2018-2019)
- Zakopane (2019-2022)
- Chęciny (2022-2024)
- Radomsko (2024-2025)
- Bołszowce na Ukrainie (od października 2025)

Ojciec Mateusz Biedrzycki tak opisyje swoje genealogiczne poszukiwania:

„W zeszłym roku opracowałem na nowo drzewo genealogiczne mojej rodziny. Znalazłem informację o miejscu pochówku pra-

Ojciec Mateusz Biedrzycki OFMConv

pradziadka Hipolita Węgrzynowskiego i jego ojca Wojciecha na cmentarzu w Świltę. I przydarzyła się okazja. Wracałem z Krakowa do Bołszowiec i postanowiłem zjechać z autostrady, skoro Świltę jest po drodze. Grób szybko znalazłem, ale chciałem poszukać jakiś śladów obecności moich przodków w Świltę. Wpadłem na pomysł, żeby zapytać w domu kultury. I tak dostałem kontakt do pana.

Bołszowce są po drodze między Lwowem a Czerniowcami. A to miejsca, gdzie rodzina od strony mojego taty żyła i wędrowała. Zwłaszcza Emil Biedrzycki, ale i Józefa Węgrzynowska też. Prawdopodobnie poznali się we Lwowie.

Józefa, Stanisława i Ludwik, cała trójka urodziła się w Polanicy koło Bolechowa, gdzie prawdopodobnie Hipolit był zarządcą lasów skarbowych. W 1900 zmarła ich matka Helena Julianna z domu Broniowska. Ale nie wiem czy w Polanicy, czy we Lwowie. Trzy lata później (1903) zmarł Hipolit we Lwowie. Tam musiał już być z dziećmi.

Ciekawe, że ślub Emila i Józefy był w Świltę (2.08.1920). Później wrócili do Lwowa. Mój dziadek Andrzej urodził się w 1927 we Lwowie. Ze zdjęć widziałem, że jako dziecko bywał w Świltę. Ale później też. Moja ciocia, córka Andrzeja, ma w domu w Krakowie obrazy, które Andrzej malował w Świltę”.

Bibliografia:

- J. Kokoszka, *Wspomnienia, Świltę* 2024.
- A. Szary, *Dzieje wsi Świltę w czasach nowożytnych*, Świltę 2002.
- A. Szary, *Świltę. Czasy, ludzie, historia*, Świltę 2019.
- A. Szary, *Ks. Jan Wojciech Balicki 1869-1948*, Świltę 2006.
- Relacje: o. Mateusza Biedrzyckiego z Bołszowiec, Wojciecha Biedrzyckiego z Krakowa, Małgorzaty Czerwińskiej z Nowego Targu i Anny Kubicz z Warszawy.
- Fotografie ze zbiorów: Wojciecha Biedrzyckiego, o. Mateusza Biedrzyckiego, Zbigniewa Kubicza oraz <https://temat.net/artukul/jerzy-biedrzycki>.

„Wolność trzeba sobie zdobywać, nikt nam wolności nie da, jeżeli sami jej sobie nie weźmiemy.”

Lekcja historii inna, niż wszystkie

Program „Z Marszałkiem Piłsudskim o historii” w szkołach podstawowych Gminy Świlcza

Przez ostatnie pół roku Gmina Świlcza tętniła historią, która wyszła poza ramy szkolnych podręczników. Zakończony w grudniu 2025 roku innowacyjny program edukacyjny „Z Marszałkiem Piłsudskim o historii” udowodnił, że o dziejach II Rzeczypospolitej można opowiadać poprzez chemię, sztukę, a nawet taniec. Projekt, który połączył pokolenia i instytucje, doczekał się swojego wielkiego finału, a jego idea będzie kontynuowana w sąsiednim Sokołowie Małopolskim.

Z Marszałkiem Piłsudskim o historii

– geneza i partnerzy

15 maja br. w Filii Gminnego Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Świlczy, w obecności Wójta Gminy Dawida Homy, odbyło się spotkanie w sprawie współpracy i koordynacji wspólnych działań na rzecz działalności statutowej i wzajemnej pomocy pomiędzy Związkiem Piłsudczyków RP Oddział w Rzeszowie reprezentowanym przez prezesa ppłk zw. Dariusza Ziębę, a Stowarzyszeniem Oficerów Więziennictwa Koło w Olszaniecy reprezentowanym przez przewodniczącego płk Adama Nieznańskiego.

Inauguracja tego innowacyjnego programu nauczania historii „Z Marszałkiem Piłsudskim o historii” rozpoczęła się w dniu 21 sierpnia 2025 w siedzibie Podkarpackiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie podpisaniem porozumienia. Umowę podpisali przedstawiciele następujących instytucji:

- Podkarpackiego Zespołu Placówek Wychowawczych Rzeszów reprezentowanego przez dyrektorkę Krystynę Wróblewską, w obecności wicedyrektorów: Daniela Dryniaka i Stanisława Kusiaka oraz kierownik Iwony Olszówki,
- Gminy Świlcza reprezentowanej przez wójta Dawida Homę, w towarzystwie przewodniczącej Rady Gminy Świlcza, Joanny Wdowik-Miki,

- Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Świlczy reprezentowanej przez dyr. Grzegorza Patrusia, wraz z zastępcą panią Małgorzatą Mołędą,
- Stowarzyszenia Oficerów Więziennictwa – Koło w Olszaniecy reprezentowanego przez płk Krzysztofa Maźnickiego i młodszą chorążą, Zuzannę Dziedzic-Dorosz,
- Związku Piłsudczyków RP Oddział w Rzeszowie z prezesem Dariuszem Ziębą, w asyście Wacława Chmiel-Piechocińskiego, Pawła Stasiaka oraz Marcina Żańczaka – radnego Rady Gminy.

Porozumienie dotyczyło pilotażowego programu wspierającego nauczanie

historii i innych przedmiotów szkolnych oraz kształtowanie postaw obywatelskich wśród dzieci młodzieży. Cykl spotkań z uczniami szkół podstawowych wynikał z realizacji priorytetów edukacyjnych określonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, a także wiązał się z uczczeniem rocznicy śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Program, realizowany w terminie od czerwca do grudnia 2025 roku, był wspólnym przedsięwzięciem w/w organizacji o niespotykanej dotąd skali i charakterze nauczania. Jego głównym założeniem była nie tylko edukacja historyczna, ale także integracja różnych środowisk i realizacja kierunków polityki

oświatowej państwa. Inicjatywa połączyła siły Gminy Świlcza z takimi podmiotami, jak Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli, Stowarzyszenie Oficerów Więziennictwa (Oddział w Olszownicy) oraz Związek Piłsudczyków RP (Oddział w Rzeszowie).

Początkowo w projekt zaangażowana była Szkoła Podstawowa w Świlczy, jednak w trakcie realizacji dołączyła do niego również Szkoła Podstawowa w Rudnej Wielkiej, co pozwoliło na jeszcze szersze dotarcie do młodzieży.

To, co wyróżniało ten program, to interdyscyplinarne podejście do nauczania w obecnym systemie kształcenia. Celem była promocja historii rozumianej szeroko – jako propagowanie wiedzy o realiach, w jakich żył i działał Józef Piłsudski. Organizatorzy postawili na lekcje otwarte, skierowane zarówno do

młodzieży, jak i nauczycieli, które łączyły treści historyczne z przedmiotami ogólnokształcącymi i elementami współczesności.

Uczniowie mieli okazję uczestniczyć w fascynujących zajęciach:

- lekcjach języka polskiego i historii. Młodzież uczyła się na nich sztuki dyskusji i wymiany poglądów podczas debat oksfordzkich. Uczniowie mieli możliwość poznania twórcy sztuk teatralnych, błyskotliwych skeczy i monologów Mariana Hemara na przykładzie utworu „Piosenka o cmentarzu na Łyczakowie”,
- lekcjach o poezji i filozofii. Przybliżono sylwetkę i dorobek poetki Izydory Dąbskiej, współpracownicy Kazimierza Twardowskiego, przedstawicielki lwowsko-warszawskiej szkoły filozoficznej,

- lekcjach języka angielskiego. Lekcje te posłużyły do przekazania informacji o Instytucie Piłsudskiego w Nowym Jorku, gdzie nauka języka obcego powiązana jest z historią polskiej emigracji niepodległościowej,
- lekcjach chemii. Uczniowie zgłębiali tajniki tej dziedziny nauki, poznając postać Ignacego Mościckiego – nie tylko jako prezydenta, ale przede wszystkim jako wybitnego chemika i technologa,
- lekcjach plastyki. Lekcje poświęcone były twórczości Tamary Łempickiej, ikony malarstwa epoki *art déco*.

Ciekawym akcentem programu były otwarte lekcje kształtowania postaw prozdrowotnych poprzez połączenie treści kilku przedmiotów: języka polskiego, historii, wychowania fizycznego i geografii. Program zwracał uwagę także na kondycję psychiczną i rozwój zawodowy uczestników. Nauczyciele i uczniowie wysłuchali prelekcji dotyczących wypalenia zawodowego oraz specyfiki służby w ramach pracy w więziennictwie.

Część spotkania upłynęła w rytmach latynoamerykańskich – tancerz Oskar z Kolumbii poprowadził warsztaty taneczne z nauką bachaty.

Istotnym punktem programu edukacyjnego „Z Marszałkiem Piłsudskim o historii” była podniosła uroczystość z okazji Święta Niepodległości zorganizowana w Szkole Podstawowej im. św. Jana Kantego w Świlczy w dniu 12 listopada 2025 roku. Obchody Narodowego Święta Niepodległości w Gminie Świlcza rozpoczęła uroczysta Msza Święta w Kościele parafialnym pw. NMP w Świlczy pod przewodnictwem ks. Ryszarda Tokarza, z homilią wygłaszaną przez tutejszego wikariusza ks. Artura Michalskiego.

Uroczystość uświetniły Poczty Sztandarowe jednostki strzeleckiej „Strzelec” 2049, sztandar Gminy Świlcza, Sztandar Kapituły Wielkiego Godła Świleckiego oraz wszystkich placówek oświatowych z terenu naszej gminy.

Po Mszy Świętej w uroczystym przemarszu wszystkie poczty sztandarowe, władze Gminy, radni gminni i powiatowi, strzelcy, orleńta, harcerze, zuchy oraz licznie zgromadzeni mieszkańcy wraz z uczniami i nauczycielami udali się pod Tablicę upamiętniającą osobę płk. Lisakuli na budynku Urzędu Gminy. Tam zostały złożone wieńce oraz kwiaty oraz odczytany Apel Poległych przez dowódcę oddziału tutejszego Strzelca, Artura Szarego. Po zakończeniu uroczystości uczestnicy udali się do holu szkoły Pod-

stawowej, gdzie poświęcono popiersie Marszałka Józefa Piłsudskiego, po czym odbyła się uroczysta akademii uświetniona występami artystycznymi uczniów Szkoły.

Uroczyste zwieńczenie pierwszej edycji programu odbyło się w wyjątkowych okolicznościach – podczas wyjazdowej sesji Młodzieżowej Rady Gminy Świlcza. W historycznych murach rezydencji rodu Jordanów, w których znajduje się obecnie Ośrodek Szkoleniowy Służby Więziennictwa, dzięki uprzejmości gospodarza obiektu płk. Adama Nieznańskiego podsumowano kilkumiesięczną realizację projektu „Z Marszałkiem Piłsudskim o historii”. Finałowym akcentem wizyty w Olszаницy było oprowadzenie młodzieży po historycznym obiekcie.

W czasie trwania całej współpracy edukacyjno-patriotycznej uczestnikom towarzyszył symboliczny patron – Marszałek Józef Piłsudski. Jego obecność była zaznaczona poprzez eksponowane popiersie w murach Szkoły Podstawowej, które, co ciekawe, posłużyło wcze-

śniej jako model do odlewu pomnika Marszałka znajdującego się w Rzeszowie na Placu Wolności.

Podsumowując cały program warto podkreślić, że efektem tych spotkań są nie tylko wspomnienia, ale konkretne narzędzia i pomoce edukacyjne. Wypracowane podczas projektu materiały dydaktyczne zostały udostępnione na stronach ogólnopolskiego forum doradców metodycznych, dzięki czemu mogą być wykorzystane przez pedagogów z całego kraju.

Zakończenie programu

W dniu 13 stycznia 2025 roku w Zespole Szkół w Trzebosi odby-

ło się uroczyste przekazanie popiersia Marszałka tamtejszej szkole, co było zwieńczeniem całego programu edukacyjnego na terenie naszej Gminy.

Za realizację pierwszego pilotażowego etapu programu „Z Marszałkiem Piłsudskim o historii” w Gminie Świlcza Stowarzyszenie Oficerów Więziennictwa z Olszаницy uhonorowało osoby zaangażowane w projekt. Są nimi:

1. Dawid Homa – Wójt Gminy Świlcza
2. Krystyna Wróblewska – Dyrektor PZPW w Rzeszowie
3. dr Grzegorz Patruś – Podkarpacki Wicekurator Oświaty
3. Małgorzata Molęda – p.o. Dyrektora Szkoły Podstawowej w Świlczy
4. Małgorzata Mazepa – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Rudnej Wielkiej
5. dr Dariusz Zięba – Prezes Związku Piłsudczyków RP O. Rzeszów
6. Marcin Zańczak – porucznik Związku Piłsudczyków RP O. Rzeszów
7. Paweł Stasiak – członek Związku Piłsudczyków RP O. Rzeszów

Podziękowania za aktywny udział w tej żywej lekcji patriotyzmu zostały również przekazane nauczycielom, nauczycielom – doradcom metodycznym oraz instruktorom Ośrodka Szkoleniowego Oficerów Więziennictwa w Olszаницy, którym składamy serdeczne podziękowania. Są to: Iwona Bajek, Gabriela Łaba, Magdalena Gawęł, Joanna Wiśniewska, Anna Moskwa, Ewa Białek, Małgorzata Kusz, Małgorzata Byśzuk, Wojciech Jakubiec, por. Anna Płaczek, por Krzysztof Gierul.

Spotkanie z historią

Regionalny Dom Tradycji Ludowych przy Zespole Szkół w Trzcianie, 22 lutego 2026 r.

Fot. Z. Lis

Stanisława Stasiej

Najdroższe pisanki świata

Od wielkanocnej tradycji do arcydzieł wartych fortunę

Pisanka – symbol życia, odrodzenia i Wielkanocy – przez wieki kojarzyła się z domowym ciepłem, barwną skorupką i dziecięcą radością. Jednak w historii sztuki to niepozorne jajko potrafiło stać się obiektem fascynacji cesarzy, jubilerów i kolekcjonerów, osiągając ceny liczone w milionach dolarów.

Złoto, drogie kamienie, masa perłowa, kość słoniowa i emalia – nie tylko te „składniki” tworzą najdroższe pisanki na świecie. Powstałe na zamówienie rosyjskich carów kunsztownie wykonane jajka Fabergé stały się symbolem luksusu i zbytku. Są niewielkie – największe mierzy kilkanaście centymetrów – i już na zawsze będą kojarzone ze schyłkiem i upadkiem caratu w Rosji. Choć dalsze losy jajek Fabergé są nie mniej interesujące.

Historia niezwykłych dzieł sztuki

Historia najdroższych pisanek świata zaczęła się w 1884 roku. Wówczas, na kilka dni przed świętami wielkanocnymi, car Aleksander III z dynastii Romanowów zamówił złożoną pisanek, która miała być najpiękniejszym prezentem dla ukochanej małżonki Marii Fiodorownej. Zlecenia podjął się skromny złotnik z Petersburga, z francuskimi korzeniami Peter Carl Fabergé, od którego cenne jajka przejęły nazwę. Fabergé, fachu uczył się m.in. w Niemczech, Francji i Włoszech. Do Petersburga powrócił w 1864 r. gdzie zanim w osiem lat później przejął zakład ojca, przez kilka lat doskonalił warsztat przy naprawie dzieł złotniczych w Ermitażu.

Gdy bogato zdobione jajo znalazło się w posiadaniu rodziny cara, ta nie mogła oderwać oczu od niezwyklej pisanek. Tak niezwyklej, że do dziś to dzieło sztuki budzi zachwyt świata. Pokryte białą emalią było zbudowane jak matrioszka. We wnętrzu kryło wykonaną z żółtego złota kulę, wewnątrz

której umieszczono z kolei kurkę o oczach z rubinów. Ptak z kolei krył w sobie przepiękną replikę Korony Imperialnej Rosji.

Sukces był tak wielki, że zapoczątkował wieloletnią tradycję – każdego roku powstawało nowe, coraz bardziej wyrafinowane jajo, skrywające w sobie misterną „niespodziankę”. Odtąd, już jako nadworny mistrz, Fabergé dostarczał przez kolejne lata cenne jajka na zamówienie Aleksandra III, a następnie jego syna Mikołaja II.

Ostatni z Romanowów rozszerzył tradycję wielkanocnych podarunków i oprócz cesarzowej matki, cenne jajka każdego roku otrzymywała także jego żona Aleksandra Fiodorowna. Nazwisko Fabergé w międzyczasie zyskało światową sławę. Kiedy w 1900 r. jajka zostały nagrodzone złotymi medalami na Wystawie Światowej w Paryżu, Dom Jubilerski Fabergé zaczął wykonywać jajka dla innych bogatych klientów, m.in. dla rosyjskich arystokratów. Dla Aleksandra Kelcha, właściciela kopalni cennych kruszców na Syberii, wykonano 7 jajek. Były one prezentem dla żony Barbary.

Łącznie firma wykonała 65 jajek – tak przynajmniej twierdzą historycy.

Wszystkie były bogato zdobione kamieniami szlachetnymi, w środku zawierały niespodziankę w postaci misternie wykonanej miniaturki jakiegoś przedmiotu. Każde było niepowtarzalne i opowiadało własną historię – o miłości, władzy, postępie technicznym czy wydarzeniach politycznych. Z czasem stały się symbolem luksusu i sztuki jubilerskiego, jakiego świat wcześniej nie znał.

Świąteczną tradycję przerwała „wielka historia”. Rewolucja lutowa 1917 r., abdykacja Mikołaja II w marcu tegoż roku, następnie uwięzienie w Carskim Siole i śmierć przez rozstrzelanie w lipcu 1918 r. z rąk CzeKa. W 1918 r. z obawy o własne życie Fabergé musiał opuścić Rosję. Złotnik wyjechał do Szwajcarii, gdzie zmarł w roku 1920.

Jedno z jajek Fabergé

Burzliwe losy cennych pisanek

Pożoga rewolucji nie zniszczyła cennych jaj, chociaż ich los stał się dramatyczny. Skarby Romanowów zostały skonfiskowane przez bolszewików. Przechowywano je w Pałacu Anickowskim. Bolszewicy mieli początkowo zamiar udostępnić je w muzeum dla masowej publiczności. Ostatecznie zwyciężyła potrzeba zdobycia gotówki w zamian za znacjonalizowane skarby i dzieła sztuki. Szczególnie przyczynił się do tego Józef Stalin, który w 1928 r., chcąc podreperować budżet Kraju Rad, kazał sprzedawać „jaja burżujów” komu się tylko da. Odpowiadała za to departament Ministerstwa Handlu, za którego pośrednictwem za bezcen sprzedano 42 jajka z kolekcji Romanowów. Wiele jaj zaginęło bez śladu, inne trafiły do prywatnych kolekcji.

Do teraz przetrwało 43 z 54 pisanek wykonanych na zamówienie Romanowów. Trzy jajka były w posiadaniu królowej Elżbiety II. Inne znajdują się w Stanach Zjednoczonych, m.in. w muzeach w Richmond, Nowym Jorku, Waszyngtonie czy Baltimore. Jedno jest w posiadaniu księcia Monako. Jajka znajdują się w Szwajcarii, Niemczech, a nawet w Katarze. Najwięcej jest ich w swojej ojczyźnie. W zbiorach kremlowskiej w Moskwie znajduje się aż dziesięć najdroższych pisanek na świecie. Z kolei dziewięć jaj znajduje się w Petersburgu, w muzeum Fabergé. Całą kolekcję kupił od Amerykanina rosyjski oligarcha płacąc ponad 100 mln dolarów i zwrócił do Rosji, uważając to za patriotyczny obowiązek. Wciąż wiele jest zaginionych. Czasem się któreś znajduje – jak choćby carskie jajko z 1887 r. wysadzone diamentami i szafirami, które pewien Amerykanin zakupił za 14 tys. dolarów na targu staroci w 2014 r. Szczęśliwiec nie zdawał sobie początkowo sprawy z nabytego skarbu. Początkowo planował go przetopić. Ostatecznie mężczyzna odsprzedał je za 33 mln dolarów firmie jubilerskiej Wartski. Na światowych aukcjach osiągają one zawrotne ceny. W 2002 roku za jedno z jaj zapłacono 9,5 miliona dolarów!

Przed kilkoma laty pojawiła się sensacyjna informacja jakoby jedno z jajek ukryto w Polsce. W 2016 r. na rynku antykwarycznym pojawił się zbiór wyrobów

ze srebra, wśród których znajdowały się dzieła wykonane w pracowni Fabergé oraz innych rosyjskich złotników. Wśród skarbów, które od dawna uważano za bezpowrotnie zniszczone, odnaleziono przedmioty należące do neogotyckiej zastawy stołowej zamówionej w przedsiębiorstwie Fabergé przez małżeństwo Kelchów. Eksperti ustalili, że zastawa już w 1922 r. mogła trafić na ziemie polskie. Do zastawy miało także należeć jedno z cennych jajek. Historyk sztuki dr Adam Szymański twierdzi, że po jajku z kolekcji Kelchów zachował się „interesujący ślad”, który daje nadzieję na jego wyśledzenie i odnalezienie. Czy może to być jeden z zaginionych cesarskich prezentów wielkanocnych? Wszystko wskazuje na to, że tak. Obecnie badania historii tej niezwyklej i zagadkowej kolekcji oraz okoliczności w jakich znalazła się w Polsce nadal trwają i przynoszą bardzo ciekawe rezultaty. Ciąg dalszy nastąpi.

Dopiero po latach zaczęto doceniać ich prawdziwą wartość.

Siedem zaginionych cesarskich prezentów wielkanocnych wykonanych przez Fabergé to dziś jedne z najcenniejszych utraconych skarbów sztuki na świecie. Wartość każdego z nich szacuje się na około 30 mln dolarów (około 100 mln zł).

Wciąż nie ma na przykład czwartego z kolei Jajka z Rydwanem czy Nefrytowego Jajka Cesarskiego. Odwiedzajcie więc targi staroci i składnice złomu. Może i wam uda się powtórzyć sukces Amerykanina...

Fascynacja jajkiem

Jajka Fabergé od lat fascynują poszukiwaczy skarbów oraz miłośników sztuki jubilerskiej. Stały się także inspiracją dla projektantów mody. Kolekcje ubrań inspirowanych Fabergé zaprezentowała w ostatniej dekadzie XX w. marka Dior. Wielkanocne prezenty dla rosyjskich cesarzowych zainspirowały także projektantów marki H&M, która w 2015 przeniosła charakterystyczne motywy do masowej produkcji.

Jajka doczekały się wielu odniesień w popkulturze. W 13. filmie serii o przygodach agenta 07, grany przez Rogera Moore'a James Bond, podążał tropem jajka Fabergé, by po raz kolejny uchronić świat przed zagładą zaplanowaną przez afgańskiego księcia Kamala Khana.

Dlaczego właśnie jajko? Ten prosty kształt od wieków symbolizuje życie, doskonałość i tajemnicę. Jajko kryje w sobie obietnicę – coś ukrytego, co dopiero ma się ujawnić. To właśnie ta idea „niespodzianki” idealnie wpisała się w koncepcję pisanek Fabergé, ale także w szerszą fascynację artystów i kolekcjonerów.

Współczesne losy firmy Fabergé

Imperium Fabergé upadło wraz z rewolucją, a synowie jubilera nie zdecydowali się kontynuować działalności. Mar-

ka i licencja na jej używanie przetrwała i przechodziła z rąk do rąk. W 2009 r. prawa zakupiło południowoafrykańskie przedsiębiorstwo Pallinghurst Resour, firma zajmująca się wydobywaniem i handlem kamieniami szlachetnymi. Jej właściciele zdecydowali o powrocie do korzeni. Do współpracy zaproszono prawnuczki Petera Carla Fabergé – Tatianę i Sarę. W ten sposób ponad sto lat od rewolucji, która obaliła carat i zniszczyła stary porządek, dziś funkcjonuje jako luksusowy dom jubilerski, czerpiący z bogatego dziedzictwa historycznego. Współczesne projekty nawiązują do stylu dawnych arcydzieł, choć powstają już w zupełnie innych realiach – bez carskiego mecenatu, lecz z myślą o globalnym rynku.

Firma Fabergé tworzy dziś biżuterię, zegarki i kolekcjonerskie przedmioty, udowadniając, że legenda pisanek wciąż żyje. Choć oryginalne cesarskie jaja pozostają bezcennymi relikwiami przeszłości, ich duch nadal inspirowa kolejne pokolenia artystów i miłośników sztuki.

Najdroższe pisanki świata przypominają, że nawet najbardziej codzienny symbol może – w rękach mistrza – stać się dziełem ponadczasowym. Od wielkanocnego stołu po muzealne gabloty prowadzi czasem długa, fascynująca droga.

W opracowaniu artykułu wykorzystano wiadomości internetowe i prasowe.

Koło ceramiczne RDTL przy Zespole Szkół w Trzcianie

Katarzyna Długosz

Pomnik świętego Andrzeja Boboli w Świlczy

Uroczystość poświęcenia figury Andrzeja Boboli w Parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Świlczy odbyła się 9 listopada 2025 roku i zgromadziła licznych wiernych, pragnących wspólnie przeżyć to wyjątkowe wydarzenie duchowe. Był to dzień szczególnie dla całej wspólnoty parafialnej – dzień modlitwy, wdzięczności i umocnienia wiary.

Uroczysta Eucharystia i akt poświęcenia

Poświęcenie figury miało miejsce bezpośrednio po Mszy Świętej sprawowanej o godzinie 10:30. Liturgii przewodniczył ksiądz prałat Józef Niżnik – kustosz Sanktuarium św. Andrzeja Boboli w Strachocinie oraz świadek objawień św. Andrzeja Boboli w Strachocinie. Jego obecność nadała uroczystości szczególny charakter, łącząc parafię w Świlczy z miejscem narodzin Świętego oraz żywym kultem rozwijającym się w sanktuarium.

W homilii ksiądz prałat podkreślił znaczenie wierności Bogu w codziennym życiu, nawiązując do heroicznej postawy św. Andrzeja Boboli. Przypominał, że męczennik z XVII wieku jest patronem jedności, odwagi i wytrwałości – wartości niezwykle potrzebnych także współczesnym chrześcijanom.

Po zakończeniu Eucharystii nastąpił obrzęd poświęcenia figury. Wspólna

modlitwa, błogosławieństwo oraz śpiew wiernych stworzyły atmosferę skupienia i duchowej jedności. Nowa figura została uroczystie odsłonięta jako widzialny znak obecności i wstawiennictwa Świętego w życiu parafii.

Fundator i inicjatywa

Fundatorem figury oraz inicjatorem jej powstania jest Wielkie Bractwo Gołda Świleckiego. To właśnie dzięki zaangażowaniu członków Bractwa możliwa była realizacja tego dzieła, które stało się wyrazem troski o dziedzictwo duchowe parafii oraz pragnienia szerzenia kultu św. Andrzeja Boboli w lokalnej wspólnocie. Inicjatywa ta spotkała się z życzliwym przyjęciem parafian, wpisując się w bogatą tradycję wspólnych działań na rzecz Kościoła i Ojczyzny.

Relikwie świętego w parafii

Warto podkreślić, że parafia w Świlczy czyni starania o pozyskanie relikwii św. Andrzeja Boboli. Obecnie trwają ustalenia dotyczące szczegółów ich przekazania. Dla wspólnoty byłoby to wydarzenie o wyjątkowym znaczeniu duchowym – relikwie stanowiłyby szczególny znak obecności i orędownictwa Świętego, pogłębiając rozwijający się kult oraz umacniając więź parafii z sanktuarium w Strachocinie.

Duchowe znaczenie wydarzenia

Umieszczenie figury przed kościołem w Świlczy to nie tylko wizualne wzbogacenie otoczenia naszej świątyni, ale przede wszystkim zaproszenie do pogłębienia relacji z Bogiem. Dla wielu parafian jest to miejsce szczególnej modlitwy – o wiarę, pokój w sercach, jedność w rodzinach oraz opiekę nad Ojczyzną.

Wydarzenie z 9 listopada 2025 roku na trwałe wpisze się w historię parafii w Świlczy jako dzień wspólnego świadectwa wiary. Obecność kustosa sanktuarium w Strachocinie oraz świadka objawień św. Andrzeja Boboli dodatkowo podkreśliła duchową rangę tej uroczystości. Nowa figura będzie odąd przypominać kolejnym pokoleniom wiernych o odwadze, niezłomności i całkowitym zawierzeniu Bogu, jakie cechowały św. Andrzeja Bobolę – patrona Polski i orędownika w trudnych czasach.

Pierwszy Orszak Trzech Króli w Bratkowicach – barwne święto tradycji i wspólnoty

Bratkowice po raz pierwszy stały się miejscem wyjątkowego wydarzenia – Pierwszego Orszaku Trzech Króli, który zgromadził licznych mieszkańców oraz gości, tworząc radosne, barwne i pełne wzruszeń święto tradycji, wiary i lokalnej wspólnoty. Tegoroczne hasło Orszaku – „Nadzieją się cieszą”, zaczerpnięte z kolędy „Mędrcy świata”, nawiązywało do Roku Jubileuszowego i zapraszało nas do odkrywania nadziei, która rodzi się ze spotkania z Chrystusem.

Geneza Orszaku Trzech Króli w Polsce łączy w sobie tradycję religijną, historię Kościoła oraz współczesną inicjatywę społeczną. Motyw Trzech Króli (Mędrców ze Wschodu) wywodzi się z Ewangelii według św. Mateusza, opisującej pokłon oddany Dzieciątku Jezus przez przybyłych mędrców. Już w średniowieczu w Europie, także na ziemiach polskich, popularne były jasełka, misteria i procesje związane ze świętem Objawienia Pańskiego (6 stycznia). W kościołach i na placach miejskich odgrywano sceny biblijne, a wierni brali udział w barwnych pochodach. W Polsce przez wieki kultywowano również zwyczaj

kolędowania, chodzenia „po kolędzie” z gwiazdą, przebierania się za Trzech Króli oraz oznaczania drzwi domów kredą (K+M+B lub C+M+B).

Dzisiejsza forma Orszaku Trzech Króli ma jednak stosunkowo młodą historię. Pierwszy nowoczesny Orszak odbył się w 2009 roku w Warszawie, z inicjatywy środowisk związanych z Fun-

Celem inicjatorów było: przywrócenie publicznego, radosnego charakteru święta Objawienia Pańskiego, wyjście z tradycją chrześcijańską w przestrzeń publiczną, integracja lokalnych społeczności – rodzin, szkół, parafii i samorządów.

Idea bardzo szybko się rozprzestrzeniła. Już po kilku latach Orszaki organizowane były w setkach miast i miej-

dacją Orszak Trzech Króli. Inspiracją były podobne pochody organizowane od lat w krajach Europy Zachodniej, zwłaszcza w Hiszpanii i we Włoszech.

sowości w całej Polsce – zarówno dużych, jak i małych. W 2011 roku dzień 6 stycznia ponownie stał się dniem ustawowo wolnym od pracy, co dodatkowo sprzyjało rozwojowi tej tradycji. Choć współczesny Orszak Trzech Króli w Polsce narodził się w XXI wieku, jego korzenie sięgają wielowiekowej tradycji

chrześcijańskiej i ludowej. Jest przykładem udanego połączenia historii z nowoczesną formą świętowania, która angażuje całe rodziny i społeczności.

Nasza lokalna uroczystość odbyła się pod Honorowym Patronatem Wójta Gminy Świlcza, pana Dawida Homy, a jej organizacja była efektem szerokiej współpracy lokalnych środowisk. W przygotowanie wydarzenia zaangażowali się m.in. Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej wraz z prezes Katarzyną Wdowik, Parafia pw. św. Jana Chrzciciela wraz z ks. proboszczem Józefem Książkiem i panem Wojciechem Pazdanem – organistą, Chór Męski Resonantae z Jakubem Piętą, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, Koło Gospodyń Wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna w Bratkowicach oraz sołtys z Radą Sołecką.

Orszak rozpoczął się od rozdania koron i śpiewników oraz inscenizacji jasełkowych przygotowanych przez uczniów szkół z terenu gminy oraz seniorów z Dziennego Domu Pomocy. Młodzi i starsi artyści z dużym zaangażowaniem i talentem przybliżyli zgromadzonemu historii Narodzenia Pańskiego, wprowadzając uczestników w świąteczny i refleksyjny nastrój.

Szczególną atrakcją wydarzenia było przybycie Trzech Króli, którzy pojawili się konno, zachwycając zarówno dzieci, jak i dorosłych. Konną paradę królów zawdzięczamy życzliwości państwa Majków ze Świlczy oraz Kazimierzowi Łagowskiemu z Trzciany. Barwne stroje, bogata symbolika oraz starannie przygotowana oprawa nadały uroczystości wyjątkowy, niemal teatralny charakter. W rolę królów wcielili się: ks. Tadeusz Kawalec jako Król Kacper z czerwonym

orszakiem Szkoły Podstawowej nr 1 im. kard. S. Wyszyńskiego, ojciec Benoît Azameti jako Król Melchior z zielonym orszakiem Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II oraz Krzysztof Bułatek jako Król Baltazar z niebieskim orszakiem Niepublicznej Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej. Nie zabrakło też przedstawicieli polskiej szlachty, a w ich rolę wcielili się pani Joanna Różańska – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach – wraz z mężem Romualdem.

W wydarzeniu licznie uczestniczyli mieszkańcy Bratkowic i okolic, przed-

stawiciele szkół i przedszkola, seniorzy z Dziennego Domu Pomocy, radni gminy, a także strzelcy i Orleńcy, którzy podkreślili patriotyczny wymiar uroczystości. Wspólne kolędowanie w trakcie orszaku z Wojciechem Pazdanem, Rafałem i Dawidem Zapartkami oraz Chórem Resonantae, rozmowy i uśmiechy stworzyły atmosferę prawdziwej jedności i radości. Pochód zakończył się w parku podworskim, gdzie Królowie złożyli symboliczne dary przed Świętą Rodziną, w którą wcielili się Aleksandra Kwoka i Szymon Wdowik. W kilku słowach do zebranych zwrócili się: wójt pan Dawid Homa, prezes TMZB pani Katarzyna Wdowik, sołtys pan Ryszard Franczyk oraz przewodniczący Rady Powiatu Rzeszowskiego pan Tomasz Wojton.

Pierwszy Orszak Trzech Króli w Bratkowicach okazał się nie tylko pięknym wydarzeniem religijno-kulturalnym, ale również ważnym momentem integrującym lokalną społeczność. Organizatorzy podkreślają, że inicjatywa spotkała się z bardzo ciepłym przyjęciem i mają nadzieję, iż na stałe wpisze się w kalendarz lokalnych tradycji.

Zgromadzeni mieszkańcy mogli wspólnie śpiewać kolędy z Chórem Resonantae, poczęstować się barszczem z grzybami od Koła Gospodyń albo zimową herbatą z pierniczkami od seniorów z Dziennego Domu Pomocy. Dla dzieci atrakcją był Mikołaj ze śnieżynkami oraz zagroda ze zwierzętami, gdzie mogły karmić alpaki, króliki i kozy.

To wydarzenie pokazało, jak wielką siłę ma wspólne działanie i pielęgnowanie tradycji, które łączą pokolenia i budują tożsamość małej ojczyzny.

Nowe standardy w żłobkach od 2026 roku – wsparcie rodzin i rozwój opieki nad najmłodszymi w Gminie Świlcza

Od 1 stycznia 2026 roku wchodzi w życie zaktualizowane standardy funkcjonowania żłobków w Polsce. To kolejny krok w kierunku poprawy jakości opieki nad dziećmi do lat trzech, który ma na celu lepsze bezpieczeństwo, wsparcie rozwoju dziecka oraz ułatwianie rodzicom aktywności zawodowej. Wśród samorządów przykładami dobrych praktyk są działania prowadzone w Gminie Świlcza, zwłaszcza w Bratkowicach, Mrowli i Trzcianie, a także nowa inwestycja w Świlczy.

Na terenie Gminy funkcjonują już samorządowe placówki opieki nad maluchami:

- Żłobek Gminny w Bratkowicach
- Żłobek Gminny w Mrowli
- Żłobek Gminny w Trzcianie

Inwestycja w Świlczy – nowoczesny żłobek już gotowy

Jednym z najważniejszych projektów ostatnich lat była inwestycja zrealizowana w Świlczy – utworzenie nowoczesnego żłobka w budynku dawnej plebanii. Dziś to przedsięwzięcie zostało już zakończone, a obiekt jest w pełni przygotowany do przyjęcia najmłodszych mieszkańców Gminy.

Budynek po byłej plebanii, przekazany Gminie w formie darowizny, prze-

szedł kompleksową modernizację i został dostosowany do najwyższych standardów opieki nad dziećmi do lat trzech. Powstała placówka oferuje około 40 miejsc opieki, odpowiadając na rosnące potrzeby młodych rodzin.

W ramach inwestycji przeprowadzono gruntowną przebudowę obiektu – zmodernizowano instalacje, utworzono przestronne i bezpieczne sale dla dzieci, zaplecze sanitarne oraz pomieszczenia administracyjne.

Nowe standardy – co się zmienia?

Standardy obowiązujące od 2026 roku zakładają:

- wyższe wymagania dotyczące bezpieczeństwa i higieny opieki nad dziećmi,
- bardziej szczegółowe kryteria kwalifikacji personelu opiekuńczego,
- nowoczesne procedury wychowawcze i edukacyjne dostosowane do potrzeb rozwojowych najmłodszych dzieci,
- zwiększenie dostępności miejsc poprzez wsparcie finansowe i wyposażenie placówek.

Nowe wymogi mają służyć podniesieniu jakości usług żłobkowych w całej Polsce, a gminne placówki, jak te z Trzciany, Bratkowic czy Świlczy, są

ważnymi przykładami lokalnego wdrożenia tych zmian.

Korzyści dla rodzin i społeczności

Rozszerzenie oferty opieki nad dziećmi do lat trzech ma wymierne efekty społeczno-ekonomiczne. Umożliwia bardziej efektywne godzenie pracy zawodowej i obowiązków rodzinnych, co jest szczególnie ważne dla młodych rodziców. Ponadto wysokie standardy i nowe placówki podnoszą jakość lokalnej infrastruktury edukacyjnej, wspierają integrację dzieci oraz przygotowują je do kolejnych etapów edukacji.

Podsumowanie

Nowe standardy oraz inwestycje w żłobki samorządowe stanowią krok milowy w rozwoju opieki nad najmłodszymi w Gminie Świlcza. Przykłady placówek w Trzcianie, Mrowli i Bratkowicach oraz nowa inwestycja w Świlczy pokazują, jak lokalna społeczność może skutecznie odpowiadać na realne potrzeby rodzin, a jednocześnie realizować krajowe cele polityki prorodzinnej i edukacyjnej.

Magdalena Zagrobnik

Żłobek Gminny w Bratkowicach – nowoczesne standardy i twórczy rozwój najmłodszych

Żłobek Gminny w Bratkowicach to nie tylko placówka opiekuńcza, ale przede wszystkim przestrzeń intensywnego rozwoju, bezpiecznej zabawy i profesjonalnego wsparcia dla dzieci i ich rodzin.

Od stycznia 2026 r. w placówkach opieki nad dziećmi do lat 3 obowiązują nowe standardy opieki nad dziećmi do lat 3 zawarte w Planie Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjnym (OWE). Żłobek Gminny w Bratkowicach z suk-

cesem wdrożył te wytyczne, koncentrując się na bezpieczeństwie, indywidualnym podejściu oraz budowaniu silnych więzi między opiekunami a dziećmi. Każda aktywność od zabawy po odpoczynek ma swój cel rozwojowy. Kadra

żłobka tworzy środowisko bezpieczne i stymulujące, w którym nauka odbywa się w sposób naturalny i bezstresowy. Według nowych wytycznych w naszej sali pojawiły się strefy tematyczne dla maluszków m.in. strefa małego artysty, kącik relaksu, czy strefa małego budowniczego. Mają one na celu pozwolić dziecku na samodzielny wybór aktywności, by móc budować pewność siebie i poczucie wpływu na otoczenie. Każde dziecko rozwija się w innym tempie, a stworzone strefy pozwalają na indywidualizację.

Nowoczesna edukacja wczesnodziecięca to znacznie więcej niż opieka. W naszym Żłobku każdego dnia realizowany jest bogaty wachlarz zajęć, które stymulują wszystkie sfery rozwoju dziecka – budzą zmysły i gimnastykują umysł.

CIĘKAWY DNI W ŻŁOBKU:

Zmysły i Natura czyli odwiedziny Egzotycznych Zwierzątek

Wizyta nietypowych gości: kameleona, węża oraz żółwia była dla podopiecznych żłobka wielozmysłowym doświadczeniem. Obserwacja faktury skóry gada, sposobu poruszania się, czy zmiany barw to lekcja, która buduje w dzieciach ciekawość świata. Bezpośredni kontakt z naturą pozwala dzieciom przełamywać lęki i uczy empatii wobec zwierząt od najmłodszych lat.

Dzień Pizzy

Nasi podopieczni z wielkim entuzjazmem zamienili się w prawdziwych szefów kuchni. Było ugniatanie sprężystego ciasta, rozsypanie mąki i samodzielne komponowanie kolorowych składników – idealne warunki dla rozwoju motoryki małej i nauki smaków. Samodzielnie przygotowana pizza smakuje najlepiej, a duma na twarzach dzieci to dla nas najpiękniejszy dowód na to jak ważne jest poczucie sprawstwa.

Międzynarodowy Dzień Klocków Lego

Organizacja takiego dnia w żłobku to fantastyczny sposób na stymulację sensoryczną i naukę poprzez zabawę dopasowaną do możliwości maluszków. Wspólna zabawa na dywanie to doskonała okazja do nauki dzielenia się i pierwszych interakcji społecznych. Swobodne tworzenie pozwala dzieciom na eks-

perymentowanie i rozwój wyobraźni. Budowanie wymaga precyzji i skupienia, co jest kluczowe w wieku żłobkowym. Zabawa w dopasowywanie kolorów pomaga dzieciom w treningu spostrzegawczości i utrwalaniu nazw barw.

Żłobek Gminny w Bratkowicach udowadnia, że opieka nad dziećmi to

misja łącząca bezpieczeństwo z pasją odkrywania świata, a nauka i zabawa stanowią nierozdzielny całość. Codziennie dążymy do tego, aby w naszej placówce każde Dziecko zostało usłyszane, zauważone i wspierane w swoim tempie rozwoju.

Gminny Żłobek w Trzcianie – miejsce, w którym rozwój zaczyna się od bezpieczeństwa

Gminny Żłobek w Trzcianie od lat pełni ważną rolę w życiu lokalnej społeczności, zapewniając najmłodszym mieszkańcom gminy bezpieczne, przyjazne i nowoczesne warunki opieki. Placówka dysponuje 55 miejscami i każdego dnia otacza troską dzieci do 3. roku życia, wspierając ich rozwój już od pierwszych lat. Funkcjonowanie żłobka opiera się na podziale dzieci na trzy grupy wiekowe, co pozwala na lepsze dopasowanie działań opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych do ich potrzeb rozwojowych. Najmłodsze dzieci uczęszczają do grupy Krasnale, obejmującej maluchy od 1. do 1,5 roku życia, starsze do grupy Żabki w wieku od 1,5 do 2 lat, natomiast najstarsze dzieci rozwijają się w grupie Misie, skupiającej maluchy od 2. do 3. roku życia.

Ogromnym atutem żłobka jest kadra – kompetentna, doświadczona, zaangażowana i pełna pasji. Siedem opiekunek oraz trzy pomoce tworzą zespół, który z oddaniem i profesjonalizmem dba o codzienne potrzeby dzieci. To osoby,

które nie tylko zapewniają opiekę, ale przede wszystkim budują z dziećmi relacje oparte na poczuciu bezpieczeństwa, zaufaniu i bliskości. Indywidualne podejście do każdego malucha sprawia, że dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach i z radością spędzają czas w żłobku.

Gminny Żłobek w Trzcianie aktywnie dostosowuje swoją działalność do nowych standardów opieki nad dziećmi do lat 3, które weszły w życie 1 stycznia 2026 roku. W odpowiedzi na te wytyczne w salach zajęć wydzielono specjalne strefy aktywności, których zadaniem jest wspieranie samodzielności dzieci, rozwijanie ich kreatywności oraz zapewnienie im komfortu emocjonalnego. Przestrzenie te zostały zaplanowane w taki sposób, aby sprzyjały zarówno aktywnej zabawie, jak i chwilom wyciszenia. W salach znalazły się miejsca przeznaczone do relaksu i odpoczynku, kąci konstrukcyjne rozwijające zdolności manualne i wyobraźnię przestrzenną, strefy zabaw tematycznych pozwalające dzieciom odgrywać role znane z codzienne-

go życia, a także przytulne kąci czytelnicze, które już od najmłodszych lat zachęcają do kontaktu z książką i rozwijania mowy.

Codzienna praca żłobka to nie tylko opieka, ale również realizacja różnorodnych i ciekawych zajęć wspierających wszechstronny rozwój dzieci. Maluchy uczestniczą w zajęciach ruchowych, które rozwijają koordynację, sprawność fizyczną i świadomość własnego ciała. Duży nacisk kładziony jest także na zajęcia sensoryczne, podczas których dzieci poznają świat poprzez zmysły, eksperymentują z fakturami, dźwiękami, kolorami i zapachami, co pozytywnie wpływa na ich rozwój poznawczy. Nie brakuje również zabaw muzycznych, plastycznych oraz prostych aktywności edukacyjnych prowadzonych w formie zabawy, dzięki czemu dzieci uczą się naturalnie i bez presji.

Wdrażanie nowych standardów oraz stałe wzbogacanie oferty zajęć sprawiają, że Gminny Żłobek w Trzcianie jest miejscem nowoczesnym, otwartym na potrzeby dzieci i oczekiwania rodziców. To przestrzeń, w której najmłodsi mogą harmonijnie się rozwijać, czuć się bezpiecznie i szczęśliwie, a pierwsze doświadczenia społeczne odbywają się w atmosferze akceptacji i radości. Żłobek w Trzcianie to przykład placówki, która łączy profesjonalizm z sercem, tworząc solidne fundamenty pod dalszą edukację i rozwój dzieci.

Anna Madej, Sylwia Adamus

Karnawałowa radość w Przedszkolu w Trzcianie

W Przedszkolu w Trzcianie 13 stycznia 2026 r. odbyła się zabawa karnawałowa – wydarzenie od dawna wyczekiwane przez dzieci i stanowiące jeden z najradośniejszych punktów w przedszkolnym kalendarzu. Tego dnia w placówce panowała wyjątkowo radosna i beztroska atmosfera, pełna muzyki, śmiechu oraz wspólnej zabawy.

Celem organizacji zabawy karnawałowej było stworzenie dzieciom możliwości radosnego spędzenia czasu w gronie rówieśników, a także wspieranie ich rozwoju społecznego i emocjonalnego. Wspólne tańce oraz zabawy muzyczno-ruchowe sprzyjały integracji grupy, uczyły współpracy, reagowania na polecenia oraz wyrażania emocji poprzez ruch i muzykę. Takie wydarzenia wzmacniają poczucie wspólnoty przedszkolnej i pozwalają dzieciom budować pozytywne relacje.

Z myślą o wyjątkowej oprawie wydarzenia sala przedszkolna oraz hol zostały starannie udekorowane balonami i kolorowymi serpentynami, które stworzyły prawdziwie karnawałowy klimat. W tak przygotowanej przestrzeni zabawę poprowadziła Pracownia Jaszczur & Przyjaciele, zapewniając dzieciom atrakcyjny program oraz doskonałą oprawę muzyczną. Przedszkolaki z ogromnym entuzjazmem uczestniczyli w tańcach do znanych i lubianych utworów, a także w różnorodnych zabawach muzycznych.

Nie sposób nie wspomnieć o barwnych i pomysłowych strojach przygotowanych przez rodziców. Dzięki ich zaangażowaniu dzieci mogły podczas zabawy przenieść się w bajkowy klimat, wcielając się w ulubione postacie i bohaterów. Serdecznie dziękujemy rodzicom za trud, kreatywność oraz współpracę, które przyczyniły się do stworzenia tak wyjątkowej atmosfery.

Szczególną atrakcją wydarzenia okazały się efekty specjalne towarzyszące muzyce. Puszczanie dymu wzbudziło wśród dzieci ogromny zachwyt i dodało zabawie wyjątkowego, niemal bajkowego charakteru. Niezapomnianym momentem było również pojawienie się niezapowiedzianego gościa – Marion, który sprawił przedszkolakom wielką ra-

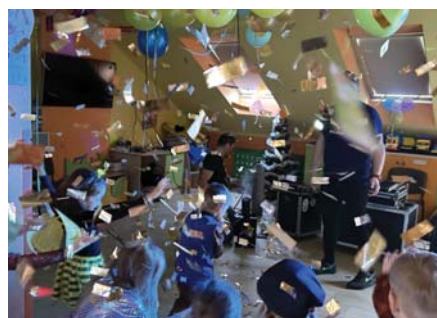
dość i stał się jedną z głównych atrakcji zabawy.

Radosnym zwieńczeniem karnawałowego spotkania były wystrzały kolorowego konfetti, którymi pożegnano dzieci na zakończenie wydarzenia. Dodatkową atrakcją była specjalnie przygotowana ścianka fotograficzna, przy której wykonano pamiątkowe zdjęcia. Każde dziecko mogło zabrać ze sobą foto-

grafię jako miłą pamiątkę tego wyjątkowego dnia.

Zabawa karnawałowa dostarczyła dzieciom wielu pozytywnych emocji i niezapomnianych wrażeń. Był to czas pełen uśmiechów, wspólnej zabawy i radości, który na długo pozostanie w pamięci przedszkolaków oraz całej społeczności przedszkolnej.

*W karnawale, w karnawale
dzieci bawią się wspaniale,
w karnawale każdy chce tańczyć,
śpiewać, bawić się.*
(Z. Dmitroca)

*Dzieci najlepiej rozwijają się, tam gdzie czują się bezpieczne, ważne i blisko natury
– bo właśnie tam rodzi się ciekawość świata.*

Tu rozkwita dzieciństwo – przedszkole blisko natury

Wybór przedszkola to jedna z najważniejszych decyzji, jaką podejmują rodzice. To przestrzeń, w której dzieci nie tylko uczą się i bawią, ale także budują poczucie bezpieczeństwa, samodzielność oraz pierwsze relacje społeczne. Przedszkole w Trzcianie to wyjątkowe miejsce, położone w malowniczym parku w samym centrum miejscowości, gdzie codzienny kontakt z naturą staje się naturalną częścią wychowania i edukacji.

Otoczenie zieleni, sprzyja spokojnej atmosferze, aktywności na świeżym powietrzu oraz kształtowaniu wrażliwości

przyrodniczej najmłodszych. Codzienne spacerzy, zabawy ruchowe i zajęcia edukacyjne pozwalają dzieciom uczyć się poprzez bezpośrednie doświadczanie świata, obserwację przyrody i swobodną aktywność. Nieodłącznym elementem codziennego życia przedszkola jest duży, bezpieczny i nowocześnie wyposażony

plac zabaw, który daje dzieciom nieograniczone możliwości ruchu i zabawy. Przestrzeń ta została zaprojektowana z myślą o potrzebach najmłodszych – sprzyja rozwojowi sprawności fizycznej, koordynacji ruchowej oraz kreatywnej zabawie na świeżym powietrzu. Dzieci chętnie spędzają tu czas, ucząc się

współpracy, samodzielności i radości z aktywności w naturalnym otoczeniu.

Przedszkole w Trzcinie z powodzeniem rozwija również pasje artystyczne swoich wychowanków. Dzieci biorą udział w profesjonalnie przygotowanych występach artystycznych. Występy te nie tylko wzmacniają pewność siebie najmłodszych, ale także uczą odwagi, pracy zespołowej i swobodnego wyrażania emocji. Służą integracji rówieśników, a także społeczności lokalnej i rodzinnej.

Ogromną wagę przykładamy do zdrowego żywienia. W przedszkolnej kuchni panie kucharki z wielkim zaangażowa-

niem przygotowują zdrowe, smaczne i odpowiednio zbilansowane posiłki, dostosowane do potrzeb dzieci. Dania powstają z myślą o najmłodszych – są pełne wartości odżywczych, a jednocześnie atrakcyjne w smaku, co sprzyja kształtowaniu prawidłowych nawyków żywieniowych.

Nasze przedszkole realizuje liczne projekty edukacyjne np. realizujemy program plastyczny „Zwinne raczki”, „Czytanie na dywanie”, „Matematyka w dachach natury”, które rozwijają ciekawość świata, uczą współpracy i odpowiedzialności. Dzieci uczestniczą w wydarzeniach tematycznych np. Dzień Guzika,

Dzień Dinozaura, Dzień Głośnego Czytania, a także w warsztatach rękodzielniczych, akcjach charytatywnych tj. zbiórki pieniężne i rzeczowe dla hospicjum, Góra Grosza, kiermasze.

Bogata oferta zajęć dodatkowych umożliwia wszechstronny rozwój dzieci i odkrywanie ich talentów. Są to: zajęcia z robotyki, muzyczne, ruchowe – prowadzone w sposób atrakcyjny i dostosowany do wieku przedszkolaków. Dodatkowym wsparciem jest gabinet logopedyczny, w którym dzieci mogą rozwijać umiejętności komunikacyjne pod okiem specjalisty.

Przedszkole dysponuje przestronnymi i nowoczesnymi salami oraz bogatym zapleczem pomocy dydaktycznych. Różnorodność materiałów edukacyjnych pozwala na prowadzenie zajęć w formie zabawy, doświadczeń i aktywnego działania, co sprzyja efektywnemu uczeniu się.

Nasze przedszkole to miejsce, w którym nowoczesna edukacja spotyka się z naturą, a każde dziecko traktowane jest z uważnością i troską. Zapewniamy bezpieczne, inspirujące i pełne ciepła środowisko, które daje dzieciom najlepszy możliwy start w dalszą edukację i życie. ■

Katarzyna Bielecka

Święto Babci i Dziadka – tradycja pełna miłości

Uroczystość w Szkole Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Bratkowicach – serce mówiło głośniej, niż słowa...

Starość jest nieodłącznym i niezwykle cennym etapem ludzkiego życia. W świecie pędzącym naprzód, zdominowanym przez nowe technologie i codzienny pośpiech, łatwo zapomnieć, jak wielką wartość ma rozmowa z osobą starszą. Seniorzy noszą w sobie ogrom doświadczeń, wspomnień i życiowej mądrości, której nie znajdziemy w żadnej książce ani w Internecie. Ich słowa płyną z głębokiego zrozumienia świata, a rady, których udzielają, są przemyślane i pełne troski.

Osoby starsze potrafią słuchać cierpliwie i z uwagą. Nie oceniają pochybnie, lecz starają się zrozumieć i wesprzeć. W ich obecności odnajdujemy spokój, ciepło i akceptację. To właśnie

rozmowa z babcią czy dziadkiem uczy nas empatii, wrażliwości oraz szacunku dla drugiego człowieka. Seniorzy w XXI wieku wciąż odgrywają niezwykle ważną rolę – są strażnikami tradycji, rodzinnych historii i wartości, które stanowią fundament naszego społeczeństwa. Poświęcony im czas jest wyrazem wdzięczności i troski. Wystarczy chwili

Uczniowie z SP 2 w Bratkowicach w trakcie przedstawienia „Zimowy Bałwanek”

la rozmowy, wspólna herbata czy spacer, aby pokazać, że są dla nas ważni. Relacje międzypokoleniowe budują wspólnotę i uczą młodych ludzi odpowiedzialności. Jak mówi znane powiedzenie: „Gdy młodość słucha starości, rodzi się mądrość, która łączy pokolenia”.

Nasza Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Bratkowicach również pamiętała o swoich ukochanych Dziadkach. 11 lutego 2026 r. w szkole odbył się uroczysty Dzień Babci i Dziadka. Dzieci z klas 0-3, pod kierunkiem swoich wychowawców, przygotowały piękne przedstawienia, piosenki oraz wzruszające wiersze, aby uczcić ten wyjątkowy czas.

Wśród publiczności nie brakowało też wzruszenia, uśmiechów, dumnych spojrzeń i ciepłych reakcji. To było spotkanie pełne emocji, ale i głębokiej refleksji – nad tym, jak ważna jest więź międzypokoleniowa.

Po zakończeniu części artystycznej Pan Dyrektor Bartłomiej Wisz podzię-

kował gościom za obecność, za wspieranie swoich wnuków każdego dnia, dzieciom za piękne występy, a nauczycielom za serce włożone w przygotowanie uroczystości.

Następnie wszyscy zostali zaproszeni na poczęstunek przy słodkim ciasteczku i ciepłej herbacie. Był to czas rozmów, uścisków, wspólnego śmiechu, ale też chwila, by ochłonać z emocji i... po prostu pobyć razem. Dziadkowie i babcie mogli przytulić swoje wnuki, porozmawiać z innymi i na chwilę zatrzymać się w codziennym biegu.

To wydarzenie pokazało, że wspólne świętowanie jest potrzebne – buduje więzi, wzmacnia relacje i daje poczucie bliskości, które dziś jest tak ważne. A przecież babcia i dziadek zasługują na wszystkim, co najlepsze – nie tylko raz w roku.

Ponadto dwa oddziały z najmłodszych klas – pierwszej i drugiej – wraz z wychowawcami, panią Martą Smajdor oraz panią Katarzyną Bielecką, w dniu 09.02.2026 r. udały się z dziećmi do Dziennego Domu Pomocy w Bratkowi-

cach. Uczniowie zaprezentowali seniorom przedstawienie pt. „Zimowy bałwanek”, zaśpiewali piękne piosenki o babci i dziadku, a także wykonali radosny taniec. Na zakończenie nasi najmłodsi wręczyli seniorom drobne upominki, wywołując wiele uśmiechów i wzruszeń.

Dzięki gościnności Dziennego Domu Pomocy uczniowie mieli okazję zwiedzić ośrodek, salę wypoczynkową oraz grotę solną. Seniorzy przygotowali dla dzieci wspólne zabawy oraz poczęstunek, tworząc atmosferę serdeczności i bliskości. Był to wyjątkowy czas prawdziwego międzypokoleniowego spotkania, pełen radości i wzajemnego szacunku.

To właśnie starsi ludzie budują w nas szacunek do tradycji i drugiego człowieka, uczą cierpliwości oraz są podporą w dzisiejszym dynamicznym świecie. Ich obecność przypomina nam, co w życiu jest najważniejsze – relacja, rozmowa i bycie razem.

Pamiętkowe zdjęcie z Seniorami

Filip Nowicki

Świąteczne występy w Rudnej Wielkiej

Kolędy i pastorałki stanowią ważny i piękny element polskiej kultury oraz tradycji. Społeczność Szkoły Podstawowej im. Stanisława Dąbskiego w Rudnej Wielkiej pielęgnuje ją i utrzuca każdego roku.

W styczniu 2026 roku spotkaliśmy się dwukrotnie, aby uczestniczyć w wyjątkowych wydarzeniach muzycznych.

14 stycznia najmłodszy uczniowie – wychowankowie oddziałów przedszkolnych – zaprezentowali program artystyczny obejmujący tradycyjne pieśni świąteczne oraz prezentację sceniczną, którą obejrżeli rodzice i zaproszeni goście.

Przedшкоlaki wystąpiły w świątecznych strojach, przedstawiając swoje umiejętności wokalne i recytatorskie. Występ wprowadził zgromadzonych gości w radosną i ciepłą atmosferę świąt Bożego Narodzenia, a jednocześnie stał się okazją do kultywowania polskich tradycji. Mali artyści z wielkim zaangażowaniem wykonali przygotowany repertuar, za co zostali nagrodzeni gromkimi brawami.

* * *

Kolejny występ muzyczny miał miejsce 21 stycznia. Tym razem program artystyczny przygotowali uczniowie klas starszych. Na szkolnej scenie rozbrzmiały pieśni, piosenki oraz tradycyjne kolędy bożonarodzeniowe. Koncertu wysłuchała cała społeczność szkolna – nauczyciele, pracownicy oraz uczniowie, którzy chętnie włączyli się do wspólnego muzykowania. Tradycyjne, doroczne kolędowanie to wyjątkowa okazja, by na chwilę zwolnić

tempo i jeszcze przez moment poczuć atmosferę świąt Bożego Narodzenia. To także doskonała sposobność do zaprezentowania naszych talentów oraz

pielęgnowania pięknej kultury i tradycji.

Fot. wychowawcy oddziałów przedszkolnych, Filip Nowicki

„Srebrna Szkoła” idzie z duchem czasu – technik zarządzania nieruchomościami w ofercie edukacyjnej ZST-W w Trzcie

Zespół Szkół Techniczno-Weterynaryjnych w Trzcie w 2025 roku obchodził jubileusz 80-lecia istnienia – minęło już osiem dekad nieustannego rozwoju i dążenia do doskonałości. Od momentu powstania szkoła konsekwentnie buduje swoją markę jako nowoczesna, otwarta na zmiany i potrzeby rynku pracy. Od skromnych początków, przez lata budowy i modernizacji nowych budynków, placówka nieprzerwanie kształciła kolejne pokolenia fachowców, przekazując im nie tylko rzetelną wiedzę i praktyczne umiejętności, ale też szacunek do historii regionu i tradycji. Dziś ZST-W w Trzcie łączy bogate doświadczenie z innowacyjnym podejściem do nauczania, oferując kierunki kształcenia, które dają realne perspektywy zawodowe i możliwość dalszego rozwoju oraz poszerza ofertę edukacyjną o zawody odpowiadające wyzwaniom przyszłości.

Wysoki standard nauczania w Zespole Szkół w Trzcie już drugi raz z rzędu znalazł uznanie w Rankingu Liceów i Techników „Perspektyw”, który jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych w Polsce, rzetelnych i opiniotwórczych porównań jakości kształcenia w szkołach ponadpodstawowych. Kapituła tegorocznej edycji analizowała wyniki 1160 techników, biorąc pod uwagę kluczowe kryteria, m.in.: wyniki egzaminów maturalnych i zawodowych, a także osiągnięcia w olimpiadach, które obiektywnie pokazują poziom nauczania. W dniu 6 lutego 2026 r. podczas uroczystej gali na Politechnice Rzeszowskiej, wicestarosta Powiatu Rzeszowskiego Jerzy Bednarz, dyrektor szkoły Janusz Jakubek oraz wyróżniający się uczniowie odebrali „Dyplom za zajęcie VII miejsca w Podkarpackim Rankingu Maturalnym Techników”, co przełożyło się na 121. miejsce w kwalifikacji ogólnopolskiej. Potwierdzeniem wysokiej lokaty są nadawane przez Fundację Edukacyjną „Perspektywy” specjalne tytuły i znaki graficzne – w 26. edycji zestawienia nasza placówka obroniła tytuł „Srebrnej Szkoły”.

Sukces ten jest powodem do dumy nie tylko dla całej szkolnej społeczności, ale także dla środowiska lokalnego. Osiągnięty wynik to efekt zaangażowania i wspólnej pracy wielu osób. Na szczególne podkreślenie zasługują działania wieloletniego dyrektora szkoły Janusza Jakubka, którego wizja i skuteczne zarządzanie tworzą fundamenty dla rozwoju placówki. Istotną rolę odgrywa też wsparcie Powiatu Rzeszowskiego, konsekwentnie inwestującego w edukację i rozwój młodzieży. To imponujące wyróżnienie nie byłoby możliwe bez profesjonalizmu i pasji nauczycieli oraz ambicji i ciężkiej pracy uczniów – solidne przygotowanie teoretyczne i praktyczne oraz wysoki poziom kompetencji zawodowych potwierdzają znakomite wyniki egzaminów.

ZST-W w Trzcie szczyli się wysoką pozycją w rankingu „Perspektyw”, ale nie osiada na laurach. W oparciu o analizy potrzeb rynku pracy i dynamicznie zachodzących zmian, dotychczasowa oferta edukacyjna ciągle wzbogacana jest o kursy i szkolenia poszerzające kwalifikacje uczniów oraz kierunki kształcenia odpowiadające aktualnym trendom i oczekiwaniom pracodawców. W bieżącym roku szkolnym absolutną nowością jest prowadzenie naboru do

pierwszego na Podkarpaciu Technikum Gospodarki Nieruchomościami.

Ten pionierski kierunek w kraju odpowiada na realne zapotrzebowanie rynku zatrudnienia. Rozwój sektora nieruchomości mieszkaniowych, komercyjnych oraz użyteczności publicznej powoduje rosnące zapotrzebowanie na specjalistów zajmujących się ich administracją, zarządzaniem, obsługą techniczną oraz ekonomiczną. W powiecie rzeszowskim ciągle powstają nowe osiedla mieszkaniowe, dynamicznie rozbudowują się obiekty usługowe, a strefy przemysłowe przyciągają kolejnych inwestorów i już dziś widoczny jest deficyt wykwalifikowanych pracowników odpowiedzialnych za obsługę, eksploatację i zarządzanie nowoczesnymi nieruchomościami. Rynek potrzebuje fachowców, którzy łączą wiedzę prawną, ekonomiczną i techniczną z umiejętnościami organizacyjnymi. Odpowiedzią na te oczekiwania jest nowy, innowacyjny kierunek kształcenia, utworzony Rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 8 lipca 2025 r., który już w roku szkolnym 2026/2027 uruchamiany jest w Zespole Szkół Techniczno-Weterynaryjnych w Trzcie. To prawdziwa premiera edukacyjna w regionie i realna szansa na zdobycie zawodu przyszłości. Absolwenci znajdą zatrudnienie m.in. we

wspólnotach i spółdzielniach mieszkaniowych, firmach zarządzających nieruchomościami, w jednostkach samorządu terytorialnego, u deweloperów, czy w przedsiębiorstwach sektora prywatnego posiadających własne zasoby lokalowe. Zdobycie tytułu technika gospodarki nieruchomościami to nie tylko konkretne kwalifikacje zawodowe i pewne zatrudnienie, ale również otwarta droga do dalszego rozwoju. Uczniowie kończący szkołę mogą kontynuować naukę na studiach wyższych, a także zdobywać dodatkowe licencje i certyfikaty branżowe. Technik to pierwszy krok do budowania własnej, profesjonalnej marki – kolejne zaś zależą od ambicji i planów przyszłych absolwentów.

Mimo nowości edukacyjnych, szkoła kontynuuje nauczanie w kierunkach cieszących się długoletnią tradycją i uznaniem. Aktualnie uczniowie Technikum Weterynaryjnego mogą rozwijać swoje pasje i kompetencje w zakresie szeroko pojętej opieki nad zwierzętami – profilaktyki, diagnostyki i pielęgnacji. Kierunek ten, który stał się już wizytówką szkoły, nie tylko przyciąga największą liczbę kandydatów z całej Polski, ale wręcz wyznacza standard jakości kształcenia w Trzcinie, ponieważ szkoła inwestuje w nowoczesną bazę dydaktyczną. Wyjątkowym atutem, wyróżniającym ofertę edukacyjną w skali regionu, jest nauka jazdy konnej oraz praca z końmi. Aby zapewnić optymalne warunki pasjonatom jeździectwa, została rozbudowana infrastruktura – powstały takie obiekty jak kryta ujeżdżalnia, parkur i w pełni wyposażona stajnia, mieszcząca osiem przestronnych boksów. Kolejne sześć stanowisk zaś znajduje się w starej stajni, co umożliwia utrzymanie aż 14 koni. Dynamiczny rozwój technikum stał się impulsem do przełomowego kroku – w roku szkolnym 2024/2025 utworzono jedyne w kraju Branżowe Centrum Umiejętności w branży technika wete-

rynaryjna. Ta strategiczna inwestycja w przyszłość wzmacnia pozycję lidera w kształceniu w tym obszarze, ponieważ umożliwia podnoszenie kwalifikacji zgodnie z najnowszymi technologiami stosowanymi w medycynie weterynaryjnej, ale także integruje środowisko naukowe, branżowe oraz rynek pracy.

Pozostałe kierunki kształcenia również oferują młodzieży z jasno określonymi planami zawodowymi komfortowe i profesjonalne warunki nauczania. Technikum Żywności i Usług Gastronomicznych to propozycja dla przyszłych mistrzów kuchni, którzy pragną zdobyć szerokie kompetencje, cenione w restauracjach, hotelach i firmach cateringowych. Technikum Usług Fryzjerskich to przestrzeń dla kreatywnych osobowości, chcących pracować w intratnej i rozwojowej branży *beauty*. W Liceum Ogól-

nokształcącym o profilu jeździeckim uczniowie mają możliwość rozwijania umiejętności jazdy konnej pod okiem wykwalifikowanej kadry instruktorskiej, korzystając z zaawansowanego zaplecza treningowego. Do ZST-W trafia też młodzież zainteresowana służbą w formacjach mundurowych. Liceum Ogólnokształcące – pożarnicze realizuje zajęcia praktyczne we współpracy z Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie, dzięki czemu uczniowie mają dostęp do specjalistycznego sprzętu ratowniczego i uczestniczą w szkoleniach prowadzonych przez doświadczonych funkcjonariuszy.

Serdecznie zapraszamy ósmoklasistów do dołączenia do grona naszych uczniów – razem zbudujemy solidne fundamenty Waszej kariery zawodowej!

Ferie zimowe pełne atrakcji – niezapomniany czas dla najmłodszych uczniów Gminy Świlcza

W dniach 16-20 lutego 2026 r. w Gminie Świlcza odbyły się zimowe półkolonie dla uczniów klas I-III organizowane w godzinach 8.00-14.00. Był to tydzień intensywnych przeżyć, radosnej integracji oraz wartościowych doświadczeń edukacyjnych i sportowych. Orga-

zasadami bezpieczeństwa. Następnie dzieci wyjechały do sali zabaw Kolorado w Krasnem.

Gry zespołowe, tory przeszkód, zabawy ruchowe oraz wspólna pizza stworzyły doskonałą okazję do integracji. Już od pierwszych godzin ferii widać było,

że przed uczestnikami tydzień pełen uśmiechu i pozytywnej energii.

Wtorek – spotkanie ze światem teatru (17.02)

Wtorek upłynął pod znakiem kultury. Dzieci odwiedziły Teatr Maska, gdzie uczestniczyły w warsztatach teatralnych oraz obejrzały spektakl „Zaginiony Świat”.

Po przedstawieniu odbyła się lekcja teatralna, podczas której młodzi widzowie mogli zajrzeć za kulisy sceny, poznać elementy scenografii i dowiedzieć się, jak powstaje spektakl. Spotkanie z teatrem było nie tylko ciekawym doświadczeniem artystycznym, ale również inspirującą lekcją wyobraźni.

Środa – dzień pełen emocji i sportowej rywalizacji (18.02)

Środa była prawdziwym świętem aktywności fizycznej. W hali sportowej w Świlczy odbył się Dzień Sportu przygotowany przez Gminne Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Świlczy.

nizatorzy zadbali o bogaty, różnorodny program łączący kulturę, rekreację, naukę i aktywność fizyczną – wszystko w bezpiecznej, przyjaznej atmosferze.

Zajęcia realizowane były w kilku placówkach na terenie Gminy: w Szkole Podstawowej nr 1 w Bratkowicach, Szkole Podstawowej w Rudnej Wielkiej, Szkole Podstawowej w Świlczy oraz Zespole Szkół w Trzcianie. Łącznie w półkoloniach uczestniczyło 90 dzieci, które każdego dnia z entuzjazmem brały udział w zaplanowanych aktywnościach.

Poniedziałek – radosny start ferii (16.02)

Pierwszy dzień rozpoczął się od spotkań organizacyjnych w szkołach, zapoznania uczestników z regulaminem oraz

Na uczestników czekały liczne konkurencje sprawnościowe, gry zespołowe oraz zadania rekreacyjne dostosowane do wieku dzieci. Rywalizacja przebiegała w duchu fair play, a emocje towarzyszyły każdej konkurencji – od wyścigów drużynowych po zadania zręcznościowe.

Był to dzień pełen emocji, sportowej radości i wspólnego doping. Każde dziecko mogło poczuć się zwycięzcą – wszyscy uczestnicy otrzymali medale, pamiątkowe koszulki oraz nagrody. Uśmiech, duma i ogromne zaangażowanie najmłodszych były najlepszym dowodem na to, jak ważną rolę w rozwoju dziecka odgrywa ruch i zdrowa rywalizacja.

Czwartek – kino i kręgle (19.02)

Czwarty dzień ferii przyniósł kolejne atrakcje. Uczestnicy wyjechali do Kina Zorza, gdzie obejrzeli film w atmosferze prawdziwej kinowej przygody.

Następnie dzieci udały się do kręgielni Aloha. Dla wielu był to pierwszy kontakt z tą formą aktywności. Nauka zasad gry, pierwsze rzuty i wspólne kibicowanie sprawiły, że emocji nie brakowało. Radość po strąconych kręglach i wzajemne wsparcie budowały ducha zespołowości.

Piątek – nauka przez zabawę i uroczyste zakończenie (20.02)

Ostatni dzień półkolonii poświęcony był warsztatom kulinarnym i chemicznym, które odbywały się w SP nr 1

w Bratkowicach oraz w Zespole Szkół w Trzcianie.

Kolorowe doświadczenia chemiczne, bezpieczne eksperymenty oraz samodzielne przygotowywanie prostych potraw wywoływały ogromne zainteresowanie. Dzieci mogły przekonać się, że

nauka może być fascynującą przygodą, a zdobywanie wiedzy – źródłem autentycznej radości.

Po powrocie do szkół odbyło się uroczyste podsumowanie tygodnia. Był czas na wspomnienia, podziękowania oraz wspólne zdjęcia. Dla wielu uczestników był to moment pełen wzruszeń – pięć dni minęło niezwykle szybko.

Wspólna inicjatywa – wspólny sukces

Na zakończenie ferii należą się serdeczne podziękowania organizatorom,

w szczególności Dyrekcji Gminnej Biblioteki Publicznej – Dorocie Madej, kierownikom półkolonii – Joannie Róžańskiej i Annie Woźny, dyrektorom szkół, nauczycielom, opiekunom oraz wszystkim osobom zaangażowanym w przygotowanie i realizację wydarzenia.

Dzięki ich pracy, zaangażowaniu i kreatywności dzieci mogły spędzić ferie w sposób bezpieczny, aktywny i pełen wartościowych doświadczeń.

Słowa uznania kierujemy również do Wójta Gmina Świlcza – Dawida Homy, wicewójta – Seweryna Kornaka oraz Elżyny Oleszak – dyrektora Centrum Usług Wspólnych za wsparcie i dofinansowanie półkolonii, dzięki czemu możliwe było przygotowanie atrakcyjnego i różnorodnego programu dla najmłodszych mieszkańców Gminy.

Inwestycja w rozwój i dobre wspomnienia

Tegoroczne półkolonie pokazały, że w Gminie Świlcza potrafimy wspólnie tworzyć inicjatywy, które łączą edukację, kulturę i sport. To czas, który nie tylko przyniósł dzieciom radość, ale również wzmocnił ich kompetencje społeczne, rozbudził pasję i pozostawił piękne wspomnienia.

Ferie zimowe 2026 roku z pewnością zapiszą się w pamięci najmłodszych jako tydzień pełen atrakcji, emocji i inspirujących przeżyć.

Magia Świąt w Mrowli – trzecia edycja Świątecznego Miasteczka i Warsztatów Świątecznych

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Kornela Makuszyńskiego w Mrowli po raz trzeci odbyła się niezwykle wyczekiwana i pełna ciepła inicjatywa – Warsztaty Świąteczne w Świątecznym Miasteczku. Pomysłodawcami tego wyjątkowego wydarzenia, które z roku na rok przyciąga coraz większe zainteresowanie, są: Agnieszka Łoza-Woźniak, Dawid Dyjach oraz Krzysztof Dunin. Dzięki ich zaangażowaniu oraz ogromnemu wkładowi pracy uczniowie mieli okazję po raz kolejny przenieść się w magiczny, świąteczny świat.

Realizacja tegorocznej edycji była możliwa dzięki finansowemu wsparciu Rady Rodziców, która od początku wspiera inicjatywę i pomaga w tworzeniu jej wyjątkowego charakteru.

W tym roku w miasteczku gościliśmy także wolontariuszy z Policealnej Szkoły Medycznej Medyk w Rzeszowie, kształcących się na kierunku technik elektrotechnik. Młodzi wolontariusze nie tylko aktywnie uczestniczyli w prowadzeniu zajęć, ale także zorganizowali zbiórkę prezentów dla uczniów ośrodka, przekazując im maskotki, książki oraz artykuły plastyczne. Ich obecność dodała wydarzeniu wyjątkowego, pełnego empatii charakteru.

Warsztaty rozpoczęły się od muzycznego akcentu – uczniowie zaprezentowali świąteczne piosenki zagrane na cymbałach, wprowadzając wszystkich uczestników w wyjątkowy nastrój. Następnie do wspólnej zabawy włączyli się pozostali uczniowie i goście, chwytając za instrumenty i wspólnie śpiewając kolędy oraz piosenki świąteczne.

Kolejnym etapem były warsztaty plastyczne,

podczas których uczestnicy tworzyli przepiękne anioły z wyciętej tektury. Każda praca była niepowtarzalna, pełna kreatywności i osobistego zaangażowania dzieci. Warsztaty te pozwoliły uczniom odkrywać swoje talenty artystyczne oraz czerpać radość ze wspólnego działania.

Następnie po zakończonej pracy twórczej wszyscy przenieśli się do wyjątkowego, klimatycznego Świątecznego Miasteczka. Tam czekała na nich sesja zdjęciowa w otoczeniu ruchomych, podświetlanych i grających elementów, które nadały temu miejscu magiczny, niemal bajkowy charakter. To właśnie tam powstało wiele pięknych, pełnych emocji fotografii, które na długo pozostaną pamiątką z tego wyjątkowego dnia.

Warsztaty zakończyły się miłym akcentem – poczęstunkiem świątecznymi ciasteczkami, które doskonale dopełniły atmosferę wspólnego świętowania.

Tegoroczna edycja Świątecznego Miasteczka po raz kolejny potwierdziła, jak ważne są inicjatywy łączące edukację, twórczość, współpracę oraz dobrą zabawę. Dzięki zaangażowaniu organizatorów, wsparciu Rady Rodziców i życzliwości wolontariuszy, uczniowie mogli doświadczyć prawdziwej magii świąt. To wydarzenie z pewnością na długo pozostanie w ich sercach.

Prokrastynacja – nie lenistwo, lecz mechanizm radzenia sobie z emocjami

W każdej szkole średniej powtarza się ten sam schemat: im bliżej końca semestru, tym bardziej rośnie napięcie. Uczniowie próbują poprawiać oceny, a nauczyciele starają się przepytać jak najwięcej z nich. Wszyscy wiedzą, że odkładanie zaliczeń na ostatnią chwilę wiąże się z ogromnym stresem. Zjawisko to wciąż się powtarza co semestr. Dlaczego młodzież tak często funduje sobie ten emocjonalny rollercoaster?

Prokrastynacja u uczniów rzadko wynika z braku chęci. Częściej jest to reakcja na lęk przed porażką, przeciążenie obowiązkami lub trudności w rozpoczynaniu zadania, które może wydawać się zbyt trudne lub nudne. Odkładanie na później daje chwilową ulgę, ale długofalowo generuje jeszcze większy stres.

Dlaczego uczniowie nie proszą o pomoc?

Wbrew pozorom uczniowie rzadko zgłaszają sami swoje trudności. Powody to: wstyd przed oceną rówieśników, obawa przed rozczarowaniem nauczyciela lub rodziców, brak umiejętności proszenia o wsparcie, przekonanie, że przyznanie się do problemu pogorszy sytuację.

Brak umiejętności planowania i zarządzania swoim czasem

Uczniowie dopiero uczą się organizacji pracy. Ich mózgi – zwłaszcza płaty czołowe odpowiedzialne za planowanie – wciąż się rozwijają. Prowadzi to do trudności w ocenie, ile czasu naprawdę potrzebują. Część uczniów ma skłonność do przeceniania swoich możliwości. Młodzież również nie widzi konsekwencji od razu, więc łatwo mogą ją ignorować.

Potrzeba autonomii i buntu

Nastolatek chce decydować o sobie. Odkładanie obowiązków może być formą testowania granic, podkreślania niezależności, sprzeciwu wobec presji dorosłych. To nie jest zawsze świadomy bunt, ale emocjonalna reakcja na poczucie braku kontroli.

Wpływ rówieśników

Jeśli w klasie panuje kultura „jakoś to będzie”, uczniowie wzajemnie utwierdzają się w odkładaniu swoich szkolnych obowiązków. Z kolei ci, którzy chcieliby działać wcześniej, mogą czuć presję, by nie odstawać od grupy.

Przeciążenie bodźcami i rozproszenie

Smartfony, media społecznościowe – to środowisko, w którym młodzież funkcjonuje non stop. W efekcie nauka przegrywa z natychmiastową gratyfikacją, trudno utrzymać dłuższy wysiłek poznawczy. Wielu uczniów funkcjonuje w trybie ciągłego napięcia z powodu kartkówek, sprawdzianów, zajęć dodatkowych. Każdy tydzień jest intensywny, łatwo o wypalenie. A wypalenie prowadzi do odkładania wszystkiego, co nie jest absolutnie konieczne „na teraz”.

JAK POMÓC? JAK DZIAŁAĆ DLA DOBRA UCZNIÓW?

Współpraca nauczycieli w planowaniu obciążeń

Współczesna szkoła to miejsce, w którym spotkają się różne style pracy i różne oczekiwania. Każdy nauczyciel realizuje własny program, ocenia, sprawdza, przygotowuje uczniów do egzaminów i dba o rozwój kompetencji. Z perspektywy ucznia te działania nakładają się na siebie, tworząc często mozaikę obowiązków.

Uczeń widzi całość, nauczyciel tylko fragment

Każdy nauczyciel zna swój przedmiot i wymagania z podstawy programowej, jednak uczeń doświadcza ich wszystkich jednocześnie. Obciążenie staje się nieproporcjonalne do możliwości dla niejednego nastolatka. Koordynacja działań między nauczycielami może zmniejszyć te obciążenia. Planowanie obciążeń pozwoli rozłożyć obowiązki tak, aby uczeń miał czas na naukę i odpoczynek.

Korzyści dla nauczycieli

Wbrew pozorom współpraca nie obciąża nauczycieli – tylko ich odciąża.

Dzięki niej uczniowie uczą się w bardziej zrównoważony sposób, nauczyciele pracują w spokojniejszej atmosferze, a szkoła staje się miejscem, które wspiera rozwój.

Zakończenie

Odkładanie zaliczeń przez uczniów na ostatnią chwilę nie jest wyłącznie problemem „niezorganizowanej młodzieży”. To zjawisko złożone, w którym splatają się emocje, presja szkolna, presja rodziców, rozwój psychiczny nastolatków. Zrozumienie tych mechanizmów pozwala spojrzeć na uczniów z większą empatią – nie jako na osoby „niechętne do nauki”, lecz jako uczniów, którzy dopiero uczą się radzić sobie z odpowiedzialnością, stresem i własnymi ograniczeniami.

Artykuły naukowe:

- Sirois, F. M., & Pychyl, T. A. (2013). Procrastination and the priority of short-term mood regulation: Consequences for future self. *Social and Personality Psychology Compass*, 7(2), 115-127.
- Pychyl, T. A., & Sirois, F. M. (2016). Procrastination, emotion regulation, and well-being. W: S. S. L. Robinson (red.), *Handbook of Self-Regulation*. Academic Press.
- Tuckman, B. W. (1991). The development and concurrent validity of the Procrastination Scale. *Educational and Psychological Measurement*, 51(2), 473-480.
- Reinecke, L., & Hofmann, W. (2016). Slacking off or winding down? Media use and procrastination. *Computers in Human Behavior*, 64, 652-657.

Źródła dotyczące rozwoju nastolatków i funkcji wykonawczych:

- Casey, B. J., Jones, R. M., & Somerville, L. H. (2011). Braking and accelerating of the adolescent brain. *Journal of Research on Adolescence*, 21(1), 21-33.
- Steinberg, L. (2014). *Age of Opportunity: Lessons from the New Science of Adolescence*. Houghton Mifflin Harcourt.

Raporty i materiały edukacyjne:

- American Psychological Association (APA). (2019). *Stress in America: Stress and Teens*.
- OECD (2020). *PISA 2018 Results: What Students Know and Can Do*. OECD Publishing.

Zmiany w polskiej ortografii

*Kulturę języka każdy powinien mieć,
bo życie jest postępem, a nie trwaniem w miejscu*

Od 1 stycznia 2026 roku w życie weszła największa od lat reforma polskiej ortografii. Nowy dokument przygotowany przez Radę Języka Polskiego przy Prezydium PAN zastąpi wszystkie dotychczasowe uchwały i wytyczne obowiązujące od lat 90. Zmiany nie ograniczają się do kilku drobnych korekt. Dotyczą zasad pisowni i interpunkcji, które każdy z nas stosuje na co dzień. Zmieni się nie tylko sposób zapisywania mieszkańców miast czy nazw marek, ale też wiele kwestii, które od lat budziły wątpliwości nawet wśród nauczycieli i redaktorów.

Celem tej reformy jest jedno: uproszczenie zasad, usunięcie wyjątków i stworzenie jednolitego, przejrzystego systemu.

Zmiany w polskiej ortografii nie są częste, ale co jakiś czas następują. Reforma tegoroczna przygotowywana była długo. Celem były dokładne badania zjawisk językowych: np. jak piszą Polacy na maturze, na forach internetowych, jak zapisują mowę potoczną i urzędową.

Rada Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk w Warszawie już w dniu 10 maja 2024 r. zdecydowała się na reformę ortografii polskiej, której celem byłoby

uproszczenie i ułatwienie, ażeby pisać czytelniej, prościej i bez ciągłego zastanawiania się, „jak to właściwie powinno być napisane?”. Nowe zasady obowiązywać miały od 1 stycznia 2026 r.

Przyznać należy, że od kilku lat chaos i niepewność pisowni wielu słów i wyrażeń budziły kontrowersje. Nowe zasady pisowni, które należy poznać, zaznajomić się i oswoić oraz przyzwyczaić do ich używania mają na celu zmniejszenie liczby błędów i zredukowanie pewnych wyjątków w pisowni, uproszczenie wielu słów, zwrotów i wyrażeń.

Dobra rozmowa polega na umiejętności dobrego jej rozpoczęcia i dobrego zakończenia. Czy zatem dosadny, mocny język, wzmacniany negatywnymi słowami, jest dobry i należyty?

Obrażanie, lżenie, bluźnienie, wulgarnie i ordynarne słowa, przekleństwa pod adresem innych, bez względu na wiek, status społeczny, sytuację – nie grają żadnej pozytywnej roli.

Słowa wulgarnie dziś spowszedniały i, niestety, u niektórych nie wzbudzają reakcji. Jest to także świadectwo beznadziejności, wściekłości, zdenerwowania i rozczarowania. Przypomnę, że kilka, kilkanaście lat temu przeklinanie i używanie wulgaryzmów kojarzyło się z brakiem ogłady towarzyskiej, wykształcenia, dobrego wychowania.

A dziś?

Jak będziemy pisać po nowemu?

Zmiany w polskiej ortografii

Całe to przedsięwzięcie ma na celu ułatwienie przede wszystkim:

1. Pisowni wyrazów wielką i małą literą.

Są to np. nazwy obiektów przestrzeni publicznej:

- nazwy lokali usługowych i gastronomicznych,
- nazwy komet, nazwy mieszkańców miast i dzielnic.
- nazwy etniczne, nazwy przymiotników od nazw osobowych,
- nazwy odznaczeń i tytułów honorowych
- nazwy wytworów przemysłowych

2. Łącznej i rozłącznej pisowni wyrazów.

- nie – z imiesłowami odmiennymi,
- pół – w zestawieniach dwuczłonowych (niby)
- nie – z przymiotnikami i przysłówkami odprzymiotnikowymi w stopniu wyższym i najwyższym – części -by ze spójnikami,
- pary wyrazów drugorzędnych, pary wyrazów równorzędnych.

Zmiany te mają sprawić, że nasze pisanie (życie) stanie się prostsze, będzie mniej tzw. „haków” i błędów.

Rewolucja w ortografii 2026
Konkretne zmiany, które musisz znać

1. Wielka litera w nazwach mieszkańców miejscowości
Nazwy osób mieszkających w danym miejscu piszemy teraz wielką literą, np:
✓ Warszawiak ✓ Mokotowianin
✓ Ochocianka ✓ Nowohucianin
✓ Łęczyczanin ✓ Chochłodowianin
To zmienia dotychczasowy zwyczaj pisania tego rodzajowo małą literą.

„nie” z przymiotnikami i przysłówkami – teraz zawsze łącznie
Pisownia partykuły nie z przymiotnikami i przysłówkami odprzymiotnikowymi jest zawsze łączna.
✓ nielepiej, niedaleko
✓ niepalący, nieumyty

„pół”, „niby-”, „quasi-” – pisownia łączna
✓ półzartem, półserio
✓ nibyartysta, nibygotyk
✓ quasiopiekun, quasinauka
Także z członami mini, super, eko, wege – dopuszczalne formy łączne lub rozdzielne:

„by” pisane rozdzielnie
Częstki typu -bym, -bys, -by piszemy rozdzielnie ze spójnikami:
✓ Zastanawiam się, czy by nie pojechać.

Nowe zasady zapisu nazw własnych i topograficznych
✓ Ford – model samochodu
✓ Aleja Róż
✓ Plac Zbawiciela
✓ Park Kościuszki

Językowa płynność i przejrzystość
Nowe zasady mają przede wszystkim:
✓ uporządkować i uprościć zasady ortografii,
✓ ograniczyć wyjątki,
✓ i ulepszyć praktyczne stosowanie języka w edukacji i codziennej komunikacji.

Czy naprawdę będzie trzeba pisać „Rzeszowianin” z dużej litery?

Tak, to jedna z najgłośniejszych zmian, która wejdzie w życie wraz z początkiem nowego roku. Nazwy mieszkańców miast, dzielnic, osiedli i wsi będziemy pisać zawsze wielką literą. Oznacza to, że poprawne staną się formy typu „Warszawianin”, „Ropczycanin” czy „Jarosławianin”, „Dębicanin” lub „Sędziszowianin Małopolski”.

Dotychczasowe zapisy małą literą przestaną obowiązywać. Zmiana ta ma na celu ujednolicenie pisowni i wyeliminowanie błędów, które dotąd popełniali nawet doświadczeni językoznawcy.

Dopuszczona będzie natomiast dowolność w zapisie nieoficjalnych nazw etnicznych – takich jak „kitajec”, „żabojad”, „makaroniarz” czy „angol”. Te słowa można będzie zapisać zarówno małą jak i wielką literą, zależnie od kontekstu i intencji piszącego.

Na liście nowości pojawia się także wielka litera w nazwach marek oraz pojedynczych egzemplarzy produktów, co oznacza, że zamiast „czarny mercedes” napiszemy „czarny Mercedes”, a „biały samsung” zamienimy na „biały Samsung” – nawet jeśli mówimy o jednym konkretnym urządzeniu, a nie o całej marce.

Co się zmieni w pisowni słów z „nie”, cząstek -by i przymiotników od nazwisk?

To bardzo ważny i praktyczny zestaw zmian. Dotąd wiele osób miało problem z rozróżnieniem, kiedy pisać „nie” z imiesłowami łącznie, a kiedy rozdzielnie. Po 1 stycznia nie będzie już żadnych wątpliwości – wszystkie imiesłowy przymiotnikowe piszemy z „nie” zawsze łącznie. Czyli zawsze będzie: „nie-wykorzystany”, „nieklasyfikowany”, „nieodkryty” – niezależnie od tego, czy mówimy o stanie chwilowym, czy trwałej cesze.

Tak samo zmieni się pisownią z „nie” przymiotników w stopniu wyższym i najwyższym oraz przysłówków odprzymiotnikowych. Do tej pory pisaliśmy np. „nie najgorszy” lub „nie lepiej” – teraz wszystkie te formy będą łączone: „nienajgorszy”, „nielepiej”, „nienajstaranniej”.

Duża zmiana czeka też tych, którzy mają wątpliwości co do zapisu cząstek „-by”, „-bym”, „-byś” itd. Przykład? Zamiast „czyby pojechał”, poprawna forma to „czy by pojechał”.

Zmianie ulegnie też pisownia przymiotników tworzonych od nazwisk. Do tej pory forma zależała od kontekstu (czy pytamy „czyj?” czy „jaki?”), teraz zawsze zapiszemy je małą literą – np. „filozofia sokratejska”, „dramat szekspirowski”, „styl miłoszowski” lub „zosina lalka”.

Zofia Dziedzic

Materiały z konferencji ZNP Sekcji Emerytów i Rencistów Szkół Gminy Świlcza, 19 XI 2025 r.

Związek Nauczycielstwa Polskiego ma 120 lat!

Kształtowanie nowoczesnej szkoły i demokratycznej oświaty w Polsce

ZNP jest najstarszym związkiem zawodowym w Polsce. Już w czasach rozbiorów Polski nauczyciele walczyli o polską szkołę na polskich ziemiach i dla polskich dzieci. W Galicji, w dn. 28 XII 1905 r. utworzony został Krajowy Związek Nauczycielstwa Ludowego. Organizacja ta odegrała ogromną rolę w kształtowaniu nowoczesnej szkoły i demokratycznej oświaty. Dziś, choć zmieniły się czasy, dawne wspomnienia dowodzą ogromu zadań, które zostały wykonane, by szkoła i nauczanie były zadaniami nadrzędnymi naszego państwa. Odbывało się wiele uroczystości jubileuszowych, zwłaszcza w okolicach Dnia Edukacji Narodowej, który obchodzi się w dn. 14 X każdego roku. Oprócz MEN, przedstawicieli szkół, najważniejszymi władzami polskiej oświaty są obecnie samorządy terytorialne i ich kierownictwo.

Cechy, którymi winni wyróżniać się związkowcy i nauczyciele, to: uczciwość, odpowiedzialność, solidarność, prawdo-

mówność, miłość i patriotyzm. Zasłużeni działacze oświatowi i związkowi zostali uhonorowani odznaczeniami resortowymi, państwowymi i samorządowymi. Kwiatów, podziękowań było moc.

Rola nauczycieli i pracowników oświaty

Nauczyciele oraz pracownicy oświaty mają ogromny wpływ na rozwój młodego pokolenia. To oni kształtują wiedzę, umiejętności oraz wartości, które będą fundamentem przyszłości młodych ludzi. Dzień Edukacji Narodowej to również doskonała okazja do zwrócenia uwagi na potrzebę podnoszenia kwalifikacji nauczycieli oraz zapewnienia im godziwych warunków. Praca nauczyciela wymaga nie tylko wiedzy i kompetencji, ale przede wszystkim serca, cierpliwości i wiary w drugiego człowieka. To dzięki Państwa zaangażowaniu młodzi ludzie uczą się odpowiedzialności, otwartości i odwagi w realizowaniu marzeń. Na konferencji składano serdeczne podziękowania za każdy dzień wypełniony troską o uczniów, za wspieranie

ich w rozwoju, a także za gotowość do podejmowania nowych wyzwań. Dziękowano za cierpliwość i oddanie, za umiejętność inspirowania młodych ludzi, odkrywania ich talentów i wspierania w chwilach zwątpienia. Życzymy Państwu, abyście w swojej pracy doświadczali szacunku wobec Waszej rzetelnej pracy.

Nauczyciel to nie tylko zawód, ale przede wszystkim misja, pasja i służba

Nauczyciel to osoba, która każdego dnia, pracując z uczniem – często małym dzieckiem, młodzieżą czy studentami – wywiera ogromny wpływ na ich rozwój i kształtowanie osobowości. Dlatego tak ważne jest, aby ta pasja, misja i służba, którą pełnicie, była doceniana przez rodziców, społeczność oraz najbliższe otoczenie.

Nauczyciele często wykazują się kreatywnością i inicjatywą, chcąc dać coś więcej, niż tylko nauczanie zgodne z programem.

Dlatego gratuluję wszystkim nagrodzonym. Kształtujecie przyszłe pokole-

nia. Dziękujemy za waszą nieocenioną pracę, która ma ogromny wpływ na rozwój młodych ludzi i ich przyszłość” – mówił Wójt Gminy Świlcza Dawid Homa na uroczystych obchodach tegorocznych DEN Gminy Świlcza w ZS w Trzcionce.

– Kiedy mówimy o inwestycjach, to zawsze podkreślam, że najlepszą inwestycją, którą można poczynić, jest inwestycja w człowieka. To inwestycja o najwyższym stopniu zwrotu. Bardzo dziękuję Państwu, że inwestujecie swój czas i swoją wiedzę w kolejne pokolenie. Państwo jesteście dowodem na to, że nie tylko wynik się liczy. Przede wszystkim liczy się pasja. Serdecznie gratuluję Państwu tej pasji. Życzę Państwu, abyście w szkole mieli stworzone takie warunki, które pozwolą wam się rozwijać – powiedział na zakończenie.

Państwo, które nie dba o nauczycieli, nie ma przyszłości!

Dnia 19 XI 2025 r. w „stolicy” Gminy Świlcza odbyło się kolejne zebranie Sekcji Emerytów i Rencistów ZNP Oddział w Świlczy – spotkanie nauczycieli i pracowników szkół nie będących nauczycielami naszego Związku. Jak zwykle gościliśmy przedstawicieli władz Gminy z Wójtem Gminy Dawidem Homą i kol. Januszem Bilińskim, emerytowanym nauczycielem i prezesem ZG ZNP oraz aktualną Prezes Małgorzatą Kłos (SP Świlcza).

Zebranie odbyło się w świetlicy Przedszkola Samorządowego w Świlczy. Przy okazji składałam serdeczne podziękowania za częste udostępnianie miejsca na zebranie, stwarzanie miłej atmosfery, popisy artystyczne Przedszkolaków i wszelką pomoc Pani Dyrektor. Danucie Rusin i Personelowi oraz Dzieciakom Przedszkola świlczańskiego – serdecznie dziękujemy.

Obowiązek przygotowania zebrania, negocjacji lokalowych i prowadzenia zebrania, w tym ewentualnych dyskusji, aż do zakończenia zebrania spoczywa zawsze na barkach prezesa Sekcji, kol. Barbary Wróbel.

Z wystąpieniami okolicznościowymi, m.in. o współpracy na linii Samorząd Terytorialny – Rada i Urząd Gminy Świlcza – wystąpił Wójt Gminy i otrzymał rzesiste brawa. Życzenia świąteczne w obliczu zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku składali wszyscy mówcy.

Osobnym problemem jest edukacja i oświata oraz wychowanie dzieci i młodzieży w naszej Ojczyźnie

ZNP obligatoryjnie odpowiada za ów ogólnopaństwowy problem. Emerycy i renciści też. Obecny stan edukacji w Polsce budzi wiele kontrowersji.

Obecna chaotyczna, upartyjniona, krótkofalowa, pozbawiona spójności i konsekwencji polityka edukacyjna jest rozczłonkowana, sprzeczna z konstytucyjnymi zasadami demokracji, pomocniczości, równości szans, rozdziału państwa i kościołów. Nie istnieje właściwie całościowa polityka edukacyjna państwa, poszczególne podsystemy są dysfunkcjonalne, sterowane są skrajnie centralistycznie przez niekompetentnych polityków kadencyjnych.

Już dość niedotrzymanych obietnic rządowych: w sprawach płacowych, liczenia godzin ponadwymiarowych i odpłatności za nie, złego finansowania oświaty, komisji dyscyplinarnych itd. Rząd lekceważąco potraktował przedstawicieli ZNP – negocjatorów w sprawach płacowych i innych. To samo twierdzi Solidarność Oświatowa Nauczycieli. Są także sprzeciwy przeciwko wypychaniu ze szkół treści tradycyjnych i zastępowaniu ich lewicowymi ideologiami.

Chaos w szkołach na początek roku szkolnego 2025/26

MEN wraz z Ministrami Nowacką postulował zmiany w kanonie lektur obowiązkowych w szkołach – wyrzucić większość pozycji, nauczyciele i uczniowie będą sami ustalać, co sobie wybiorą i przeczytają. Po rzeczowej krytyce nauczycieli, rodziców, uczniów szkół podstawowych, Ministra wycofała się i... zaprzeczyła swoim złym pomysłom.

Mimo burzy medialnej nie wycofała się w sprawie lekcji religii i etyki. Te lekcje mogą być na początku albo na końcu lekcji. Zredukowane są do 1 godziny tygodniowo – czyli o 50 proc. Kontrowersje dotyczą całkowitej likwidacji przez Ministra funkcji tzw. nauczyciela metodyka tylko z zakresu religii i etyki. Czyżby oszczędności? Ile godzin przed, albo po lekcjach innych przedmiotów będzie czekał uczeń na religię lub etykę – nie wiadomo. Chodzi o to, żeby nie czekali

i nie przychodzili w ogóle na te lekcje. Straci pracę przez to ok. 11 tys. nauczycieli.

Kolejny absurd to utworzenie w każdej szkole rady składającej się z ucznia, nauczyciela i rodzica, której celem byłoby opiniowanie pracy poszczególnych pedagogów! Pytanie – czy i dyrektorów? Wprawdzie w szkołach są psychologowie, pielęgniarki i w razie potrzeby pomoc przedmedyczną uczniowie mają zapewnioną, ale plan Ministra Nowackiej polega na tym, by oprócz edukacji zdrowotnej dla dziewcząt (kobiet) stworzono stanowiska edukacji prozdrowotnej dla chłopców? (mężczyzn)?

Znów nowe zmiany w edukacji. MEN wraz z Ministrami Nowacką w środowiskach nauczycielskich nie są traktowani poważnie. Ostre kontrowersje budzą niezadowolone w ogóle sprawy podwyżek pensji dla nauczycieli. Polską oświatę czeka CHAOS!

ZNP, Oświata i Wychowanie Sekcja Krajowa NSZZN zapowiada protesty.

SZKOŁA NOWACKIEJ PRZED 1 DZWONKIEM – GP, s.13, 25.08.2025 r.; Okrucy prawdy o nauczycielach, Jan Galarowicz GP, s. 3 z 19 X 2025 r.

Praca nauczycieli należy do najbardziej potrzebnych aktywności. Jest to jednak w obecnej sytuacji roszczeniowości rodziców, kwestionowania autorytetu nauczycieli, biurokracji i chaosu – praca trudna, stresująca i niedoceniana. Czy jest godnie wynagradzana? A jaka jest prawda o nauczycielach? Adekwatną odpowiedź na to pytanie utrudnia cenzura.

Zlikwidowano wychowanie do życia w rodzinie, będzie edukacja zdrowotna i wychowanie seksualne, a także edukacja obywatelska, ale nie przygotowano nawet podręczników dla uczniów. Więc będzie coś w rodzaju obrony cywilnej. Zły jest program WF – dzieci nie chcą chodzić na zajęcia. Nie ma ocen z zachowania – więc jak ocenić ucznia? I kto?

Matury też pokazały złe nauczanie matematyki. Pensum godzinowe nauczyciela ulegnie zmianom.

Polska zmaga się z problemem niżu demograficznego. Nabór do szkół średnich w skali kraju jest niższy o ponad 6 proc. W nowym roku szkolnym 2025/2026 w podkarpackich szkołach naukę rozpoczęło 288 132 uczniów.

Od 1 września wchodzi w życie nowelizacja Karty Nauczyciela. Na czym polegają najważniejsze zmiany i jakie korzyści przyniosą one nauczycielom?

Nowelizacja Karty Nauczyciela to krok, na który środowisko nauczycielskie czekało od dawna. Zmiany są bardzo istotne – poprawiają warunki pracy, doceniają długoletni wysiłek pedagogów i eliminują rozwiązania, które w praktyce się nie sprawdziły.

Na papierze wyglądało to sensownie, w rzeczywistości jednak rzadko działało. Rodzice pracujący zawodowo nie mogli dopasować się do sztywnej godziny, uczniowie mieli wtedy inne lekcje. W efekcie bywało, że nauczyciel siedział w pustej sali, „odrabiając” formalność.

Tymczasem nauczyciele i tak byli dostępni – prowadzili konsultacje przed egzaminami, dodatkowe lekcje, spotykali się z rodzicami, gdy wymagała tego sytuacja. Teraz wracamy do naturalnych, elastycznych rozwiązań: kontakt będzie dostosowywany do potrzeb, a nie do tabelki.

Druga istotna zmiana dotyczy odpłaty emerytalnej. Dotychczas wynosiła ona równowartość trzech miesięcznych wynagrodzeń.

Od września to już sześć miesięcy – tak jak w przypadku urzędników państwowych. To wyraźny sygnał: państwo docenia nauczycieli i ich wieloletnią pracę.

Trzecia zmiana obejmuje nagrody jubileuszowe. Nowością jest nagroda za 45 lat pracy. Tak, są nauczyciele z takim stażem – zaczęli karierę bardzo wcześnie, po ukończeniu studium nauczycielskiego. To osoby wyjątkowo oddane zawodowi, które przez całe życie związane były ze szkołą. Wprowadzenie dodatkowej nagrody to piękny gest w stronę tych pedagogów.

Wreszcie zmienia się też sytuacja młodych nauczycieli. Dotąd umowę na czas nieokreślony dostawali dopiero po dwóch latach pracy. Teraz już po roku. To ogromna różnica – młody człowiek zyskuje stabilność, a szkoła pewność, że zatrzymuje zaangażowanego nauczyciela na dłużej.

Podsumowując: zmiany w Karcie Nauczyciela są konkretne i odczuwalne

Od 1 września br. do szkół weszły dwa nowe przedmioty: edukacja zdrowotna w miejsce wychowania do życia w rodzinie i edukacja obywatelska, za-

stępująca historię i teraźniejszość. Modernizacji ulega podstawa programowa wychowania fizycznego – zaplanowano więcej różnorodnych zajęć i testy sprawnościowe.

Religia odbywać się będzie wyłącznie na pierwszej lub ostatniej lekcji w wymiarze jednej godziny tygodniowo, zamiast obecnych dwóch.

Znowelizowana została Karta Nauczyciela – zniesiono m.in. tzw. godziny czarnkowe, ułatwiono uczniom dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej, podwyższono nauczycielom nagrody jubileuszowe i odpłaty emerytalne. Dzięki programowi „Przyjazna szkoła”, finansowanemu ze środków Unii Europejskiej, wsparcie otrzymają placówki, w których uczą się dzieci i młodzież z ogarniętej wojną Ukrainy. ORE odpowiada za jeden z jego modułów – doskonalenie kadr systemu oświaty. Warto podkreślić, że budowanie przyjaznego środowiska edukacyjnego, dostosowanego do nowych warunków funkcjonowania polskiej szkoły, przyniesie korzyści całemu społeczeństwu szkolnym.

To jednak tylko preludium do planowanej na kolejny rok, od dawna oczekiwanej, ważnej i potrzebnej reformy systemowej pod hasłem „Kompas Jutra”. Złożą się na nią głębokie przeobrażenia podstaw programowych, połączone z naciskiem na doświadczenie edukacyjne, pracę metodą projektową oraz synergię przedmiotów. Zmiana przyniesie nowy system oceniania, a także większą autonomię placówek i wsparcie dla nauczycieli. Celem Reformy 26 jest całościowe przygotowanie uczniów do życia w szybko zmieniającym się świecie oraz usprawnienie pracy szkół.

ORE w związku z tym przygotowuje bogatą ofertę szkoleń, materiałów, publikacji przeznaczonych dla dyrektorów, kadry pedagogicznej, poradni psychologiczno-pedagogicznych, kuratoriów, bibliotek, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, doradców metodycznych i innych. Kontynuujemy zarazem dotychczasowe projekty ze środków Unii Europejskiej, w tym budowę Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą czy popularyzację Zestawów Narzędzi Edukacyjnych. Prowadzimy Akademię Dyrektora. Wzmacniamy rolę Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej, która stanie się głównym, aktualnym źródłem informacji na temat wprowadzanych zmian (obecnie znaleźć na niej można np.

kompendium wiedzy o edukacji zdrowotnej). Nasza oferta wzbogaca się też o newsletter, adresowany do instytucji i osób związanych z oświatą, w tym samorządów czy organizacji pozarządowych. Zachęcamy do jego subskrybowania! Cały czas jesteśmy również otwarci na pływające od Państwa sugestie.

Marzy nam się w Ośrodku Rozwoju Edukacji, by nikt nie szedł do szkoły po wakacjach (ani kiedykolwiek indziej) zdenerwowany, ze ściśniętym żołądkiem. Dlatego nadrzędną ideą naszych działań jest ułatwianie Państwu kreowania na co dzień wartościowej, twórczej i przyjaznej szkolnej rzeczywistości. Pragniemy, by w przestrzeni oświatowej każdy czuł się potrzebny, wysłuchany i szanowany. Nauczyciele powinni być doceniani, uczniowie – móc swobodnie się rozwijać, a rodzice – współtworzyć życie szkoły. Niech nadchodzących dziesięć miesięcy spełni więc choć część nadziei na lepszą, bezpieczniejszą i bardziej demokratyczną edukację. Ufamy, że jest to możliwe.

Energicznego wejścia w nowy rok szkolny 2025/2026 i wielu w nim pięknych chwil!

Polacy za przywróceniem zadań domowych, GP 11/IX, 2025 r. s. 4.

1. 66% ankietowanych uznało, że prace domowe powinny zostać przywrócone, 17% – się na to nie zgadza, 17% – nie w tym temacie zdania. Co będzie dalej? Żenada – absolwenci szkół nie umieją pisać!

2. „Społeczeństwo bez religii jest jak okręt bez kompasu” – Napoleon Bonaparte (1769-1821), cesarz Francuzów, król Włoch, zwierzchnik Księstwa Warszawskiego, jeden z najwybitniejszych dowódców w historii świata.

PS. Zamieszczono materiały oświatowe i związkowe z podaniem cytowanej bibliografii. Ożywiona dyskusja nad materiałami przedstawionymi i bieżącymi zakończona smakowitym poczęstunkiem zakończyła obrady, Apelujemy jednak o liczniejsze uczestnictwo w zebraniach, serdecznie zapraszamy.

Bo życie jest postępem, a nie trwaniem w miejscu. W życiu trzeba mieć 3 rzeczy: pokorę, żeby nie czuć się lepszym od innych, odwagę, by stawiać czoła każdej sytuacji, mądrość, żeby siedzieć cicho w obliczu głupoty niektórych ludzi.

Dzień Kobiet 2026 r. w atmosferze działań oświatowych i związkowych ZNP SEiR Gminy Świlcza

Są takie dni w roku przedszkolaków, gdy do przedszkola samorządowego w Świlczy przychodzą wychowankowie z rodzicami lub opiekunami na wyjątkowe uroczystości i wydarzenia wychowawcze. Tym razem, 3 marca 2026 r., przedszkole pracowało normalnie. Gdy więc w dn. 3 marca w głównej sali zgromadziło się wielu nieznanym im ludzi, a sala była pięknie udekorowana, układ stołów zmieniony na konferencyjny, stoły zastawiono nakryciami stołowymi, przybrano kwiatami i innymi jeszcze ozdobami – zdziwienie i zaciekawienie pobudziły dziecięce głowy. Kiedy dłużej, zawsze „z otwartym sercem dla każdego”, pani dyrektor Danuta Rusin, wygłosiła mowę powitalną skierowaną do wszystkich obecnych, emocje sięgnęły zenitu.

Zgromadzeni goście to przybyli na planowe zebranie członkowie Sekcji Emerytów i Rencistów Związku Zawodowego ZNP w gminie Świlcza. Wszyscy obecni w sali dorośli i przedszkolaki wzajemnie się poznawali. Niecodziennym gościem dla dzieciaków był pan Wójt Gminy Świlcza Dawid Homa oraz prezes Sekcji Emerytów i Rencistów Barbara Wróbel. Obecny był także emerytowany prezes ZZ ZNP Janusz Biliński, redaktorka Polskiego Radia Rzeszów p. K. Leśniewska oraz nauczyciele – członkowie sekcji z tutejszej gminy.

Spotkanie merytoryczne o sprawach oświaty, edukacji i związku zawodowego połączono z obchodami zbliżającego się Międzynarodowego Dnia Kobiet. Jedno z inspirujących wydarzeń oświatowych gminy Świlcza zorganizowane zostało w celu integracji i aktywizacji członków ZNP na rzecz współpracy, solidarności, aktywności obywatelskiej.

– Spotkanie związkowe to nie tylko platforma dialogu, wymiany doświadczeń, wsparcia wzajemnego, ale to po prostu integracja środowiska związkowców wobec wyzwań oświatowych, edukacyjnych teraźniejszości – mówiła w swym wystąpieniu koleżanka Wróbel.

Wójt Gminy Świlcza Dawid Homa był niecodziennym gościem w Przedszkolu. Szczególna okazja spowodowała, że znalazł czas by pobyć z przedszkolakami i seniorami. W swym przemówieniu zaznaczył: – *Wyrażam szacunek i uznanie nade wszystko paniom nauczycielkom z okazji zbliżającego się święta – Międzynarodowego Dnia Kobiet. Dziękuję za wkład pracy na rzecz świleckiej oświaty, która według mnie ma się dobrze. Życzę dalszych sukcesów, wielu inspirujących przedsięwzięć i niegasnącej energii w pracy na rzecz społeczności lokalnej. „Rządów nie można opierać jedynie na podstawach ekonomicznych, muszą także być i ludzkie i mieć serce” – pisał amerykański polityk Herbert Henry.*

Część artystyczna spotkania

Nadszedł czas na występy artystyczne małych przedszkolaków – dużych artystów. Prawie setka dzieciaków od najmłodszych do starszaków, w starannie wykonanych strojach, pełna zapału, z serca wyśpiewywała piosenki przygotowane przez panie wychowawczynie: Agatę Jemiołę, Kingę Mazur, Edytę Niemiec oraz deklamowała wierszyki, tańczyła przygotowane układy taneczne. U widzów wywoływało to uśmiech, radość, wzruszenie, zaś laurki okolicznościowe zdobiące stół konferencyjny, pięknie wykonane, zawierające życzenia „Wszystkiego najlepszego”, były miłym prezentem dla każdego dorosłego uczestnika.

Artyści przedszkolni otrzymali gorące brawa. Związkową część artystyczną przygotowała koleżanka B. Wróbel, a oprawę muzyczną kolega Roman Olszowy – zawsze niezastąpiony w swym fachu muzycznym i śpiewaczem.

Dyskusje merytoryczne na tematy oświatowe i związkowe

Problematyka była szeroka, różnorodna, bowiem reformy oświatowe i nie-

stabilna sytuacja na świecie nie stwarzają dobrych prognoz.

Nasze szkoły czekają ogromne zadania, bo „(...) szkoła będzie miejscem, w którym opiera się naukę na wiedzy, ale również na umiejętnościach korzystania z niej, w tym umiejętnościach praktycznych” (według Wiceminister Edukacji Narodowej Katarzyny Lubnauer).

Zapowiadane są szerokie zmiany programowe, począwszy od kl. I. Nie będziemy o nich pisać dopóty – dopóki pozostaną w sferze planowania i tzw. „burzy mózgów”.

W ramach działań związkowych należałoby nagłaśniać działania i sukcesy ZNP na każdym szczeblu organizacyjnym, szukać i wykorzystywać wsparcie sojuszników, nagłaśniać w swoim środowisku nie tylko działania na poziomie ogólnopolskim, ale także te, które podejmowane są na terenie oddziału, ze szczególnym podkreśleniem sukcesów.

Warto także zintensyfikować działania zmierzające do pozyskiwania nowych członków, zwłaszcza spośród młodych nauczycieli i w nowych typach placówek, zachęcać do pozostania w związku odchodzących na emeryturę, rentę lub świadczenia przedemerytalne.

Zakończenie

Uroczyste wydarzenie związkowe pokazało ogromny potencjał nauczycielskich związkowców, na których zawsze można liczyć. Środowisko emanuje energią, sprawczością i działaniami wspólnymi. Koncert piosenek patriotycznych, biesiadnych, a także ludowych w wykonaniu wszystkich uczestników pod dyktando kol. R. Olszowego trwał długo. Dziękujemy serdecznie Urzędowi Gminy Świlcza, Dyrekcji i Pracownikom Przedszkola w Świlczy – wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do uświetnienia uroczystości.

Karolina Starzec

Szkolny teatr w blasku reflektorów – IV Konkurs Teatrów Szkolnych „Plaudite”

Młody teatr na lokalnej scenie

10 grudnia 2025 roku w Gminnym Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Trzcinie odbyła się czwarta edycja Konkursu Teatrów Szkolnych „Plaudite”, organizowanego przez GCKSiR. Wydarzenie na stałe wpisało się w kalendarz lokalnych inicjatyw kulturalnych i ponownie stało się okazją do zaprezentowania talentów aktorskich młodych mieszkańców gminy.

Teatr szkolny to coś więcej niż tylko przygotowanie przedstawienia – to przestrzeń, w której rodzi się odwaga, współpraca i twórcza ekspresja. Coroczny Konkurs Teatrów Szkolnych „Plaudite” jest doskonałym przykładem tego, jak wielką wartość ma artystyczne zaangażowanie młodych ludzi. Przegląd ten nie tylko promuje młode talenty, ale także integruje szkolne społeczności i daje uczniom możliwość zaprezentowania swoich umiejętności przed szerszą publicznością. Już od kilku lat wydarzenie to gromadzi uczniów, nauczycieli i widzów, stając się prawdziwym świętem młodego teatru. Szkolne grupy teatralne od lat udowadniają, że scena może być miejscem niezwyklej pasji i kreatywności.

Od bałwanka, przez rozterki baśniowych postaci, aż po Małego Księcia – teatralna podróż uczniów

W tegorocznym rozegranym w formie przeglądu konkursie wzięły udział trzy zespoły teatralne reprezentujące swoje szkoły. Każda z grup przedstawiła spektakl o odmiennej tematyce, udowadniając, że szkolny teatr może sięgać zarówno po klasyczne teksty literackie, jak i współczesne inspiracje czy autorskie interpretacje znanych historii.

Najmłodsi uczestnicy – uczniowie klas I i II Szkoły Podstawowej nr 2 w Bratkowicach – zaprezentowali przedstawienie pt. „O zmarzniętym bałwan-

ku”. Wzbogacony układami tanecznymi spektakl pełen był ciepła, humoru i zimowej atmosfery, a młodzi aktorzy z ogromnym zaangażowaniem wcieliili się w swoje role, zdobywając sympatię publiczności.

Druga grupa, reprezentująca klasy V-VIII Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Bratkowicach, wystawiła spektakl „Gra o tron”, w którym baśniowe postacie porzucają swoje dotychczasowe role i postanawiają przejąć władzę nad bajkowym światem. Przedstawienie wyróżniało się dynamiczną akcją oraz ciekawą interpretacją tematu, a uczniowie pokazali, że potrafią zmierzyć się z ambitniejszym repertuarem i scenicznymi wyzwaniami.

Najstarsi uczestnicy konkursu – uczniowie klas VII-VIII Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach – zaprezentowali „Małego Księcia”, klasyczną opowieść o przyjaźni, odpowiedzialności i poszukiwaniu sensu życia. Dojrzała gra aktorska oraz refleksyjny charakter spektaklu spotkały się z dużym uznaniem widzów.

Teatr jako szkoła odwagi i współpracy

Teatr odgrywa niezwykle ważną rolę w rozwoju dzieci i młodzieży. Udział w przedstawieniach uczy nie tylko pracy nad głosem, ruchem i interpretacją tekstu, ale przede wszystkim współpracy w grupie, odpowiedzialności oraz odwagi w publicznych wystąpieniach. Scena staje się przestrzenią, w której młodzi ludzie mogą wyrażać emocje, rozwijać wyobraźnię i budować pewność siebie. Takie inicjatywy jak przegląd „Plaudite” pokazują, że szkolny teatr to nie tylko forma artystycznej aktywności, lecz tak-

że cenna lekcja wrażliwości, empatii i otwartości na drugiego człowieka.

Przegląd był nie tylko przeglądem umiejętności teatralnych, lecz także świętem kreatywności, współpracy i odwagi scenicznej.

Wszyscy uczestnicy zostali obdarowani upominkami współfinansowanymi przez Starostwo Powiatowe w Rzeszowie, co stanowiło miły akcent podsumo-

wujący ich wysiłek i zaangażowanie. Gratulujemy młodym artystom oraz ich opiekunom i dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji wydarzenia. Mamy nadzieję, że kolejne edycje konkursu będą cieszyć się równie dużym zainteresowaniem i przyniosą następne, niezapomniane teatralne emocje.

Fot. Anna Styka

Karolina Starzec

Jarmark Bożonarodzeniowy

Świąteczna atmosfera i lokalne tradycje

W niedzielę 14 grudnia 2025 roku w Domu Strażaka w Mrowli odbył się kolejny Jarmark Bożonarodzeniowy, który jak co roku wprowadził mieszkańców w wyjątkowy, świąteczny nastrój. Wydarzenie zgromadziło wielu odwiedzających – całe rodziny, seniorów oraz najmłodszych, którzy z ciekawością odkrywali kolejne stoiska i atrakcje przygotowane przez organizatorów.

Smaki i rękodzieło na świątecznych stoiskach

Na uczestników czekały liczne przysmaki oraz bogata oferta rękodzieła i świątecznych dekoracji. Wśród stoisk można było znaleźć tradycyjne stroiki, kolorowe bombki, pachnące choinki oraz ręcznie wykonane kartki bożonarodzeniowe. Nie zabrakło również domowych wypieków i regionalnych specjałów, które cieszyły się dużym zainteresowaniem i szybko znajdowały swoich

amatorów. Czy wylądowały na wigilijnym stole i stały się częścią rodzinnej celebracji świąt Bożego Narodzenia? A może kusząc zapachem jeszcze przed Wigilią, zniknęły ze stołów?

Twórcza radość najmłodszych

Dużym powodzeniem cieszyły się warsztaty rękodzielnicze prowadzone przez Instruktorów GCKSiR, podczas których dzieci mogły własnoręcznie

przygotować świąteczne ozdoby. Powstały piękne bombki z papieru, delikatne aniołki oraz barwne choinki z bibuły. Była to okazja nie tylko do twórczej zabawy, ale również do pielęgnowania bożonarodzeniowych tradycji.

Wspólnota, która łączy

Jarmark był także przestrzenią spotkań i rozmów – miejscem, gdzie można było zatrzymać się na chwilę i poczuć prawdziwą atmosferę zbliżających się świąt. Takie inicjatywy pokazują, jak ważna jest lokalna integracja oraz zaangażowanie mieszkańców w budowanie wspólnoty.

Serdeczne podziękowania kierujemy do wszystkich zaangażowanych w organizację wydarzenia – Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Świlcza oraz pozostałych wystawców, którzy z ogromnym zaangażowaniem przygotowali swoje stoiska. Szczególne wyrazy wdzięczności należą się Kołu Gospodyń Wiejskich w Mrowli za przygotowany poczęstunek, który umilił czas wystawcom i uczestnikom jarmarku. Dziękujemy wszystkim, którzy odwiedzili nas tego dnia i wspólnie stworzyli niepowtarzalną, świąteczną atmosferę. Już dziś zapraszamy na kolejne Jarmarki.

Fot. Karolina Starzec

Jakub Pięta

Magiczny, muzyczny wieczór w GCKSiR

W niedzielę, 14 grudnia 2025 roku, mieszkańcy naszej gminy mieli okazję uczestniczyć w wyjątkowym, pełnym emocji i muzycznej wrażliwości koncercie Wokalistów Studia Wokalnego GCKSiR zatytułowanym „Unplugged Christmas vol. 4”. To już czwarta odsłona tego koncertu na przestrzeni kilku lat.

Na scenie zabrzmiały zarówno polskie, jak i angielskie utwory, tworząc niezwykle różnorodny i barwny repertuar.

Publiczność mogła usłyszeć piosenki, które z powodzeniem mogłyby znaleźć się na świątecznych playlistach – pojawiły się nie tylko muzyczne akcenty bożonarodzeniowe, lecz także ponadczasowe hity takich artystów jak Roxette, Anna Jantar, Mariah Carey, Michael Jackson, Sting czy Adele. Dzięki tak szerokiemu wyborowi stylów i brzmień każdy słuchacz mógł odnaleźć

w programie coś bliskiego własnej muzycznej wrażliwości.

Kulminacyjnym momentem wieczoru było wspólne wykonanie utworu „Ta święta noc”, podczas którego wszyscy młodzi wokaliści połączyli siły na scenie, śpiewając razem ze swoim instruktorem. Wzruszająca, pełna ciepła finałowa interpretacja stworzyła niezapomnianą, świąteczną atmosferę i została nagrodzona gromkimi brawami.

Podczas koncertu zaprezentowali się wszyscy wokaliści uczęszczający na zajęcia Studia Wokalnego do wszystkich grup – dziecięcej, młodzieżowej i dorosłej. Dziewiętnastu wokalistów do występu przygotował instruktor Jakub Pięta, który czuwał nad stroną muzyczną i artystyczną koncertu, dbając o to, by artyści mogli w pełni zaprezentować swój talent i sceniczne umiejętności. ■

Fot. Anna Styka

Karolina Starzec

Koncert kolęd i pastorałek w Błędowej Zgłobieńskiej – wspólne świętowanie Bożego Narodzenia

W niedzielę 18 stycznia w kościele parafialnym w Błędowej Zgłobieńskiej odbył się wyjątkowy Koncert kolęd i pastorałek, zorganizowany wspólnie przez Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Świlczy z siedzibą w Trzcionce oraz parafię pw. św. Wojciecha w Błędowej Zgłobieńskiej, pod patronatem Wójta Gminy Świlcza. Wydarzenie przyciągnęło licznie zgromadzonych mieszkańców, którzy przybyli, by poczuć magiczną atmosferę świąt i wspólnie cieszyć się piękną polską tradycją kolędniczą.

Wspólne kolędowanie na rozpoczęcie

Koncert rozpoczął się wspólnym wykonaniem kolędy „Anioł pasterzom mówił”, które stanowiło piękne wpro-

wadzenie do bogatego programu przygotowanego przez zespoły amatorskiego ruchu artystycznego GCKSiR.

Różnorodność muzyczna i talent młodych artystów

Na scenie zaprezentowały się zarówno chóry i grupy wokalne, jak i zespoły folklorystyczne. Publiczność mogła wysłuchać m.in.:

- **Chóru „Gama”** pod kierownictwem Patryka Raka, który oczarował publiczność m.in. utworami „Skrzypi wóz” oraz „Cicha noc”,
- **Chóru „Cantus” i Chóru Dziecięcego „Kantuski”** prowadzonych przez Kacpra Czecha, prezentujących kolędy „Wśród nocnej ciszy”, „Mizerna cicha”, „Bóg się rodzi” czy „Pójdź-

my wszyscy do stajenki” w wyjątkowych aranżacjach,

- **Chóru Męskiego „Resonantae”** pod kierownictwem Jakuba Pięty, który wykonał m.in. „A wczora z wieczora” oraz „Na Boże Narodzenie” – klasyczne pastorałki w mistrzowskim brzmieniu,
- **Studia Wokalnego GCKSiR** z instruktorem Jakubem Piętą, które zaprezentowało nastrojowe utwory „Przekażmy sobie znak pokoju” i „Ta święta noc”,
- **Grupę Obrzędową im. Marii i Józefa Dziedziców**, kapelę „Moja Scheda” oraz **Zespół Pieśni i Tańca „Pułanie”**, które to grupy wzbogaciły koncert tradycyjnymi brzmieniami i regionalnym folklorem w pastorałkach „W Boże Narodzenie”, „Dnia jednego o północy”, „Skoczmy do

Betlejem”, „Dziecina mała”, „Pastorałka od serca do ucha” i „Jezusa Narodzonego”. Instruktorami grup folklorystycznych są: Justyna Drozd-Ochał, Andrzej Świstara, Patryk Rak, Patrycja Piątek-Zięba oraz Piotr Drozd.

Utwory przeplatane były fragmentami z Pisma Świętego, które doskonale łączyły muzykę z przesłaniem religijnym, wprowadzając wszystkich w głęboki, duchowy nastrój.

Podczas koncertu widzowie mogli podziwiać nie tylko walory muzyczne, ale również współpracę różnych zespołów oraz kreatywne aranżacje klasycznych kolęd. Publiczność z entuzjazmem reagowała na każdy występ, włączyła się w śpiew kolędy „Gdy śliczna panna”, a wspólne wykonanie ostatniej kolędy „Dzisiaj w Betlejem” zakończyło koncert w radosnej, świątecznej atmosferze.

Po zakończonym koncercie artyści spotkali się na wspólnej kolacji integracyjnej w Gminnym Centrum Kultury w Trzcionce.

Lekcja wspólnoty i tradycji

Kolędowanie to jedna z najpiękniejszych i najtrwalszych polskich tradycji bożonarodzeniowych. Wspólne śpiewanie kolęd i pastorałek od pokoleń łączy ludzi, pozwala wyrazić radość z narodzin Chrystusa, a zarazem buduje poczucie wspólnoty i bliskości. To czas kolędowania, w polskiej tradycji przedłużony do 2 lutego, w którym muzyka staje się

językiem serca – niezależnie od wieku czy doświadczenia scenicznego. Takie koncerty przypominają, że kolędy to nie tylko utwory muzyczne, lecz także część naszego dziedzictwa kulturowego i duchowego, przekazywanego z pokolenia na pokolenie. Dzięki zaangażowaniu lokalnych artystów i całych rodzin tradycja ta wciąż żyje i rozwija się w nowych aranżacjach, zachowując jednocześnie swój niepowtarzalny charakter.

Koncert pokazał, jak ważne są lokalne inicjatywy kulturalne dla integracji społeczności oraz dla młodych artystów, którzy mogą rozwijać swoje talenty w duchu współpracy i radości tworzenia. Dzięki takim wydarzeniom tradycja śpiewania kolęd nie tylko przetrwa, ale zyskuje nowe barwy i brzmienia, łącząc pokolenia mieszkańców gminy Świlcza.

Kierujemy słowa uznania i podziękowania do wszystkich instruktorów za ich ogromne zaangażowanie, pasję i czas poświęcony na przygotowanie tego wyjątkowego wydarzenia. To dzięki ich pracy, cierpliwości i muzycznej wrażliwości publiczność mogła przeżyć prawdziwie magiczne chwile. Wyrazy wdzięczności należą się również wszystkim wykonawcom – zarówno najmłodszym, jak i dorosłym – którzy z odwagą i radością dzielili się swoim talentem, tworząc niezapomnianą atmosferę wspólnego kolędowania.

Dziękujemy także parafianom Parafii pw. św. Wojciecha w Błędowej Zgłobieńskiej za przygotowanie słodkiego poczęstunku.

Fot. Anna Styka

Katarzyna Długosz

II Świlczańskie Kolędowanie – wspólnota, tradycja i radość spotkania

W sobotę, 24 stycznia 2026 roku, w sali Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Świlczy (Dom Strażaka) odbyło się II Świlczańskie Kolędowanie. Wydarzenie ponownie zgromadziło licznych mieszkańców naszej miejscowości oraz gości z okolic, potwierdzając, jak wielką wartość ma wspólne pielęgnowanie tradycji i międzypokoleniowe spotkania.

Miałam zaszczyt jako sołtys Sołectwa Świlcza nie tylko powitać zgromadzonych gości, ale również poprowadzić całe wydarzenie. Był to dla mnie wyjątkowy moment – móc wspólnie z Państwem przeżywać ten wieczór, zapowiadać artystów i widzieć, jak sala wypełnia się śpiewem oraz serdeczną, rodzinną atmosferą.

Na scenie wystąpili: Chór Męski „Echo” z Wiśniowej, Chór „Gama” ze Świlczy oraz Fundacja „Iskry Tradycji”. Artyści zaprezentowali zarówno najpiękniejsze, dobrze znane kolędy, jak i mniej popularne utwory w starannie przygotowanych aranżacjach. Publiczność chętnie włączała się do wspólnego śpiewu, dzięki czemu wydarzenie nabrało prawdziwie wspólnotowego charakteru.

Już drugi rok z rzędu ogromnym wsparciem w organizacji kolędowania jest GCKSiR z siedzibą w Trzcianie na czele z Panem Dyrektorem Adamem Majką – na którego pomoc, życzliwość i otwartość zawsze możemy liczyć – oraz całą załogą GCKSiR, która z pełnym zaangażowaniem wspiera nasze inicjatywy. To dzięki tej współpracy możemy realizować wydarzenia na wysokim poziomie organizacyjnym.

Serdeczne podziękowania kieruję również do wszystkich, którzy wsparli

nas w nagłośnieniu wydarzenia. Informacja o kolędowaniu dotarła do mieszkańców dzięki zaangażowaniu Parafia Świlcza, Gmina Świlcza, Halo Rzeszów oraz Rzeszów Info.

Nieoceniona, jak zawsze, była pomoc Rady Sołeckiej – jej zaangażowanie, dyspozycyjność i gotowość do działania sprawiają, że na Radę można liczyć w każdej sytuacji. To wspólna praca wielu osób pozwala nam tworzyć wydarzenia, które integrują naszą społeczność i umacniają lokalne więzi.

Na zakończenie wieczoru na wszystkich gości czekała miła niespodzianka – Święty Mikołaj, który osobiście pożegnał uczestników, wręczając woreczki pełne cukierków. Ten radosny akcent sprawił, że kolędowanie zakończyło się uśmiechem i świąteczną atmosferą, która na długo pozostanie w naszej pamięci.

Dziękuję wszystkim za obecność, wspólny śpiew i ciepłą atmosferę. To dzięki Państwu tradycja w Świlczy jest żywa i przekazywana kolejnym pokoleniom.

Fot. Anna Styka

Kacper Czech

Chór „Cantus” z Trziciany nagrodzony w Rzeszowie

Zespół zdobył brązowy dyplom podczas konkursowych zmagani

31 stycznia 2026 roku Chór Mieszany „Cantus” z Trziciany zaprezentował się podczas XIII Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Rzeszowie. Organizatorem wydarzenia był Polski Związek Chórów i Orkiestr – Oddział w Rzeszowie. Tegoroczna edycja

zgrupowała 35 zespołów – wśród nich chóry akademickie, dziecięce i dorosłe oraz orkiestry.

Występy oceniały dwa składy jurorskie. W Jury Chóralnym zasiadli: prof. dr hab. Bernard Mendlik (przewodniczący), prof. dr hab. Aleksandra Paszek-Trefon oraz dr hab. prof. UR Anna Marek-Kamińska – prezes rzeszowskiego

oddziału PZCHiO. Jury Orkiestrowemu przewodniczył kpt. Marcin Bąba, a w jego skład weszli również kpt. Paweł Kołodziej oraz dr hab. prof. UR Małgorzata Zarębińska.

Repertuar zaprezentowany przez chór był zróżnicowany i pozwolił zespołowi ukazać pełnię swoich możliwości artystycznych. Konkursowe wystąpienie otworzyła kolęda „Wśród nocnej ciszy” w opracowaniu Stanisława Niewiadomskiego. Następnie wykonano utwór „Dziecino słodka” w opracowaniu Kazimierza Dzięgiela. Finałem prezentacji była kolęda „Bóg się rodzi” – utwór obowiązkowy tegorocznej edycji festiwalu.

Wykonanie „Bóg się rodzi” wyróżniało się autorską aranżacją dyrygenta chóru, Kacpra Czecha, przygotowaną specjalnie na święta Bożego Narodzenia 2025 roku. Inspiracją dla opracowania była muzyka i charakter góralski, co nadało utworowi wyjątkowe brzmienie. Partiom wokalnemu towarzyszył instrument perkusyjny – cajon, który wzbogacił całość o oryginalny koloryt rytmiczny.

Po ogłoszeniu wyników Chór „Cantus” został uhonorowany brązowym dyplomem. Statuetkę w imieniu zespołu odebrali: Marcin Czech, Bernard Pomianek oraz dyr. Kacper Czech. Udział w festiwalu stał się dla chóru cennym doświadczeniem artystycznym, źródłem nowych inspiracji oraz motywacją do dalszej pracy.

Dzień Babci i Dziadka z Zespołem Pieśni i Tańca „Pułanie”

12 lutego w sali widowiskowej Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Świlczy z siedzibą w Trzcianie odbyło się wyjątkowe spotkanie z okazji Dnia Babci i Dziadka.

Na scenie zaprezentowały się grupa dziecięca oraz grupa średnia Zespołu Pieśni i Tańca „Pułanie” działającego przy Gminnym Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Świlczy. Występ był wyrazem wdzięczności dla Babć i Dziadków za ich miłość, troskę i codzienne wsparcie.

Młodzi artyści zaprezentowali barwne tańce ludowe oraz radosne zabawy sceniczne, pełne dziecięcej energii i szczerego uśmiechu. Publiczność z entuzjazmem reagowała na choreografię, nagradzając występy gromkimi brawami. Nie zabrakło także wspólnego śpiewania, a zwieńczeniem czę-

ści artystycznej było tradycyjne i wzruszające „Sto lat” odśpiewane dla Kochanych Babć i Dziadków.

Oprawę muzyczną wydarzenia zapewniła Kapela „Moja Scheda”, której żywe brzmienie nadało występom wyjątkowego charakteru. Dzieci do koncertu przygotowała instruktor GCKSiR Patrycja Piątek-Zięba, dbając o każdy szczegół choreografii i scenicznej prezentacji.

Po części artystycznej przyszedł czas na wspólne rozmowy przy herbacie, ciście oraz tradycyjnym pączku, ponieważ uroczystość zbiegła się z tłustym czwartkiem. Spotkanie upłynęło w ciepłej, rodzinnej atmosferze, pozostawiając w sercach uczestników wiele radości i wzruszeń.

Fot. Anna Styka

Agnieszka Draus

Karnawałowa radość najmłodszych w Trzcianie

W poniedziałek, 16 lutego, sala widowiskowa w Trzcianie wypełniła się śmiechem, muzyką i feerią barw. Wszystko za sprawą balu karnawałowego dla dzieci zorganizowanego przez Gminne Centrum Kultury Sportu i Rekreacji.

Jak co roku, wydarzenie przyciągnęło liczne grono najmłodszych mieszkań-

ców, którzy z ogromnym zaangażowaniem wcielili się w ulubione postacie. Na parkiecie można było spotkać superbohaterów, bohaterów bajek, księżniczki, zwierzątka, a także przedstawicieli różnych zawodów.

Kolorowe stroje i pomysłowe przebrania stworzyły prawdziwie bajkową atmosferę.

Bal obfitował w taneczne rytmy i wspólne zabawy. Dzieci z uśmiechami na twarzach uczestniczyły w konkursach oraz animacjach prowadzonych przez panie animatorki, które zadbały o to, by nikt ani przez chwilę się nie nudził. Były wspólne tańce, zabawy integracyjne i mnóstwo radosnej energii. Nie zabrakło również wyjątkowej atrakcji w postaci spotkania z maskotką, z którą dzieci chętnie pozowały do pamiątkowych zdjęć.

Bal karnawałowy w Trzcianie po raz kolejny pokazał, jak ważne są wspólne inicjatywy integrujące najmłodszych mieszkańców i tworzące przestrzeń do radosnego, bezstresowego świętowania.

Fot. Anna Styka

Jakub Pięta

Muzyczne Walentynki z GCKSiR – dwa wieczory pełne magii i emocji

W dniach 16 i 17 lutego odbyły się wyjątkowe koncerty walentynkowe zorganizowane przez Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji oraz Studio Wokalne GCKSiR. Pierwszy z nich miał miejsce 16 lutego w filii GCKSiR w Bratkowicach, natomiast dzień później artyści zaprezentowali się w Domu Ludowym w Błędowej Zgłobieńskiej. Oba wydarzenia zgromadziły słuchaczy spragnionych muzycznych wzruszeń i artystycznych wrażeń. W tym roku odbyła się już kolejna edycja cyklicznych koncertów walentynkowych w naszej gminie. W roku ubiegłym koncerty zorganizowano w Dąbrowie, Mrowli i Świlczy. W tym roku przyszedł czas na Bratkowice i Błędową Zgłobieńską.

Wokalistki i wokaliści z grupy dorosłej, przygotowani przez instruktora Jakuba Piętę, oczarowali publiczność starannie dopracowanymi wykonaniami. Nastrojowa, subtelnie romantyczna scenografia oraz różnorodny repertuar stworzyły atmosferę idealnie wpisującą się w walentynkowy klimat. Dodatkowo akompaniamenty fortepianowe na żywo w wykonaniu instruktora grupy dodały koncertom niezwykle kameralnego charakteru.

Choć oba koncerty łączył temat przewodni, każdy wieczór był zupełnie inny – zarówno pod względem prezentowanych utworów, jak i emocji płynących ze sceny. Wokalistom zależało, by każdy koncert był unikalnym przeżyciem, dlatego włożyli wiele wysiłku, energii i serca w przygotowanie dwóch odrębnych programów.

Magiczne brzmienia, romantyczne interpretacje i profesjonalne wykonania sprawiły, że publiczność mogła na chwilę przenieść się do świata pełnego artystycznych uniesień. Koncerty walentynkowe GCKSiR po raz kolejny pokazały, jak wiele piękna mogą nieść lokalne inicjatywy kulturalne.

Fot. Anna Styka

Sportowe emocje w hali w Świlczy

– Dzień Sportu podczas półkolonii zimowej

Głośny doping, kolorowe koszulki i stukot o parkiet sportowych butów – tak wyglądał 18 lutego – Dzień Sportu w hali sportowej w Świlczy, która wypełniła się energią, radością i sportową rywalizacją. Tego dnia Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji zorganizowało Dzień Sportu dla uczestników półkolonii zimowej z terenu Gminy Świlcza. W wydarzeniu wzięło udział łącznie 84 dzieci podzielonych na sześć czteronastoosobowych drużyn.

Już na początku uczestnicy, dobrani w grupy, otrzymali koszulki w różnych kolorach – był to upominek od GCKSiR, który nie tylko pomógł w identyfikacji zespołów, ale stał się również miłą pamiątką ferii. W ten sposób miejsca na starcie zajęły drużyny: Biała, Żółta, Zielona, Niebieska, Czerwona i Pomarańczowa. Z dumą stanęły do rywalizacji, a hala szyb-

ko wypełniła się dopingiem i okrzykami wsparcia.

Atmosfera pełna emocji

Od samego wejścia do hali dało się wyczuć wyjątkowy nastrój. Dzieci biegały po sali, dopingowały się nawzajem, a każdy start wywoływał okrzyki radości i głośne oklaski. Barwne koszulki drużyn tworzyły efektowną mozaikę na parkiecie, a entuzjazm uczestników udzie-

lał się wszystkim obecnym – od opiekunów po wolontariuszy. Słychać było śmiech, radosne okrzyki, a w powietrzu czuć się napięcie i ekscytację przed kolejnymi konkurencjami. Każdy start był małą przygodą, a dzieci czerpały radość zarówno z rywalizacji, jak i ze wspólnego spędzania czasu.

Sześć konkurencji – mnóstwo emocji

Program Dnia Sportu obejmował sześć różnorodnych konkurencji, które sprawdzały nie tylko szybkość i sprawność fizyczną, ale także celność, spryt i umiejętność współpracy. Pierwszą z nich była sztafeta „celnościowa”. Za-

daniem uczestników było toczenie piłki slalomem między pachółkami, a następnie wykonanie rzutu woreczkiem do celu. Po zakończeniu zadania zawodnik biegiem wracał i przekazywał pałeczkę kolejnemu członkowi drużyny. Liczyła się precyzja i opanowanie, bo każdy celny rzut przybliżał zespół do zwycięstwa.

Dużo śmiechu przyniósł „Bieg kelnera”, w którym dzieci musiały pokonać trasę, trzymając piłeczkę na paletce do ping-ponga. Jeśli spadała – zawodnik wracał do miejsca jej upuszczenia i kontynuował bieg. Konkurencja wymagała koncentracji i równowagi, a emocje rosły z każdym kolejnym startem.

W wyścigu z piłką uczestnicy biegli parami, ustawieni plecami do siebie, z piłką umieszczoną między nimi. Na końcu toru sięgali po piłkę i wracali do swojej drużyny. Zadanie to szczególnie podkreślało znaczenie współpracy i synchronizacji ruchów.

Nie zabrakło także bardziej wymagającej próby – toru przeszkód „Super Agent”. Slalom między pachółkami, przeskok przez płótek, czołganie się pod przeszkodą, przejście przez szarfę i sprint do mety – wszystko to wymagało zwinności, odwagi i dobrej kondycji.

W konkurencji „Kolorowa misja” liczyła się strategia i szybkość. Dzieci kolejno zbierały ze środka sali potrzebne elementy – woreczki, szarfy i dyski – tak, aby jako pierwsze skompletować cały zestaw. Z kolei sztafeta z zagadką połączyła aktywność fizyczną z ćwiczeniem refleksu i logicznego myślenia – po dobiegnięciu do linii mety uczestnik musiał poprawnie odpowiedzieć na zagadkę, by umożliwić start następnej osobie.

Rywalizacja fair play i wspólna radość

Choć walka była zacięta, a emocje ogromne, najważniejsza pozostała dobra zabawa i wspólnie spędzony czas. Dzieci dopingowały się nawzajem, uczyły współpracy i zasad fair play. Sportowa atmosfera sprzyjała integracji, a uśmiechy na twarzach uczestników były najlepszym dowodem na to, że aktywność fizyczna może być źródłem prawdziwej radości.

Na zakończenie głos zabrał Dyrektor GCKSiR Adam Majka, który podziękował dzieciom za zaangażowanie, pogratulował sportowej postawy i wręczył pamiątkowe medale oraz nagrody. Był to wyjątkowy moment podsumowujący pełen wrażeń dzień.

Aktywne ferie

Dzień Sportu był jednym z pięciu dni ferii zimowych organizowanych przez

Gminę Świlcza dla dzieci z terenu Gminy. Opiekę nad uczestnikami sprawowali pracownicy GCKSiR oraz instruktorzy Gminnej Biblioteki Publicznej, dbając o bezpieczeństwo i dobrą organizację wydarzenia.

Organizatorzy podkreślają, że aktywność fizyczna jest ważnym elementem programu półkolonii, a takie inicjatywy pokazują, jak w atrakcyjny sposób można łączyć zabawę z ruchem.

Dzień Sportu stał się kolejnym dowodem na to, że ferie zimowe w Gminie

Świlcza to czas spędzony aktywnie, radośnie i twórczo. Co więcej, ferie zimowe mogą być nie tylko czasem odpoczynku, ale także okazją do aktywnego spędzania czasu, rozwijania sprawności fizycznej i budowania relacji rówieśniczych. Sport, zabawa i współpraca – te trzy elementy sprawiły, że Dzień Sportu stała się źródłem prawdziwie pozytywnej energii.

Fot. Anna Styka

Intensywny luty pełen pracy i pasji

Miniona druga połowa lutego upłynęła pod znakiem wytężonej pracy artystycznej zespołów działających przy Gminnym Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Świlczy zs. w Trzcionce. Tancerze i muzycy wykorzystali zimową przerwę na intensywne zgrupowania szkoleniowe, których efekty już wkrótce będzie można zobaczyć i usłyszeć na scenie.

W dniach 21-23 lutego 2026 r. grupy reprezentacyjne – Zespół Pieśni i Tańca „Pułanie” oraz Zespół Taneczny „Kololet” – uczestniczyły w zgrupowaniu w Szczyrku. Celem wyjazdu było doskonalenie warsztatu tanecznego, podniesienie poziomu artystycznego oraz integracja zespołów reprezentacyjnych.

Tancerze ZPiT „Pułanie” skupili się na pracy nad techniką i wyrazem artystycznym tańców ludowych. Dopracowywano detale choreografii, precyzję kroków oraz spójność ruchu całej grupy. Każdy element – od ustawienia po dynamikę – był analizowany i udoskonalany. Z kolei „Kololet” intensywnie pracował nad choreografiami tańców nowoczesnych, kładąc nacisk na synchronizację, energię sceniczną i wyrazistość przekazu.

Codzienne wielogodzinne warsztaty stanowiły spore wyzwanie kondycyjne i organizacyjne. Wysiłek przyniósł jednak wymierne rezultaty – widoczny wzrost poziomu wykonawczego, większą dyscyplinę pracy oraz jeszcze lepsze zgranie zespołowe. Nie zabrakło również czasu na integrację i regenerację, które sprzyjały budowaniu relacji i wzmacnianiu ducha współpracy.

Równolegle, w dniach 20-22 lutego 2026 r., pracowicie czas spędziła także Kapela „Moja Scheda”, uczestnicząc w zgrupowaniu szkoleniowo-artystycznym w Olchowcu. Głównym celem wyjazdu była intensywna praca nad nowym repertuarem oraz przygotowanie materiału na planowaną płytę zespołu.

Podczas zgrupowania odbywały się próby instrumentalne, powstawały nowe aranżacje, a muzycy dokonali wstępnej selekcji utworów przeznaczonych do realizacji studyjnej. Był to czas twórczej koncentracji, wymiany pomysłów i artystycznych poszukiwań, które mają zaowocować nowym, dojrzałym brzmieniem kapeli.

Lutowe wyjazdy po raz kolejny pokazały, jak istotną rolę w działalności GCKSiR w Świlczy odgrywa systematyczna praca, rozwój talentów oraz konsekwentne wspieranie pasji młodych artystów. Zarówno tancerze, jak i muzycy wrócili do swoich miejscowości z nową

energią, inspiracjami i motywacją do dalszego działania.

Efekty tej intensywnej pracy już wkrótce będzie można zobaczyć na scenie, a w przypadku kapeli – usłyszeć na nowej płycie.

Fot. archiwum GCKSiR

Karolina Starzec

„Herbatka u Starszych Panów” – muzyczna podróż do klasyki kabaretu

W sobotni wieczór 21 lutego Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji zaprosiło na koncert „Herbatka u Starszych Panów”, podczas którego publiczność mogła przenieść się w świat niezapomnianych piosenek legendarnego kabaretu. Na scenie wystąpili wokaliści Sylwia Grobelna i Kamil Zięba, a akompaniował im na pianinie Adam Sychowski, tworząc wyjątkową atmosferę, pełną elegancji, humoru i nostalgii.

**Kabaret Starszych Panów
– połączenie słowa, muzyki
i humoru**

Kabaret Starszych Panów to kultowa polska formacja artystyczna działająca w latach 1958-1966. Założona przez Jerzego Wasowskiego (muzyka) i Jeremiego Przybory (tekst), łączyła dowcip z wyrafinowaną poetyką oraz lekką ironią, co wyróżniało jej programy spośród innych produkcji telewizyjnych epoki. Na czas emisji pustoszyły ulice, a widzowie zasiadali całymi rodzinami przed telewizorem w uroczystym rytuale, o którym wspominała Agnieszka Osiecka – w odświętnych strojach i przy świecach. W programach występowały gwiazdy rodzimej sceny – Irena Kwiatkowska, Kalina Jędrusik, Barbara Krafftówna, Wiesław Gołas, Mieczysław Czechowicz czy Bohdan Łazuka.

Wpadające w ucho melodie podkreślały zawarty w tekstach liryzm i humor, oferując widzom ucieczkę w świat absurdu i finezji w realiach PRL-u. Spełniały się tym samym słowa Jeremiego Przybory, który o celu powstawania programów pisał: „Przyświecała mi idea rozerwania się, zabawienia siebie i naszych odbiorców przez oderwanie się od szarej, nudnej, brzydkiej codzienności, od panoszącego się wokół nas prostactwa.”

Twórcy kabaretu zostawili po sobie utwory, które mimo upływu lat pozostają niezwykle aktualne – pełne subtelnej refleksji nad codziennością, relacjami międzyludzkimi i małymi radościami życia. Ich piosenki odznaczają się wyjątkową harmonią słowa i melodii, finezyjnymi aranżacjami i niepowtarzalnym klima-

tem scenicznej elegancji. To kabaret, który nie starzeje się z czasem – bo opiera się na klasie, językowej precyzji i ponadczasowym poczuciu humoru, a cytaty z ich utworów weszły na stałe do współczesnej polszczyzny.

**Koncert w Trzcianie
– elegancja, humor
i ponadczasowa muzyka**

W trakcie koncertu publiczność wysłuchiwała najbardziej znanych i lubianych utworów Kabaretu Starszych Panów. Wokaliści Sylwia Grobelna i Kamil Zięba wprowadzili widzów w świat subtel-

nego humoru i nostalgii, oddając jednocześnie charakterystyczny wdzięk i finezję oryginalnych aranżacji. Wirtuozerię muzyczną zapewnił na fortepianie Adam Sychowski, tworząc pełne życia i nastroju tło dla interpretacji wokalistów.

Rozpoczęty „Kupletami Starszych Panów” koncert składał się nie tylko z rozpoznawalnych piosenek, jak: „Na całej polaci śnieg”, „Kaziu, zakochaj się”, „Upiorny Twist”, „Jeżeli kochać”, „Bo we mnie jest seks” czy „Przeklnę Cię”, ale i wspomnień o Kabarecie Starszych Panów, jego twórcach i utworach, wspólnie uzupełniających klimat. Na scenie, która na ten jeden wieczór zmieniała się w pokój z dawnych lat, artyści popijali tytułową herbatkę, wykonywali ważne telefony i czytali książki.

Każdy utwór, od lekkich, dowcipnych piosenek, po bardziej refleksyjne melodie, przywoływał atmosferę przedwojennej elegancji i poetyckiego świata Przybory i Wasowskiego. Publiczność z entuzjazmem reagowała na kunszt artystów, a wspólne śpiewanie niektórych refrenów podkreślało ponadczasowy charakter repertuaru kabaretu.

Koncert „Herbatka u Starszych Panów” był nie tylko hołdem dla klasyki polskiego kabaretu, ale i doskonałą okazją, by na nowo odkryć, jak niezwykle uniwersalne i piękne są piosenki, które mimo upływu lat wciąż bawią, wzruszają i inspirują. Publiczność wyszła z sali z uśmiechem, w dobrym nastroju i z przekonaniem, że „piosenka jest dobra na wszystko”.

Fot. Anna Styka

Teatr w działaniu – twórcze warsztaty Grupy Teatralnej Tespis

26 lutego członkowie Grupy Teatralnej Tespis wzięli udział w intensywnych warsztatach teatralnych prowadzonych przez Dagny Mikoś – aktorkę teatralną i filmową, wokalistkę, lektorkę, animatorkę działań twórczych oraz pedagogkę teatralną. Był to dzień pełen pracy nad słowem, ruchem i interpretacją, a także twórczych poszukiwań, które już wkrótce zaowocują scenicznymi premierami.

Spotkanie z doświadczeniem i pasją

Warsztaty poprowadziła Dagny Mikoś, doświadczona aktorka i instruktorka teatralna, od lat zaangażowana w edukację artystyczną dzieci, młodzieży i dorosłych. Jest absolwentką Wydziału Aktorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. L. Schillera w Łodzi (2013), Wydziału Wokalnego Krakowskiej Szkoły Jazzu i Muzyki Rozrywkowej (2018) oraz Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego na kierunku Zarządzanie Kulturą (2023). Na przestrzeni kilkunastu lat artystycznej pracy stworzyła kilkadziesiąt ról teatralnych, radiowych i telewizyjnych, za które wielokrotnie otrzymywała wyróżnienia i nagrody. Śpiewa recitale i koncerty, prowadzi warsztaty twórcze, realizuje projekty medialne. Jej profesjonalizm, uważność i energia stworzyły przestrzeń do odważnej, twórczej pracy, a doświadczenie sceniczne oraz otwartość na indywidualność każdego uczestnika sprzyjały swobodnej ekspresji.

Oddech, głos, ciało – fundamenty sceny

Warsztaty zostały podzielone na dwa spotkania. W pierwszym udział wzięły dzieci – członkowie grup dziecięcych, zaś w drugim – dorośli. Pierwsza część każdego ze spotkań poświęcona była rozgrzewce aktorskiej. Ćwiczenia przygotowały uczestników do pracy z głosem i pozwoliły doskonalić wyrazistość i precyzję mówienia. Były też przygotowanie do szybkich wprawk i radzenia

sobie ze stresem tuż przed wejściem na scenę. Zadania oparte na ruchu i emocjach pomogły w budowaniu świadomości ciała oraz pracy z przestrzenią sceniczną. Przyczyniły się także do dostrzeżenia zależności między tymi dwoma narzędziami – jak ruch sceniczny wpływa na emocje i odwrotnie – jak wyrażana emocja odzwierciedla się w ruchu.

Dziecięce etiudy – teatr tworzony od podstaw

Szczególnie twórczo przebiegały zajęcia w grupach dziecięcych. Młodszy uczestnicy, podzieleni na zespoły, tworzyli własne etiudy teatralne. Mając określone jedynie miejsce akcji, sytuację będącą punktem zwrotnym historii i emocje, jakie miały znaleźć się w etiudzie, samodzielnie budowali krótkie historie, ustalali role, konstruowali dialogi i opracowywali ruch sceniczny. Efektem były pełne wyobraźni, często zaskakujące mini-spektakle, w których widoczna była zarówno dziecięca spontaniczność, jak i rosnąca świadomość sceniczna.

Dorośla grupa w drodze do premiery

Grupa dorosła skupiła się na budowaniu postaci do scenariusza nadchodzącej premiery. Analiza motywacji bohaterów, relacji między nimi oraz poszukiwanie indywidualnych środków wyrazu stały się ważnym krokiem w procesie twórczym. Uczestnicy poszukiwali charakterystycznych gestów, sposobu mówienia i poruszania się, które nadadzą postaciom wyrazistość i autentyczność. Nazywali emocje, z jakimi się mierzą i

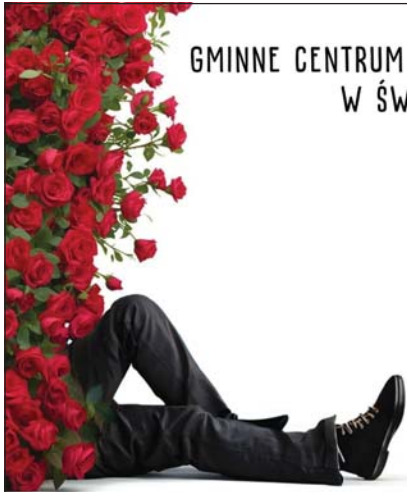
przyczyny wewnętrznych konfliktów. Był to intensywny czas twórczej koncentracji, wymiany pomysłów i pogłębiania interpretacji.

Tam, gdzie rodzi się scena

Warsztaty stały się dla członków Grupy Teatralnej Tęspis cennym doświadczeniem – nie tylko rozwijającym warsztat aktorski, lecz także wzmacniającym poczucie wspólnoty i artystycznej

odwagi. Spotkanie z Dagny Mikoś pokazało, że teatr to nieustanna droga poszukiwań, w której równie ważny jak efekt końcowy jest sam proces twórczy. Dziękujemy artystce za inspirujące wskazówki, cenne uwagi i atmosferę sprzyjającą twórczej pracy.

Już dziś zapraszamy Państwa na premierę komedii „Umarł pan, niech żyje pan!” w wykonaniu Grupy Teatralnej Tęspis. Szczegóły na plakacie.

**GMINNE CENTRUM KULTURY, SPORTU I REKREACJI
W ŚWILCZY Z SIEDZIBĄ W TRZCIANIE**

ORAZ

GRUPA TEATRALNA "TESPIS"

**ZAPRASZAJĄ NA
KOMEDIĘ**

**UMARŁ PAN,
NIECH ŻYJE PAN!**

**PREMIERA: 12 KWIETNIA 2026 ROKU
SALA WIDOWISKOWA GCKSiR W TRZCIANIE**

SCENARIUSZ I REŻYSERIA: KAROLINA STARZEC
**Obsada: TOMASZ ADACH, WIKTORIA BATÓG,
GABRIELA BUEAS, MARCELINA DZIEDZIC,
GABRIELA KAPUSTA, SZYMON KIELAR,
ALEKSANDRA LAMPART, JESSICA NOWAK,
IZABELA SKOPIŃSKA, IGA SZARY**

WSTĘP WOLNY

Katarzyna Długosz

Mikołajki 2025 w Gminie Świlcza – radość, tradycja i wspólne świętowanie

W tym roku Gmina Świlcza ponownie udowodniła, że magia Świąt Bożego Narodzenia potrafi połączyć wszystkich – od najmłodszych po najstarszych mieszkańców. 6 i 7 grudnia 2025 roku w wielu sołectwach Gminy odbyły się wyjątkowe Mikołajki – pełne radości, muzyki, słodkości i świątecznego klimatu.

Świlcza – świąteczny korowód drugi raz na ulicach

W Świlczy mikołajkowe atrakcje przygotowali: Sołtys wraz z Radą Sołecką, Kołem Gospodyń Wiejskich oraz Ochotniczą Strażą Pożarną. Już po raz drugi ulicami Świlczy przejechał barwny mikołajkowy orszak, którym kierowali Hubert Bąk i Tomasz Drag, a wyjątkowe chwile uwiecznił fotograf Piotr Micał. Na mieszkańców czekali Mikołaje rozdający woreczki z cukierkami i ozdobne różgi, a w przejeździe uczestniczyły: quad, maluch, traktor z naczepą pełną świątecznych dekoracji oraz nowe auto strażackie.

Mrowla – magiczny orszak ze słodkościami i aniołami

W Mrowli po raz drugi organizacji podjęli się: Koło Gospodyń Wiejskich, OSP, Sołtys oraz Rada Sołecka. Ulicami wsi przejechały ozdobione pojazdy, traktory i auta, a w mikołajkowym or-

szaku można było zobaczyć anioły, diabły, postacie z bajek i tańczące ciasteczka. Nie zabrakło słodczy dla najmłodszych oraz strefy wspólnego biesiadowania, gdzie mieszkańcy mogli ogrzać się, porozmawiać i spędzić wspólny czas.

Trzciana – Mikołaj z OSP i KGW

W Trzcionie także nikt nie został pominięty! OSP oraz „Limonki” – Koło Gospodyń Wiejskich zadbały, by każde wcześniej zgłoszone dziecko otrzymało świąteczną paczkę i słodki upominek. Mikołaj przyjechał samochodem strażackim, wzbudzając uśmiechy i radość na twarzach najmłodszych, wręczając drobne upominki każdemu dziecku będącemu na trasie.

Bratkowice – Mikołaj w asyście Wójta i Radnych

W sobotnie popołudnie 6 grudnia wraz z OSP Bratkowice w świątecznym blasku zawitał do nas sam Święty Mikołaj! Najpierw zatrzymał się przy Remizie Strażackiej, gdzie czekały na niego Śnieżynki i Strażacy. Razem wyruszyli w podróż po całej miejscowości, by odnaleźć dzieci czekające na słodkości.

Mikołaj, a w zasadzie Mikołaje, bo było ich aż dwóch, podróżowali samochodami Ochotniczej Straży Pożarnej Bratkowice. Jeden Mikołaj ruszył spod

NSP w stronę centrum. Drugi pojechał z centrum na zachód miejscowości. Dzięki wsparciu strażaków z OSP, Rady Sołeckiej, Radnych Gminy z Bratkowic, Wójta Gminy Świlcza, który towarzyszył Mikołajowi i Przewodniczącemu Rady Powiatu, Mikołaj mógł dotrzeć do każdego zakątka Bratkowic.

Dąbrowa

6 grudnia w Dąbrowie organizowało KGW – Mikołaj spotkał się z dziećmi na sali na stadionie, gdzie rozdano wcześniej przygotowane paczki dla najmłodszych, którzy zostali zgłoszeni do udziału w wydarzeniu.

Woliczka

Podczas tegorocznego spotkania w Woliczce odwiedził mieszkańców Święty Mikołaj, który pojawił się w naszej miejscowości już po raz trzeci. Najmłodsi otrzymali słodkie upominki w postaci cukierków, co sprawiło im wiele radości.

Wydarzenie zostało zorganizowane przez miejscową Ochotniczą Straż Pożarną. Spotkanie przebiegło w miłej i świątecznej atmosferze.

Coraz większa mikołajkowa rodzina

Z roku na rok inicjatywa mikołajkowa w gminie Świlcza zyskuje większą po-

Bratkowice

Mrowla

Dąbrowa

pularność. Na ulice wychodzi coraz więcej mieszkańców, dzieci z radością wypatrują orszaków, a dorośli chętnie włączają się w przygotowania. Pomysły są coraz bardziej oryginalne, pełne pasji i serca – a do wspólnego świętowania dołącza z każdym rokiem coraz więcej sołectw.

Świąteczna energia, współpraca i serdeczność mieszkańców pokazują, że w Gminie Świlcza Mikołaj naprawdę działa i przychodzi do wszystkich.

Świlcza

Woliczka

Trzciana

Stanisława Stasiej

Świąteczna magia ubrana w muzykę

W niedzielę 18 stycznia 2026 r. odbył się Koncert kolęd i pastorałek zorganizowany przez Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Świlczy z siedzibą w Trzcianie oraz Parafię pw. św. Wojciecha w Błędowej Zgłobieńskiej pod patronatem Wójta Gminy Świlcza.

Nastrojowe oświetlenie, bożonarodzeniowe dekoracje, zapierająca dech w piersiach muzyka i kościół wypełniony po brzegi przeprowadziły wszystkich przez świąteczny klimat.

Wybrzmiały najpiękniejsze polskie kolędy, pastorałki i piosenki zimowe: Jezus malusieńki, Cicha noc, Pastorałka od ucha do ucha, Skrzypi wóz. W repertuarze zespołów znalazło się dwadzieścia kolęd i pastorałek w ciekawych aranżacjach i układach głosowych. Pojawiły się znane i mniej znane kolędy oraz przekazywane z pokolenia na pokolenie polskie pastorałki.

Wypełniły one kościół niesamowitą aurą świąteczną, a wspólne kolędowanie zgromadzonych wraz z artystami dodały magii i uroku temu wieczorowi. Koncert poprowadził Jakub Pięta – instruktor Studia Wokalnego, a zarazem

dyrygent Chóru Męskiego „Resonantae”.

W muzycznych odsłonach mogliśmy usłyszeć Grupy Amatorskiego Ruchu Artystycznego GCKSiR:

- Chór „Gama” – Patryk Rak
- Chór „Cantus” – Kacper Czech
- Chór Męski „Resonantae” – Jakub Pięta
- Chór Dziecięcy „Kantuski” – Kacper Czech
- Grupa Obrzędowa im. Marii i Józefa Dziedziców – Justyna Drozd-Ochał, Andrzej Świstara, Patryk Rak
- Kapela „Moja Scheda” – Justyna Drozd-Ochał
- Studio Wokalne GCKSiR – Jakub Pięta
- Zespół Pieśni i Tańca „Pułanie” – Justyna Drozd-Ochał, Patrycja Piątek-Zięba, Piotr Drozd
- Słowo wiążące – Fragmenty Pisma Świętego odczytali Marcelina Dziedzic i ks. proboszcz Stanisław Szeli-ga.

Wyjątkowe brzmienie zespołów dostarczyło niezapomnianych przeżyć wszystkim zgromadzonym. Na twarzach obecnych widzów malowało się wielkie

wzruszenie i zaduma, a bliskie sercom melodie i słowa kolęd stworzyły niepowtarzalną atmosferę, w której radość Bożego Narodzenia łączyła się z poczuciem wspólnoty. Artyści pięknie opowiedzieli o narodzinach Pana, zadbali o każdy detal aranżacji, stworzyli nastrój i przestrzeń do przeżywania historii, którą opowiadali słowem, muzyką i światłem.

Na zakończenie wszyscy obecni w kościele odśpiewali kolędę „Gdy się Chrystus rodzi”

Serdecznie dziękujemy Dyrektorowi GCKSiR – Adamowi Majce oraz wszystkim grupom, które wystąpiły podczas koncertu kolęd i pastorałek. Wasze zaangażowanie i praca włożona w przygotowanie tego wyjątkowego wydarzenia stworzyły magiczny klimat, który na długo zostanie w naszych sercach – dziękował – ks. proboszcz Stanisław Szeli-ga.

Koncert spotkał się z bardzo pozytywnym odbiorem publiczności i został nagrodzony gromkimi brawami, pozostawiając uczestnikom wiele wzruszeń i niezapomnianych wrażeń.

Po wyjściu z kościoła na uczestników czekały smaczne ciasteczka. ■

Zofia Dziedzic

Młodzi będą starszymi – starsi byli młodszymi

*Już zasypało wszystko śniegiem.
Zima swój wielki tryumf święci
Jesień odeszła szybkim biegiem.
Tym co z nią razem – Cześć Pamięci!
Śnieg przysypuje ślady nasze,
a czas wybiela nam wspomnienia
I tylko śniegu białe czasy
przenoszą wiele spraw do cienia [...]
I tylko w sercu nikły płomień,
który tam płonie ciągle, skrycie
Mówi, że jeszcze przyjdzie wiosna.
A z wiosną znów zakwitnie życie.
(J. Cupak, 2020 r.)*

W sali GCKSiR w Świlczy z siedzibą w Trzcianie 1 lutego 2026 r. seniorzy Trzciany w Gminie Świlcza celebrowali swoje święto z okazji trzciańskiego tradycyjnego Dnia Seniora.

Po uroczystych, raczej rodzinnych Dniach Babci i Dziadka składano wszystkim licznie zgromadzonym uczestnikom spotkania najserdeczniejsze życzenia zdrowia, radości oraz wielu chwil pełnych uśmiechu i spokoju. Nie trzeba nikomu udowadniać, że babcie i dziadkowie są niezastąpieni, zawsze gotowi poświęcić swój czas, troskę, cierpliwość, serce ukochanym wnuczętom. Pomiedzy dziadkami a wnukami zachodzi wspólna więź. Dzieci od dziadków zbierają doświadczenie, uczą się tolerancji i szacunku dla innych. Dziadkowie wiedzą, co to znaczy mieć cierpliwość do pytań wnucząt, rozmawiać spokojnie, żartować, bawić się. O randze tych obchodów w przedszkolach i szkołach nie trzeba przypominać.

Wspomnę tylko, że Dzień Seniora obchodzony jest w kilku wariantach na poziomie globalnym i lokalnym: 1 października jako Międzynarodowy Dzień Osób Starszych, 20 listopada jako Ogólnopolski Dzień Seniora oraz 20 października jako Europejski Dzień Seniora. Wszystkie daty mają jednak wspólny cel – kształtować społeczne postrzeganie osób starszych oraz podejmować wszelkie działania mające na celu zapewnienie im godnego życia.

Inicjowanie wydarzeń okolicznościowych, organizowanie spotkań młodych ze starszymi to nic innego, jak wysiłki wychowawcze, pomagające młodym w procesie dojrzewania i przekazywania tradycji nie tylko rodzinnych, ale i środowiskowych. Wszak rodzina powinna brać czynny udział w budowaniu przyszłości. Młodzi będą starszymi, starsi byli młodymi – więc powinien być jasny, prosty, naturalny przekaz. Dzisiejszy – niestety – jest chaotyczny, zamęczony informacjami, bezsensownymi hasłami.

„Dzisiaj potrzeba światu i Polsce ludzi mocnych sercem, którzy w pokorze służą i miłują, pracują i pracą ziemię zdobywają” jak mówił Papież-Polak Jan Paweł II (Sopot 1999 r.).

„Nie ma nic piękniejszego niż starość, kiedy już rozumiemy, jakie rzeczy są naprawdę ważne”

Inicjatorami i Organizatorami spotkania byli: Zespół Szkół w Trzcielaniu, Parafia Trzcielana, KSM, Caritas Trzcielana, GCKSiR w Świlczy z siedzibą w Trzcielaniu. Patronat Honorowy pełnił Wójt i Rada Gminy Świlcza.

Wszystkich licznie przybyłych, na czele z honorowymi gośćmi, m.in. Wójta Gminy Świlcza Dawida Homę z Małżonką, Wicewójta – Seweryna Kornaka, Ks. Proboszcza Parafii Trzcielana dr. Janusza Winiarskiego, Przewodniczącą

co spóźniony, ale sercem zawsze z Trzcielaną i Gminą – Poseł na Sejm RP Adam Dziedzic.

Spotkanie miało charakter niezwykle uroczysty

Sala widowiskowa zmodernizowana – z gabinetem reżyserskim i nagłośnieniem nowoczesnym obsługiwanym przez dyr. GCKSiR Adama Majkę i estetycznie udekorowana, z trudem mieściła widzów.

Było dużo przemówień, życzeń i miłych słów od zaproszonych gości. Dziś babcie i dziadkowie to osoby, które są pełne pomysłów na aktywne życie. Dziadkowie przekazują wiedzę, np. spor-

Rady Gminy Joannę Wdowik – Mikę z Mężem, Samorządowców, Związkowców, Przedstawicieli Kuratorium Oświaty Rzeszowie i Powiatu Rzeszowskiego, Dyrektorów szkół i placówek serdecznie powitali prowadzący uroczystość nauczyciele Zespołu Szkół w Trzcielaniu – Anna Woźny i Krystian Nowak. Zaszczycił uroczystość swą obecnością nie-

tową, o nowoczesnych urządzeniach, o podróżach po obcych krajach. To jest partnerstwo i autorytet. Dziadkowie i wnuki to partnerzy, którzy dowodzą, że wraz z upływem lat życie może być wciąż piękne.

Z tej okazji mówcom przychodziły do głowy znane cytaty i życzenia, np.:

- „Kochani Seniorzy! Dziękujemy za Waszą mądrość, cierpliwość i ogromne doświadczenie życiowe. Jesteście dla nas nieocenionym źródłem inspiracji, wsparcia oraz wiedzy! Życzymy, aby każdy dzień przynosił Wam dużo sił, życzliwości i bliskości najbliższych. Niech Wasze życie będzie pełne przyjemności, otaczający Was ludzie darzą Was szacunkiem i serdecznością, na które w pełni zasługujecie”.
- „Jak co roku o tej porze, każdy stara się jak może. Od rana, aż do wieczora, by uczcić „Święto Seniora”! Bo seniorzy nie próżnują, każdą chwilę wykorzystują. Wykorzystują jak przystało, bo tych chwil mają już mało. Choć zdrowia dobrego nie mają, to fason dzielnie trzymają. Więc dziś zyczę, moi mili, byście Wszyscy się bawili!”.

Kluby Seniora bez problemu znaleźć można w większości miast i gmin w naszym kraju. Tak też jest w Gminie Świlcza KLUBY – w Trzcianie i Bratkowicach (szczegółowe dane poniżej) zapraszają chętnych!

Pewne jest, że każdy senior, gdy czuje się samotnym, może dołączyć się do tych klubów i czerpać mnóstwo korzyści. W klubie seniora można poznawać nowe osoby, nawiązywać przyjaźnie, rozmawiać i miło spędzać czas. Wiele tego typu znajomości z czasem wykracza poza spotkania w klubie seniora i staje się przyjaźniami na długie lata.

Dla wielu seniorów emerytura jest momentem, kiedy tak naprawdę nie wiedzą, jak mogą spędzać wolny czas. Klub seniora jest wówczas doskonałym rozwiązaniem. Tam można prowadzić

rozmowy o książkach i filmach, wspólnie gotować, wykonywać prace ręczne, niekiedy organizowane są wyjazdy do kina, teatru, spotkania z artystami, pisarzami itd. Dla seniora staje się to wyjątkową odeskoczną od codziennej rutyny.

Nie ma co się oszukiwać, wielu seniorów, mimo obecności w ich życiu dzieci czy wnuków, często zabieganych, popada w depresję. Depresja jest częstym problemem osób starszych. Samotność, niekiedy choroba, brak czasu ze strony bliskich – wszystko to może negatywnie wpłynąć na kondycję psychiczną osoby starszej i w konsekwencji przyczynić się do rozwoju depresji.

Regularne spotkania w klubie seniora z rówieśnikami i miłe spędzanie czasu stanowi w tej kwestii doskonałe działanie profilaktyczne, pozwala utrzymać dobre samopoczucie i sprawność intelektualną.

Czy istnieje jakaś recepta na ciekawą starość?

– Nie ma uniwersalnej recepty na ciekawą starość, ponieważ dla każdego może ona oznaczać coś innego. Dla osób aktywnych być może będzie to czas na realizację pasji, na które zabrakło czasu w trakcie aktywności zawodowej, na odbycie zaległych podróży. Dla domatorów może to być okazja do przeczytania zaległych książek, spędzania czasu wśród bliskich, wnuków. Społecznicy prawdopodobnie odnajdą się w wolontariacie i działalności na rzecz lokalnych społeczności. Z pewnością znajdą się też osoby, które zechcą zdobyć nowe umiejętności w trakcie dalszej nauki, chociażby na Uniwersytetach „Trzeciego Wieku”. Zatem ile

osób, tyle recept – relacjonowała pani Dorota Jędral prowadząca Klub w Trzcianie.

Jaka będzie przyszłość człowieka na Ziemi?

– Nie jest nam dane to wiedzieć. Jest jednak pewne, że obok kolejnych sukcesów nie zabraknie, niestety, także doświadczeń bolesnych. Ale wiara w dobroć ludzką i porządek Boski będzie rozjaśniać ludzkie drogi w trzecim tysiącleciu. Tak przewidywał JP II – 30 V 2000 r. – mówił do wszystkich ks. dr J. Winiarski.

*Okaż o Panie potęgę swoją
przez dobroć i zmiłowanie
niech pokój na świecie nastanie.
Więc obmyj ziemię i odmień ludzi
Bo na ostatnie czasy nam dałeś
łaskawe Twe zmiłowanie.
Daj siłę zdrowie i mądre rządy,
o to cię szczerze błagamy
Daj Polsce rządy mądre i dobre,
bo dziś nie wszystkim ufamy.*

Na części artystycznej uroczystości, którą zapowiadał wcześniej gość honorowy Wójt Dawid Homa – prezentacjach uczniowskich, zabawie i śpiewie w wykonaniu Dyrekcji, Nauczycieli i Pracowników administracyjnych, Uczniów Szkoły upłynął kolejny udany wieczór w GCKSiR.

Każde spotkanie trzczańskich seniorów bardzo dobrze wpływa na samopoczucie, zarówno ich, jak i zaproszonych gości. Przecież starość, podobnie jak młodość, ma wiele zalet i wcale nie musi być przykra i męcząca. Powinna być piękna, z całą swoją mądrością.

Dwie narratorki – Dyrektorki Szkoły – Agnieszka Małozieć i Anna Woźny, wybrawszy komediodramatyczną konwencję wkładały wiele tzw. „czarnego” humoru, subtelnych gier naracyjnych, takich, które bawią formą i kontrastem, melancholią i powagą – prowadziły całą oprawę artystyczną. Recytacje, śpiewy, tańce dzieci ćwiczone przez nauczycieli cieszyły układami tanecznymi, śpiewem oraz popisami wokalnymi. Świętowanie uświetniła grupa starszaków układem słowno-muzyczno-tanecznym.

Oni – młodzi aktorzy, zarówno wykonawcy, jak i widzowie – stanowili wyraźny kontrast wobec chaosu dzisiejsze-

go świata. Spektakl okazał się przemysłany, pełen humoru, narracyjnych figli, zaskakujących anomalii, a także muzyki i tańca.

Na scenie zaprezentowali się m.in.: dzieci z Oddziału Zerowego uczniowie klasy II w przedstawieniu „Nowoczesny Dziadzio i Babcia”, uczniowie z edukacji teatralnej realizujący projekt unijny – *Nowoczesna Edukacja w Gminie Świlcza* (pod opieką Joanny Gajewskiej-Ząbek i Anny Woźny) oraz uczniowie klasy ósmej prezentujący eleganckiego, dostojnego walca. Muzycznym akcentem były również popisy wokalne dwóch siódmoklasistek – Magdaleny Rokosz i Mai Słodzińskiej.

Zwieńczeniem udanych prezentacji okazał się hit wieczoru – taniec z baletu „Jezioro łabędzie”. Szkolne „łabędzie” w wymownych kostiumach, z wyczuciem i gracją godną baletmistrzów płały w takt muzyki. Bawiły się przy tym doskonale, nagrodzone przez widownię owacją na stojąco. Szczególne emocje wzbudził jeden z tancerzy – odmienny, bo czarny „łabędź” – który na moment się zagubił, by przy akompaniamencie braw i śmiechu publiczności efektownie „powrócić do swoich”.

Spektakl był mądry, ciepły, zrealizowany z wyczuciem dydaktycznym. W nawale współczesności „wisienką na

torcie” byłaby i polska muzyka, w tym ludowa, niestety jej brakło.

Po niecodziennych, oryginalnych występach dzieci i dorosłych nastąpił czas na poczęstunek, który przygotowały panie z KGW i „Caritas” oraz KSM parafii Trzciana

Miła i pogodna atmosfera sprzyjała integracji międzypokoleniowej. Umilały ją nie tylko podziękowania, miłe komentarze i wspomnienia Organizatorów – Wykonawców – zwłaszcza Społeczności Zespołu Szkół w Trzcianie, który po raz 36. wywiązał się ze swej tradycji doskonale, Dziękujemy!

Będąc tam jako gość zauważyłam, że wszyscy dobrze się bawili, rozmawiali, a także chętnie pozowali do zdjęć, które będą miłą pamiątką i wspomnieniem. Po niecodziennych oryginalnych występach nie brakowało komentarzy, gratulacji indywidualnych, zachwytów nad współczesnością i postępem technicznym i audiowizualnym. Nowoczesność zadomowiła się na stałe w GCKSiR.

Ciekawostki – dla ciekawych

1. Liczba mieszkańców w Gminie Świlcza, mających ukończony 60 rok

życia ogółem – 3746 (2117 kobiet i 1629 mężczyzn),

2. Liczba mieszkańców w Trzcianie powyżej 60 roku życia – 622 (357 kobiet i 265 mężczyzn), co stanowi 16,6% mieszkańców gminy,
3. Liczba seniorów korzystających w tej chwili z Klubu Seniora w Trzcianie – 38,
4. Liczba dotychczas korzystających z Domu Seniora w Trzcianie (od początku istnienia, czyli od 2021 r.) – 51.
5. Liczba mieszkańców Gminy Świlcza, którzy na dzień 1 lutego 2026 r. mają ukończone 100 lat – 3 osoby (trzy Panie; po jednej z Dąbrowy, Woliczki i Trzciany).
6. Uwaga! Pani w Trzcianie w maju 2026 r. skończy 104 lata, w Świlczy mieszka Pani, która w sierpniu skończy 100 lat (Dąbrowa – brak danych).
7. W grudniu 2025 r. na Podkarpaciu żyło 172 stulatków, świadczenie honorowe RP – od 1 marca 2026 r. wynosić będzie 6589,67zł.

(Dane statystyczne z dnia 27.01.2026 r., statystyka UG/USC Świlcza, opracowanie Paweł Rzepka).

Fot. Anna Styka

UWAGA! TALENT!

Młode artystki z Trzciany

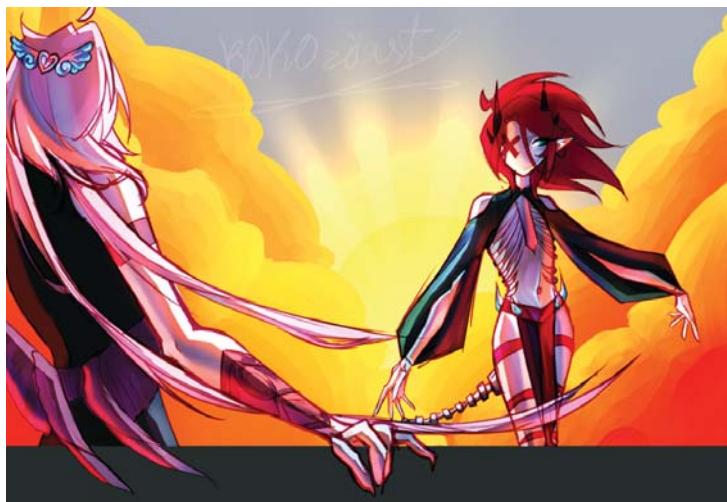
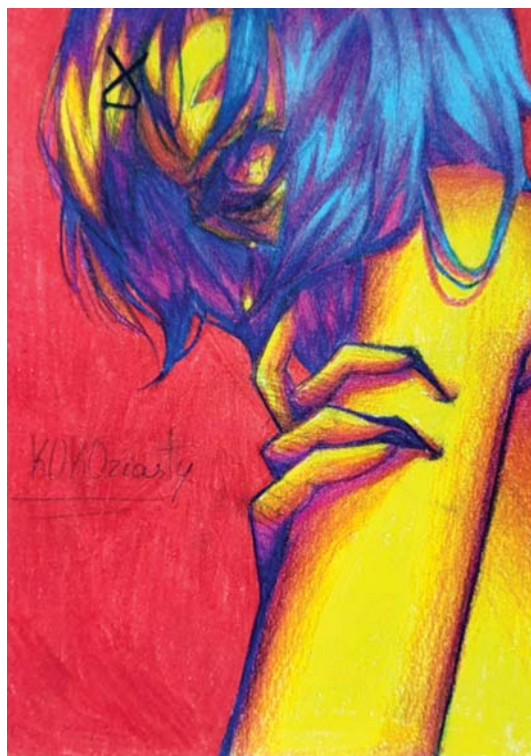
Pasja, która rozwija się w świecie cyfrowym

W szkolnej pracowni plastycznej można odkryć nie tylko talenty w dziedzinie tradycyjnego malarstwa, ale także pasje rozwijające się w świecie nowych technologii. Coraz częściej młodzi artyści sięgają po tablety graficzne i programy komputerowe, tworząc prace, które śmiało mogłyby konkurować z ilustracjami publikowanymi w internecie.

Jedną z takich osób jest **Aleksandra Kramza**, uczennica klasy 7b Zespołu Szkół w Trzcianie. Od siedmiu lat pasjonuje się rysowaniem i malowaniem, przede wszystkim w grafice komputerowej. Od trzech lat pracuje na profesjonalnym tablecie graficznym, który – jak podkreśla – pozwala jej w pełni rozwijać skrzydła.

Pierwsze kroki i ważne wspomnienia

– Zaczęłam rysować siedem lat temu – wspomina Ola. – Pamiętam też obraz, z którego byłam naprawdę dumna. Namalowałam babci akwarelę słoneczniki. Ma je do tej pory.

Choć dziś najczęściej tworzy cyfrowo, początki jej artystycznej drogi związane były z tradycyjnymi technikami i należy dodać, że maluje piękne prace.

Inspiracje z ekranu i internetu

Największą inspiracją są dla niej inni artyści oraz postacie z filmów, kreskówek i animacji. Szczególnie ceni twórczość artystek znanych w internecie jako Rafscrap oraz Ttung-gae.

– *Podziwiam ich styl i klimat prac. Bardzo mnie motywują do działania* – przyznaje.

Jej proces twórczy jest uporządkowany: od pomysłu wyszukanego na Pinterście, przez szkic i liniowanie, aż po kolorowanie i dodanie – jak sama mówi – najlepszego elementu, czyli dramatycznego oświetlenia. Tworzy zawsze przy muzyce. – *W ciszy nie umiem pracować* – wyjaśnia.

Wyzwania i plany na przyszłość

Jak każdy młody artysta, Ola mierzy się z trudnościami. Największym wyzwaniem okazała się dla niej anatomia męska – proporcje i realistyczne odwzoro-

wanie sylwetki. Nie zniechęca jej to jednak do dalszej pracy.

Brała udział w konkursach szkolnych oraz internetowych, gdzie mogła konfrontować swoje umiejętności z innymi twórcami.

Jej marzenie? – *Chciałabym kiedyś zarabiać na swoich pracach i je sprzedawać* – mówi otwarcie. Gdyby mogła stworzyć pracę dla dowolnej osoby na świecie, byłby to fanart dla Rafscrap – jej ulubionej artystki, którą ceni zarów-

no za twórczość plastyczną, jak i muzyczną.

Historia Aleksandry pokazuje, że współczesna sztuka młodzieżowa coraz częściej przenosi się do świata cyfrowego. Talent, systematyczność i wytrwałość sprawiają, że pasja może stać się nie tylko hobby, ale w przyszłości także drogą zawodową. A patrząc na zaangażowanie Oli, można być pewnym, że to dopiero początek jej artystycznej drogi. ■

UWAGA! TALENT!

Młode artystki z Trzciany

Pasja, która zaczęła się od...

Od kilku lat z uwagą przyglądam się moim uczniom, starając się dostrzegać i rozwijać ich artystyczne predyspozycje. Przygotowuję ich do licznych konkursów plastycznych – od etapu szkolnego, przez gminny, powiatowy i wojewódzki, aż po ogólnopolski i międzynarodowy. Towarzyszą nam różne emocje i różne osiągnięcia, jednak każdy sukces – nawet ten najmniejszy – jest potwierdzeniem, że warto dostrzegać i wspierać młode talenty. Bo lekcja plastyki to nie tylko przedmiot. To przestrzeń, w której rodzi się odwaga tworzenia i wiara we własne możliwości. To właśnie podczas tych zajęć między szkicem a plamą koloru rodzą się pasje, które z czasem przeobrażają się w prawdziwe artystyczne historie.

Jedną z takich historii tworzy **Milena Janczycka** – uczennica klasy VII Zespołu Szkół w Trzcianie. Niedawno zdobyła II miejsce w Gminnym Konkursie Plastycznym „Malujemy wiosnę” zorganizowanym przez Szkołę Podstawową w Mrowli. To jednak tylko jeden z jej sukcesów.

Pasja, która rośnie z roku na rok

Milena swoją przygodę z rysunkiem rozpoczęła w klasie czwartej. – *Pamiętam swój pierwszy rysunek postaci, z którego byłam naprawdę dumna. To było właśnie wtedy – wspomina.*

Od dwóch lat szczególnie fascynuje ją malarstwo akwarelowe oraz rysowanie postaci w stylu anime. Coraz częściej tworzy także w programach graficznych, rozwijając swoje umiejętności w grafice komputerowej.

– *Inspirują mnie figurki i postacie z filmów. Rysuję, kiedy się nudzę albo gdy jestem chora – mówi z uśmiechem.* Najbliższa jej jest akwarela oraz grafika komputerowa w stylistyce anime i chibi art.

Od szkicu do gotowego obrazu

Proces twórczy Mileny jest przemysłowy i konsekwentny. Najpierw szuka odpowiedniej pozy, później tworzy szkic

postaci, a następnie dobiera paletę barw. Jedną ze swoich prac przeniosła nawet na płótno – była to postać stworzona przez jej koleżankę.

Najczęściej tworzy przy muzyce, która – jak przyznaje – pomaga jej się skupić i wprowadza w odpowiedni nastrój.

Jednym z największych wyzwań artystycznych okazało się dla niej cieniowanie w grafice komputerowej innym kolorem, niż czarny. – *Bawię się kołem barw i próbuję nowych rozwiązań* – podkreśla.

Stres, który zamienia się w sukces

Udział w konkursach to nie tylko możliwość zaprezentowania swoich prac, ale także cenna lekcja radzenia sobie z emocjami. Podczas konkursu „Wiosna pędzlem malowana” w Szkole Podstawowej w Mrowli Milena malowała swoją pracę przez trzy godziny.

– Na początku był ogromny stres, ale czas bardzo szybko zleciał. A potem okazało się, że zdobyłam II miejsce – wspomina.

Wcześniej została również nagrodzona w konkursie plastycznym „Balladą malowane” organizowanym przez GCSiR, gdzie otrzymała statuetkę oraz nagrodę pieniężną. – *Bardzo się wtedy cieszyłam* – dodaje.

Marzenia młodej artystki

Choć ma już na swoim koncie pierwsze sukcesy, Milena nie przestaje stawiać sobie nowych celów. Jej artystyczne ma-

rzeenie? – *Nauczyć się poprawnie rysować dłonie* – mówi bez wahania.

Chętnie tworzy także prace dla twórców internetowych. Jedną z nich przygotowała jako prezent urodzinowy dla youtubera Zeftis.

Historia Mileny pokazuje, że szkolna pracownia plastyczna może stać się miejscem, w którym rodzi się prawdziwa pasja. Wystarczy uważność, wsparcie i odrobina odwagi, by młody talent mógł rozwinąć skrzydła. A sądząc po dotychczasowych osiągnięciach, o Milenie Janczykiewicz z Trzcianny z pewnością jeszcze nie raz usłyszymy.

Dorota Madej

Ferie 2026 w Bibliotece

Gminna Biblioteka Publiczna w Świlczy z siedzibą w Trzcianie w czasie tegorocznych ferii zorganizowała zajęcia feryjne w szkołach oraz zajęcia w bibliotekach. Zajęcia w szkołach zostały zgłoszone do Kuratorium Oświaty w Rzeszowie i przeprowadzone na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży. Zajęcia, zgodnie z przygotowanym przez kierowników harmonogramem zajęć, trwały 6 godzin zegarowych, rozpoczynały się o godz. 8 i trwały do godz. 14. W zajęciach wzięły udział dzieci ze szkół z terenu Gminy Świlcza w ilości 90 osób. Więcej o zajęciach feryjnych w szkołach w artykule Anny Woźny.

Gminna Biblioteka Publiczna w Świlczy z siedzibą w Trzcianie nie zapomniała również o swoich Czytelnikach i przygotowała wiele atrakcji. Ferie i wakacje w bibliotekach odbywają się od wielu lat i już na stałe wpisały się w kalendarz imprez bibliotecznych. W czasie ferii zimowych w GBP w Trzcianie oraz Filiach Bibliotecznych przygotowaliśmy różnorodne zajęcia dla dzieci i młodzieży. Były gry i zabawy, spotkania z książką, warsztaty rękodzielnicze, zajęcia plastyczne i edukacyjne – wszystkie te atrakcje czekały na dzieci, które chciały wziąć w nich udział. Spotkania były bezpłatne.

Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcianie

Ferie zimowe to dla dzieci czas odpoczynku od szkolnych obowiązków, ale także doskonała okazja do rozwijania pasji i odkrywania nowych zainteresowań. Doskonale rozumieją to pracownicy biblioteki w Trzcianie – Dorota Jędrał, Katarzyna Ferfecka oraz Karolina Książek. To wła-

śnie one po raz kolejny przygotowały bogaty i różnorodny program zajęć dla najmłodszych użytkowników. Ferie w bibliotece to okres wyjątkowo intensywny. Wiele młodych czytelników chętnie korzysta z możliwości nadrobienia czytelniczych zaległości, sięgając po ulubione tytuły, na które w ciągu roku szkolnego często brakuje czasu. Jednak biblioteka w Trzcianie to nie tylko miejsce spotkań z książką. To przede wszystkim przestrzeń twórczego rozwoju, integracji i budowania relacji. Tegoroczne ferie rozpoczęły się od wyjątkowych zajęć ceramicznych. Dwudziestoosobowa grupa uczestników poznawała tajniki pracy z gliną – od formowa-

nia i modelowania, przez suszenie, aż po szkliwienie. Powstały urocze anioły, kurki i zajączki, zachwycające pomysłowością i starannością wykonania. Zajęcia były nie tylko doskonałą zabawą, ale również lekcją cierpliwości, precyzji i koncentracji. Szkliwienie wyrobów okazało się szczególnie emocjonującym etapem – mimo starannego doboru kolorów ostateczny efekt zależał od temperatury i ognia. To doświadczenie uczy pokory i otwartości na nieprzewidywalne rezultaty, a jednocześnie pozwala odkrywać piękno tradycyjnego rzemiosła.

Ferie w bibliotece to także przykład owocnej współpracy z lokalnymi partnerami. Podczas jednych ze spotkań uczestników odwiedziła zaprzyjaźniona florystka, Elżbieta Kosydar. Dzieci tworzyły

kompozycje świąteczne w wiosennym klimacie – dekoracje w torebeczkach z suszonych kwiatów wzbogacone o wielkoczerwone akcenty. Było kolorowo, inspirująco i niezwykle kreatywnie. Takie inicjatywy pokazują, że biblioteka aktywnie buduje sieć partnerstw na rzecz edukacji i kultury, otwierając się na współpracę z osobami, które swoją wiedzą i doświadczeniem wzbogacają ofertę zajęć.

Zwieńczeniem zajęć feryjnych był dzień międzypokoleniowej integracji. Wspólne zmagania i gry stolikowe połączyły dzieci z seniorami z Gminnego Klubu Seniora w Trzcianie. Był to czas pełen emocji, radości i wzajemnego wsparcia. Zaangażowanie oraz otwartość partnerów sprawiły, że możliwe było stworzenie przestrzeni do dialogu i budowania relacji między pokoleniami. Seniorzy nie tylko wzięli aktywny udział w rozgrywkach, ale także wsparli organizację wydarzenia, pokazując, jak wielką wartość ma współpraca oparta na wzajemnym szacunku i życzliwości.

Zaangażowanie zespołu Biblioteki w Trzcieńskie w organizację różnorodnych zajęć podczas ferii po raz kolejny udowodniło, że jest to miejsce znacznie wykraczające poza tradycyjne wypożyczanie książek. To nowoczesne centrum aktywności kulturalnej i edukacyjnej, w którym każdy – niezależnie od wieku – może znaleźć coś dla siebie. Kreatywne warsztaty stały się czasem twórczej radości, rozwijania pasji oraz budowania ciepłych wspólnych wspomnień. Efekty pracy uczestników zachwycają i wprowadzają w prawdziwie wiosenne-świąteczny nastrój.

Już dziś bibliotekarze zapowiadają kolejne inicjatywy i spotkania, podkreślając, że pasja, zaangażowanie oraz ścisła współpraca z lokalnym środowiskiem są kluczem do tworzenia miejsca tętniącego życiem przez cały rok. Sukces feryjnych działań to efekt nie tylko pracy i oddania zespołu bibliotekarzy, ale również wsparcia partnerów i przyjaciół placówki. Szczególne podziękowania kierowane są do Elżbiety Kosydar za jej otwartość i gotowość do współpracy, a także do Marii Woźnej, która, pamiętając o dziecięcych upodobaniach, zadbała o słodkie niespodzianki w postaci pysznych drożdżówek. Nieocenioną rolę odegrali również seniorzy z Gminnego Klubu Seniora w Trzcianie. Ich obecność, pomoc oraz aktywny udział w międzypokoleniowych działaniach pokazały, że wspólne inicjatywy budują silną, zintegrowaną społeczność. To dzięki połączonemu działaniu, życzliwości i gotowości do współpracy biblioteka staje się miejscem, które łączy pokolenia i nieustannie rozwija swoją ofertę dla mieszkańców.

Filia Biblioteczna w Bratkowicach

Pierwsze dni ferii zimowych w Bibliotece Publicznej w Bratkowicach przyniosły coś więcej niż tylko wytchnienie od szkolnych obowiązków. Pracownicy biblioteki: Sabina Wójcik, Maria Domel oraz Julita Urban zaproponowały swoim użytkownikom ciekawe warsztaty rękodzielnicze. W przestrzeni, która na co dzień sprzyja skupieniu i cichej lekturze, tym razem rozkwitła twórcza energia naszych młodych czytelników. Biblioteczna sala stała się miejscem spotkania wyobraźni z rzemiosłem, przestrzenią, w której z pozornie prostych materiałów rodziło się piękno. Podczas pierwszych feryjnych warsztatów uczestniczki wykonywały kwiaty z krepiny osadzone na metalowej konstrukcji. Delikatna, barwna bibuła w ich dłoniach nabierała kształtów płatków, które starannie

modelowane i układane warstwami tworzyły kompozycje zaskakujące dojrzałością formy. To była lekcja cierpliwości i precyzji, ale także odwagi w łączeniu subtelności z trwałością.

W skupionych twarzach młodych twórców widać było dumę i zaangażowanie. Każdy płatek miał znaczenie, każdy ruch dłoni przybliżał do ostatecznego efektu kwiatu, który choć powstał z krepiny, niósł w sobie autentyczną radość tworzenia. Bibliotekarze z uważnością czuwali nad przebiegiem zajęć, wspierając dzieci w technicznych wyzwaniach i inspirując do własnych, niepowtarzalnych rozwiązań.

W drugim tygodniu ferii zimowych Biblioteka zorganizowała kolejne, dwudniowe warsztaty artystyczne dla młodych czytelników. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem i po raz kolejny pokazały, że biblioteka to nie tylko miejsce spotkań z książką, ale również przestrzeń rozwijania kreatywności i pasji.

Tym razem uczestnicy pracowali w technice mixmedia, ozdabiając szklane wazony. Podczas zajęć poznawali różnorodne materiały i faktury – od farb akrylowych, przez pasty strukturalne, efekt lodu, aż po elementy dekoracyjne, które nadawały pracom wyjątkowego charakteru. Na wazonach powstały zimowe scenerie, ośnieżone gałęzi krzewów, skrzące się śniegiem oraz ptaki 3D, które dzięki przestrzennym elementom sprawiały wrażenie, jakby za chwilę miały wzbic się w powietrze. Warsztaty były nie tylko okazją do twórczej zabawy, ale także do nauki cierpliwości, precyzji i współpracy. Każdy uczestnik mógł liczyć na wsparcie prowadzących, a jednocześnie miał pełną swobodę w realizowaniu własnych pomysłów. Efektem były niepowtarzalne, ręcznie zdobione wazony, które stały się piękną pamiątką zimowych ferii. Zdaniem pracowników, takie spotkania integrują młodych mieszkańców, rozwijają ich zdolności manualne oraz zachęcają do aktywnego i twórczego spędzania wolnego czasu. Biblioteka już zapowiada kolejne wydarzenia, które z pewnością przyciągną młodych miłośników sztuki i książek.

Filia Biblioteczna w Rudnej Wielkiej

Tegoroczne ferie zimowe w Bibliotece Publicznej w Rudnej Wielkiej upłynęły pod znakiem kreatywności i twórczej zabawy. W tym czasie zorganizowano szereg warsztatów plastycznych, które cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży. Podczas zajęć uczestnicy mieli okazję rozwijać swoje zdolności manualne oraz artystyczne pasje. W trakcie warsztatów powstały barwne pisanki wykonane metodą decoupage, które zachwycaly różnorodnością wzorów i starannością wykonania. Dużym zainteresowaniem cieszyło się również tworzenie ozdobnych świec zapachowych – uczestnicy samodzielnie dobierali kolory, zapachy i dekoracje, tworząc niepowtarzalne kompozycje. Kolejną propozycją były deseczki ozdabiane również metodą decoupage, które stały się piękną i praktyczną pamiątką z ferii. Zajęcia były nie tylko okazją do nauki nowych technik plastycznych, ale także do integracji, wspólnego spędzania czasu i rozwijania wyobraźni. Po skończonych pracach plastycznych uczestnicy chętnie sięgnęli po gry planszowe oraz puzzle, które dostarczyły im wiele emocji i dobrej zabawy. Była to doskonała okazja do integracji, rozmów i rozwijania umiejętności myślenia oraz współpracy w grupach. Dziękujemy wszystkim dzieciom za aktywny udział w zajęciach i wspólnie spędzony czas. Cieszymy się, że ferie w bibliotece były pełne kreatywności, zabawy i pozytywnej energii.

Filia Biblioteczna w Świlczy

Pracownice biblioteki Agnieszka Goclon oraz Anna Zakrzewska przeprowadziły zajęcia dla 6 dziewczynek w wieku szkolnym w dniach od 17 do 20 lutego w godzinach od 9:00 do 15:00. W tym czasie odbyły się kreatywne warsztaty z wyplatania siateczek ze sznurka – makramy.

Podczas zajęć dzieci skorzystały również z okazji do zabaw integracyjnych oraz zabaw ruchowych przy „Just Dance”. Uczestniczki krok po kroku uczyły się techniki wiązania węzłów i tworzenia ekologicznych toreb wielokrotnego użytku np. na książki. Do każdej torebki zostały uszyte na maszynie dekoracyjne woreczki przez zdolną bibliotekarkę Annę Zakrzewską.

Przez te kilka dni warsztatów powstały wyjątkowe siatki samodzielnie wykonane przez uczestniczki – każda inna, każda niepowtarzalna. Warsztaty poprowadziła z wielkim zaangażowaniem Instruktor Agnieszka Goclon, pracownik biblioteki. Było twórczo, inspirująco i bardzo miło. Spotkania pokazały, że warsztaty rękodzielnicze to świetny pomysł na spędzenie ferii.

Podsumowując, ferie zimowe w naszych bibliotekach były pełne atrakcyjnych, rozwijających i edukacyjnych zajęć dla dzieci. Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom za ogromną kreatywność, wspaniałe pomysły, wspólnie spędzony czas oraz fantastyczną atmosferę i dobrą zabawę. Liczymy, że nasze inicjatywy przyczyniły się do wartościowego spędzenia czasu przez dzieci i przyniosły im nowe doświadczenia oraz umiejętności. Cieszymy się, że mogliśmy razem przeżyć tak inspirujące chwile. Dziękuję również wszystkim pracownikom za zaangażowanie, pracę i wspaniałe kreatywne pomysły. Już dziś zapraszam na kolejne wydarzenia i liczymy na Waszą obecność oraz aktywność w przyszłości!

Józef Ciosek

Pomóżmy im przetrwać!

Wieszanie w Trzcinie budek lęgowych dla jerzyków, naszych sprzymierzeńców w ograniczaniu plagi komarów i meszek

Wraz z postępującym ociepleniem klimatycznym zachodzą przystosowawcze zmiany w przyrodzie zarówno wśród organizmów żywych, jak i w siedliskach florystycznych. Całokształt zmian, zazwyczaj niekorzystnych, potęguje nasza działalność gospodarcza.

W rezultacie cierpimy podwójnie.

Szczególnie dotkliwe w naszym otoczeniu stają się owady gryzące – nasze rodzime komary i meszki, ale i nowi przybysze z ciepłych rejonów strefy europejskiej. Wyjątkowo groźne będą komary tropikalne roznoszące nieznane dotychczas u nas choroby. Jak z nimi walczyć?

Wprowadzane przez nas do wód powierzchniowych fosforany i azotany ze środków piorących oraz spływające z pól związki z nawozów umożliwiają masowy rozwój w wodach stawów i rzek populacji komarów oraz meszek. Tym sposobem wzmagamy rozwój tych uciążliwych owadów.

Z „naszymi” gnębielami, komarami i meszkami, walczymy na różne sposoby, ale obecnie cyklicznie pojawiające się ich zmasowane plagi trudno op nować. Dość skuteczną metodą ich ograniczania były chemiczne opryski siedlisk, ale powodowały one równocześnie eliminację ze środowiska całej gamy innych owadów, w tym także tych pożytecznych. Obecnie odchodzi się od tej kosztownej metody, wykorzystując w coraz szerszym zakresie naturalne, nieinwazyjne wobec środowiska sposoby.

Budki lęgowe dla jerzyków

Mało znanym sposobem ograniczania plagi komarów i meszek jest wykorzystywanie owadożernych ptaków – jerzyków (*Apus apus*). To ptaki pokrojem podobne do jaskółek, ale o odmiennych od nich zachowaniach lęgowych i żerowiskowych. Ptaki typowe dla miejskich i wiejskich obszarów zabudowy, zakładające gniazda w szczelinach i wnękach muru pod dachami wyższych budynków murowanych. Nie są uciążliwe dla otoczenia, nie brudzą ścian budynków i okien. Większość życia spędzają w locie, w pogoni za owadami latającymi – błonkówkami, komarami, meszkami i muchami. Występowanie jerzyków ogranicza brak miejsc do założenia gniazda, gdyż w nowym budownictwie nie pozostawia się szczelin w murze pod dachami, a otwory wentylacyjne są zakratowane.

Sposobem na umożliwienie jerzykom wyprowadzenia lęgu jest wywieszanie dla nich budek do gniazdowania na budynkach. Starannie wykonane i umiejętnie wkomponowane w bryłę budynku, nie szpecą go. W miejscowościach naszej Gminy Świlcza jerzyki spotykane są nie licznie i tylko tam, gdzie znajdują miejsca do założenia gniazda.

Konieczność podjęcia zwalczania plagi komarów była przedyskutowana na jednym z posiedzeń Rady Sołeckiej w Trzcinie, gdzie podjęto decyzję wykonania i rozwieszenia takich budek na budynku Straży Pożarnej w Trzcinie. Równocześnie zaproponowano zapoczątkowanie edukacji w zakresie naturalnych sposobów ograniczania uciążliwych dla nas owadów latających także wśród młodzieży szkolnej. Przedsięwzięcie znalazło akceptację ze strony Urzędu Gminy Świlcza, z równoczesnym wsparciem sfinansowania kosztów wynajmu podnośnika samochodowego, niezbędnego do zamocowania budek na ścianie budynku.

Budki zostały wykonane niezwykle starannie przez mieszkańca naszej Gminy, p. Krzysztofa Kwokę z Dąbrowy, nieodpłatnie, z jego własnych materiałów.

Wiosną 2025 r. trzy budki zostały zamontowane pod okapem dachu budynku Straży Pożarnej w Trzcinie. Każda budka posiada miejsca lęgowe dla trzech par. Techniczną całością tego przedsięwzięcia, organizacją oraz zamocowaniem budek podjął się p. Kazimierz Łagowski, sołtys i zarazem Przewodniczący Rady Sołeckiej w Trzcinie, przy niezbędnej pomocy p. Jakuba Piątka z Ochotniczej Straży Pożarnej w Trzcinie.

Jest to sukces, gdyż przez całe lato jerzyki odwiedzały wywieszone budki, co wskazuje, że w 2026 r. będzie to ich stałe lęgowisko.

Podziękowania

Organizacja, spełnienie formalności i przeprowadzenie całokształtu tego

przedsięwzięcia nie byłoby możliwe bez bezinteresownego zaangażowania Rady Sołeckiej w Trzcinie, p. Anny Jarzab z Urzędu Gminy Świlcza i pełnej akceptacji wójta, p. Dawida Homy, zgody na sfinansowanie przez Urząd Gminy wynajmu podnośnika – za co przyrodnicy Trzcinian z wyrazami wdzięczności dziękują.

Również szczególne podziękowania należą się osobom realizującym techniczną stronę projektu – wykonanie budek i ich zamocowanie na budynku. Nie byłoby to możliwe bez udziału p. Krzysztofa Kwoki, który poświęcił swój czas na wykonanie budek z własnych materiałów. Słowa uznania dla p. Kazimierza Łagow-

skiego i p. Jakuba Piątka – mieszkańców Trzcinian, którzy podjęli się dość skomplikowanego montażu budek na znacznej wysokości.

Warsztaty edukacyjne z dziećmi szkolnymi

Z zagadnieniami związanymi z potrzebą ochrony środowiska przyrodniczego poprzez stosowanie naturalnych, bezchemicznych sposobów zwalczania owadów uciążliwych zaznajomiono dzieci szkolne podczas warsztatów edukacyjnych w czerwcu 2025 r. Zostały one przygotowane przez p. Małgorzatę Kurzeję

i odbyły się nad stawami w Trzcinie, wraz z udziałem wójta Gminy Świlcza i jego zastępcy. Przekazano dzieciom, jak w naturalny sposób, dbając o środowisko przyrodnicze, można ograniczać z pomocą ptaków uciążliwe plagi komarów i meszek.

Miejmy nadzieję, że zapoczątkowane w Trzcinie działania ukierunkowane na ograniczanie plag komarów i meszek naturalnymi metodami poprzez propagowanie rozwoju populacji jerzyków znajdzie naśladowców w naszej Gminie.

Fot. Zbigniew Lis

Józef Ciosek

Propozycja wdrożenia programu naturalnego zwalczania plagi komarów i meszek

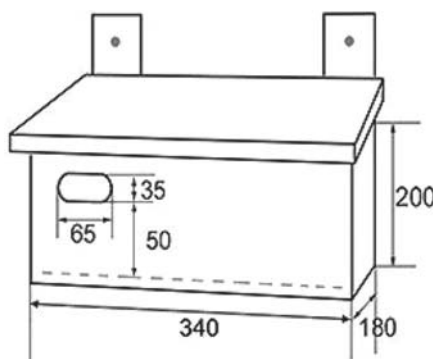
Zbliża się niebawem wiosna, a po niej szybko zawita lato. Po ubiegłym dość deszczowym roku i słabej zimie przeziębowały w stanie hibernacji chmary komarów, much i meszek. Na pewno już z wiosną wyruszą do „boju” uprzykrzania nam życia. Wraz z wiosną powrócą do nas z południowych zimowisk także jerzyki, ptasi pogromcy wszelakiego latającego owadziego natręstwa – komarów, much i meszek. Te ptaki pojawiają się tylko tam, gdzie będą mogły wyprzewadzać lęgi. Dobrze byłoby, aby w naszej Gminie podjęto szeroką inicjatywę rozpowszechniania wywieszania dla nich budek lęgowych na wysokich budynkach. W Trzcinie już to zapoczątkowano w minionym roku.

Nie jesteśmy wyjątkowi. Już od dawna w wielu polskich miastach na budynkach tworzy się „budkowe lęgowniki” dla tych ptaków. Wprowadza się nawet zalecenia urzędowe montażu budek na każdym remontowanym (i nie tylko) budynku, a nawet buduje się wieże lęgownikowe. To naprawdę tańsze od chemicznej walki z komarami oraz nieszkodliwe dla środowiska.

Budki lęgowe dla jerzyków (*Apus apus*)

Jeśli chcemy, aby jerzyki zamieszkały w naszej okolicy, konieczne jest po-

wieszenie dla nich odpowiednich budek lęgowych. Budka dla jerzyka powinna mieć wymiary zbliżone do prostopadłościanu o bokach 18 x 20 x 36 cm, z owalnym otworem wlotowym o wymiarach min. 3,5 x 6,5 cm umieszczonym z boku dłuższego boku skrzynki. Jerzyki to ptaki dość konserwatywne co do wymogów lęgowych.

Budka na budynku nie może wisieć niżej niż ok. 5 m nad ziemią, a bezpośrednio pod nią musi być wolna przestrzeń dolotowa bez żadnych przeszkód. Należy pamiętać, że jerzyki są ptakami kolonijnymi, więc skrzynki lęgowe powinny wisieć w grupach, blisko siebie. Im wyżej zawiesimy budkę, tym jest większa pewność, że nie zostanie zajęta przez wróble

czy szpaki, chociaż jerzyki potrafią przegonić tych lokatorów.

Podstawowe parametry budki: wysokość: 20 cm, szerokość: 18 cm, długość: 34 cm. Wymiary owalnego wlotu: 6,5 x 3,5 cm, co ograniczenia dostępności budki dla szpaków. Odległość od dolnej krawędzi otworu wlotowego do dna 5 cm. Przednia lub boczna ścianka jest otwierana w celu czyszczenia budki po lęgach.

Jerzyki są ptakami żywiącymi się komarami i innymi uciążliwymi dla nas owadami latającymi jak meszki czy muchy. Obecnie odchodzi się od masowego zwalczania komarów środkami chemicznymi, gdyż ulega wówczas zagładzie mnóstwo owadów pożytecznych. Wykorzystuje się do eliminacji komarów właśnie jerzyki. Ptaki te nie powodują zanieczyszczenia elewacji budynków. Budki powinny być wykonane starannie, aby nie szpeciły obiektu.

Szkic i zdjęcie: Internet

Sprzymierzeńcy w ograniczaniu plagi uciążliwych komarów, meszek i much

Na początek nieco informacji o tych wyjątkowo *uciążliwych krwiopijcach* uprzykrzających nam funkcjonowanie w okresie letnim niemal wszędzie na każdym terenie, nawet w mieście, domu czy biurze.

Wbrew powszechnym przekonaniom to meszki są bardziej dokuczliwymi owadami w porównaniu do komarów. Komary przekłuwają skórę, zaś meszki rozrywają ją żuwaczkami, tworząc ranę. Ich ślina zawiera toksyny rozkładające białka, stąd pokąsanie przez meszki jest tak bolesne.

Obydwa te owady mają kilka wspólnych cech. Rozradzają się na obszarach mokradeł w różnorodnych zbiornikach wodnych, rzekach i strumieniach, gryzą wyłącznie samice i tylko one przeżywają zimę w stanie hibernacji, zaś samce żywią się jedynie nektarem kwiatów i sokami roślin. Do rozwoju niezbędna jest im krew zwierząt stałocieplnych, w tym i człowieka. Stąd tak uporczywie nas napaść, stając się utrapieniem w codziennym życiu.

Zarówno komary, jak i meszki pojawiają się regularnie także daleko poza terenami mokradłowymi, przy czym meszki tylko za dnia i bardziej masowo. W przeciwieństwie do komarów, których cykl życiowy jest związany z wodami stojącymi, stadia rozwojowe meszek żyją tylko w wodach płynących.

Do sprzymierzeńców w walce z tymi owadami należą przede wszystkim jerzyki – niewielkie ptaki z reguły uważane za jaskółki. Żyją kolonijnie, przylatują do nas z afrykańskich zimo-

wisk dość późno, bo dopiero w maju, a i opuszczają nas już na początku sierpnia. Przystosowane są do nieustannego uganiania się w powietrzu za owadami, które są ich podstawą pożywienia. Niemal nigdy nie siadają na ziemi, nawet materiał do budowy gniazd, stanowiący unoszące się w powietrzu pióra, liście i strzępy suchej trawy, wyłapują w czasie lotu. Krótkie nogi, długie skrzydła pozwalają tym ptakom jedynie na przyczepianie się do pionowych ścian budynków, murów i skał. Ładują przede wszystkim podczas okresu lęgowego przy gnieździe. Czasami odpoczywają chwytając się pazurkami

pionowej ściany budynku lub skały.

Są ściśle uzależnione od owadów latających, jako jedyne go rodzaju ich pożywienia, w tym komarów i meszek stanowiących aż połowę składu owadziego pożywienia. Jeden osobnik każdego dnia wyłapuje aż około 20 tysięcy tych owadów.

W przypadku braku pokarmu (owadów) w okresach zimnej, deszczowej pogody jerzyki zapadają w letarg. To wybitni lotnicy – potrafią oddalać się od miejsc gniazdowania nawet

100 km w poszukiwaniu obfitych żerowisk. Pokarm dla piskląt gromadzą w postaci zbitej masy przenoszonej w gardle.

W okresie migracji szybują na bardzo dużych wysokościach (ponad 2000 metrów). Nielęgowe osobniki koczują,

unosząc się w przestworzach nawet przez długi okres czasu.

Oprócz jerzyków mało znanym sprzymierzeńcem w zwalczaniu komarów i meszek są ważki. Te owady związane ze środowiskiem wodnym rozmna-

Ważki – owady terenów wodnych (fot. <https://pixabay.com>)

żają się z jaj składanych na roślinach wodnych, z których rozwijają się larwy, przeobrażając się później w owady dorosłe.

Ważki, te z pozoru delikatne owady, są niezwykle perfekcyjnymi drapieżnikami, zabójcami komarów, much i muchówek (meszek), na które polują zarówno w locie, jak i podczas czatów, przesiadując na roślinach nadwodnych.

W poszukiwaniu żerowisk wylatują daleko poza tereny stałego występowania. Jeżeli w ogrodzie zauważymy latające ważki, to znak, że w naszych beczkach na deszczówkę i oczkach wodnych wychowały się i latają już zastępy komarów.

Naszym sprzymierzeńcom, jerzykom, możemy pomóc, rozwieszając dla nich budki lęgowe, natomiast ważkom tylko przez zaprzestanie osuszania torfowisk i zanieczyszczania cieków wodnych jako miejsc ich rozrodu i żerowania.

Miejmy także świadomość, że nadmierne plagi tych uciążliwych owadów (komarów i meszek) są skutkami naszej nierozważnej degradacji środowiska i zachwiania bioróżnorodności przyrodniczej.

Jerzyki – występują niemal wyłącznie w obrębie wysokiej zabudowy miast i wsi (fot. <https://pixabay.com>)

Miłośnicy i pasjonaci przyrody są wśród nas

Do nich należy również p. Krzysztof Kwoka, mieszkaniec Dąbrowy, z wykształcenia leśnik i praktyk z wielokierunkowymi zainteresowaniami przyrodniczymi. Zajmuje się nie tylko przyrodą, ale i hobbystyczną hodowlą ciekawych zwierząt.

Przyrodnik z zamiłowania. Aktywny w czynnej ochronie przyrody, szczególnie w zakresie zachowania bioróżnorodności faunistycznej-florystycznej na terenie Trzciany.

Gołębie korzystają z pełnej swobody, wystarcza im tylko gołębnik

mi i całej gamy chorób pszczelich. Zainteresowanie godne podziwu, gdyż nawet w małej przydomowej pasiece utrzymywanie pszczół to ogromne wyzwanie.

Taki skrótowy „przegląd” zainteresowań p. Krzysztofa ukazuje, jak można realizować swoje różnorodne hobby dzięki pomysłowości i zapobiegliwości. Każde utrzymywanie zwierząt w hodowli to także zobowiązanie do poszanowania tych istot w pełnym zakresie.

Fot. Zbigniew Lis

Krzysztof Kwoka w trakcie wykonywania budek dla jerzyków

Należy przyznać panu Krzysztofowi posiadanie dużej wiedzy niezbędnej przy hodowli tych ptaków, cierpliwości, wkładu pracy i wydatków finansowych.

Ciekawe zainteresowania z zupełnie innej dziedziny to utrzymywanie hobbystycznej, przydomowej małej pasieki z pszczołami, prowadzonej w nowoczesnych ulach pię-

Różnorodność kolorystyczna papużek falistych to efekt zabiegów hodowlanych

Pasjonat wolierowej hodowli bażantów i innych ciekawych gatunków ptaków egzotycznych.

Jemu zawdzięczamy podjęcie się wykonania budek lęgowych dla jerzyków, zamontowanych na budynku Straży Pożarnej w Trzcianie.

Spośród jego zainteresowań można wyróżnić kilka kierunków. Jest przede wszystkim hodowcą ptaków – papug i gołębi różnych ras. Ciekawie wygląda utrzymywanie w przestronnych, obszer-nych wolierach papużek falistych w różnorodnych kolorach upierzenia. Ptaki mogą swobodnie latać i wyprowadzać lęgi w budkach. Oddzielnie trzymane są w o wiele większych wolierach duże gatunki papug, zachwycające egzotyką kolorów ich upierzenia.

Zupełnie inne wymagania hodowlane muszą być spełnione dla bażantów. To zupełnie oddzielna grupa ptaków z rodzaju kuraków, o innych wymogach żywieniowych i zachowaniach. Są tam bardzo rzadkie i równocześnie trudne do hodowli przepiękne bażanty złociste i diamentowe.

trowych. Hodowli trudnej i wymagającej w dzisiejszej rzeczywistości ogromu chemicznego skażenia środowiska krajobrazu rolniczego, zatrucia pestycyda-

Nowoczesne ule ułatwiają hodowlę rodzin pszczelich

Duże gatunki papug wymagają znacznych zabiegów hodowlanych

Bażanty to kuraki pochodzące z Azji

„Smak samodzielności” – kulinarna rewolucja oczami szefowej kuchni Zespołu Szkół w Trzcianie

Bufet zamiast tradycyjnego wydawania posiłków, uczniowie komponujący własne dania i stołówka jako miejsce nauki zdrowych wyborów – o kulinarnej rewolucji w Zespole Szkół w Trzcianie opowiada Agnieszka Dworak, szefowa kuchni szkolnej. Zmiana, która początkowo budziła obawy, dziś przynosi wiele satysfakcji – zarówno uczniom, jak i pracownikom szkoły.

Wywiad z Agnieszką Dworak, szefową kuchni w Zespole Szkół w Trzcianie przeprowadziła Anna Woźny

– Skąd wziął się pomysł na wprowadzenie bufetu i możliwość samodzielnego komponowania posiłków przez uczniów?

Pomysł dojrzał we mnie już od dłuższego czasu. Zależało mi na tym, aby uczniowie nie tylko spożywali posiłki, ale także uczyli się odpowiedzialności za to, co trafia na ich talerz oraz dokonywali świadomych wyborów żywieniowych. Inspiracją były rozmowy z panią intendentką ze szkoły w Leżajsku, gdzie taki system już funkcjonował. Zobaczyłam, że rozwiązanie to sprawdza się w praktyce – dzieci są bardziej zainteresowane jedzeniem i chętniej sięgają po warzywa, gdy mają możliwość samodzielnego wyboru.

Warto podkreślić, że pomysłodawcami zmian w funkcjonowaniu kuchni byli również pani przewodnicząca Rady Gminy Świlcza – Joanna Wdowik-Mika oraz wójt gminy – Dawid Homa, którzy pragnęli wprowadzić nowoczesne rozwiązania i pozytywne zmiany w szkolnej kuchni. Dzięki wspólnemu zaangażowaniu i otwartości na nowe pomysły udało się stworzyć przestrzeń sprzyjającą kształtowaniu zdrowych nawyków żywieniowych wśród uczniów.

– Jak wyglądały początki tej zmiany w Trzcianie?

Początki, jak przy każdej rewolucji, były trudne. Zarówno uczniowie, jak i my – pracownicy kuchni – musieliśmy nauczyć się nowej organizacji pracy. Dzieci uczyły się nalewać zupę z waz, dobierać porcje, korzystać z bufetu w sposób kulturalny. Było trochę zamieszania, ale z każdym dniem było coraz lepiej.

– Co sprawiało największą trudność na starcie?

Największym wyzwaniem była zmiana przyzwyczajęń. Uczniowie byli przyzwyczajeni do gotowego zestawu na talerzu. Teraz musieli sami decydować, co i ile chcą zjeść. Trudne było też pilnowanie porządku i płynności wydawania posiłków, ale dzięki wsparciu nauczycieli i wychowawców szybko udało się wypracować dobre rozwiązania.

– Czy uczniowie chętnie korzystają z nowej formy stołówki?

Zdecydowanie tak. Widzę, że dzieci są zadowolone i traktują posiłki jako coś więcej niż obowiązek. Cieszy ich możliwość wyboru, a także to, że mogą spróbować nowych smaków bez przymusu. Wielu uczniów z dumą opowiada, jak samodzielnie skomponowali swój obiad czy deser.

– Czy uczniowie potrafią samodzielnie komponować posiłki?

Na początku bywało różnie, ale dziś widzę ogromny postęp. Dzieci coraz częściej sięgają po warzywa, sałatki i owoce. Uczą się, że zbilansowany posiłek to nie tylko deser. To dla mnie ogromna satysfakcja, bo właśnie o taki efekt edukacyjny nam chodziło.

– Jakie inspiracje czerpalicie z wizyty w Leżajsku?

Niezwykle cenne było dla nas zobaczenie całego systemu funkcjonowania bufetu „na żywo”. Dzięki uprzejmości pana dyrektora – Stanisława Filarowskiego – mieliśmy możliwość szczegółowego zapoznania się z organizacją pracy, sposobem przygotowania i ekspozycji potraw w formie bufetu oraz zastoso-

wanymi rozwiązaniami technicznymi i logistycznymi.

Podczas wizyty mogliśmy również spróbować wielu proponowanych dań, co pozwoliło nam lepiej ocenić jakość posiłków, różnorodność oferty oraz sposób komponowania zestawów przez uczniów. Bezpośrednie doświadczenie funkcjonowania takiego modelu żywienia było dla nas niezwykle wartościowe i utwierdziło nas w przekonaniu, że warto wdrożyć podobne rozwiązania w naszej placówce.

Wizyta delegacji z naszej gminy stała się ważnym impulsem do działania, dając nam zarówno merytoryczne wsparcie, jak i motywację do wprowadzania nowoczesnych zmian w organizacji żywienia uczniów.

Agnieszka Dworak

– Czy w związku z rewolucją konieczne były zakupy nowego sprzętu?

Tak, bez tego nie dałoby się wprowadzić bufetu. Zakupiliśmy m.in. wazy do zup, pojemniki bufetowe na salatkę i surówki, nowe naczynia oraz drobny sprzęt ułatwiający serwowanie potraw. To była inwestycja, ale bardzo potrzebna i dobrze przemyślana.

– Kto wspierał realizację tego projektu?

Realizacja tego przedsięwzięcia nie byłaby możliwa bez życzliwości i zaangażowania wielu osób oraz instytucji, którym pragnę wyrazić szczerą wdzięczność.

Z całego serca dziękuję Radzie Rodziców działającej przy Zespole Szkół w Trzcinie za otwartość, zrozumienie potrzeb szkoły oraz realne wsparcie organizacyjne i finansowe. Szczególne podziękowania kieruję również do Parafialnego Koła Caritas w Trzcinie, które udzieliło nam znaczącego wsparcia finansowego, umożliwiającego doposażenie stołówki i realizację części zaplanowanych działań.

Dzięki tej współpracy mogliśmy stworzyć uczniom bardziej funkcjonalną i przyjazną przestrzeń do spożywania posiłków oraz wprowadzić rozwiązania sprzyjające kształtowaniu zdrowych nawyków żywieniowych. Jest to piękny i budujący przykład dobrej współpracy szkoły z rodzicami oraz lokalną społecznością, opartej na wspólnej trosce o dobro dzieci.

– Jak ta zmiana wpłynęła na codzienną pracę kuchni?

Nasza praca stała się bardziej wymagająca, ale też ciekawsza. Musimy przygotowywać większą różnorodność potraw i dbać o estetykę podania. Jednocześnie mamy poczucie, że robimy coś naprawdę wartościowego dla dzieci.

– Jakie są Pani oczekiwania na przyszłość?

Mam nadzieję, że ten sposób żywienia na stałe wpisze się w życie naszej szkoły. Chciałabym dalej rozwijać ofertę bufetu i pokazywać uczniom, że zdrowe jedzenie może być smaczne i atrakcyjne. Jeśli przy okazji nauczą się samodzielności i odpowiedzialności – to będzie nasz największy sukces.

Stołówka w Zespole Szkół w Trzcinie udowadnia, że zmiana może smakować – i to bardzo. Kulinarna rewolucja staje się tu ważną lekcją życia, zdrowia i współpracy. ■

Paweł Rzepka

Halowy turniej o Puchar Wójta Gminy Świlcza w piłce nożnej

24 stycznia 2026 r. w hali sportowej Szkoły Podstawowej w Świlczy odbył się halowy turniej piłki nożnej o Puchar Wójta Gminy Świlcza dla seniorskich zespołów z terenu gminy. Do rozgrywek zgłosiły się cztery zespoły: LKS „Bratek” Bratkowice, LKS „Dąb” Dąbrowa, KS „Rudniana” Rudna Wielka i LKS „Trzcianka” Trzciana. Drużyny grały systemem „każdy z każdym – mecz i rewanż”. Zawody zgodnie z planem rozpoczęły się o godzinie 10⁰⁰. W sumie rozegrano 12 spotkań. Zwyciężył zespół „Bratka” Bratkowice, który triumf zapewnił sobie w swoim ostatnim meczu, gdy „ogral” ekipę z Dąbrowy.

O klasyfikacji końcowej wszystkich drużyn decydowały w kolejności: liczba uzyskanych punktów, wynik bezpośredniego meczu, bilans bramkowy (stosunek bramek strzelonych do straconych), liczba strzelonych bramek.

Końcowa tabela przedstawia się następująco:

1. LKS „Bratek” Bratkowice	6 – 13 – 22:10
2. KS „Rudniana” Rudna Wielka	6 – 12 – 17: 7
3. LKS „Trzcianka” Trzciana	6 – 10 – 21:13
4. LKS „Dąb” Dąbrowa	6 – 0 – 4:34

W turnieju wyłoniony został król strzelców. Został nim zawodnik „Trzcianki” – Maksymilian Miłek, który strzelił łącznie 12 bramek. Przyznano również nagrodę dla najlepszego bramkarza. Najskuteczniej z napastnikami przeciwników radził sobie Nikodem Woźny z „Rudnianski”, który przepuścił we wszystkich spotkaniach tylko 7 goli. Wszystkie spotkania prowadzili sędziowie z Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej w Rzeszowie. Zapewniona została opieka medyczna, a w trakcie rozgrywek uczestnicy mogli skorzystać z gorącego posiłku. Na turnieju obecny był Wójt Gminy Świlcza – Dawid Homa, a tuż po ostatnim gwizdku nagrody dla najlepszych drużyn oraz wyróżnienia indywidualne wręczył Zastępca Wójta – Seweryn Kornak.

Paweł Rzepka

Halowy turniej o Puchar Wójta Gminy Świlcza w piłce nożnej oldbojów

Tydzień po turnieju drużyn seniorskich w dniu 31 stycznia 2026 r., w hali sportowej Szkoły Podstawowej w Świlczy rywalizowali oldboje. W zawodach o Puchar Wójta wzięło udział sześć drużyn: z Bratkowic, Dąbrowy, Mrowli, Rudnej Wielkiej, Świlczy i Trzciany. W składach poszczególnych ekip widnieli przeważnie zawodnicy, którzy jeszcze kilka lat temu reprezentowali kluby piłkarskie ze swoich sołectw. Grano systemem „każdy z każdym”, a pierwszy mecz rozpoczął się punktualnie o godz. 10⁰⁰. Łącznie rozegranych zostało 15 spotkań. Po czterogodzinnych zmaganiach i ostatnim gwizdku sędziego tak, jak w turnieju seniorów, podsumowano wszystkie wyniki i sporządzono tabelę końcową. Zwycięstwo przypadło jednemu z faworytów – zespołowi „Bratek” Bratkowice. Ekipa z Bratkowic wygraną rozstrzygnęła w końcowych sekundach ostatniego meczu turnieju z Mrowlą – gdy przechyliła losy spotkania na 3:2 na swoją korzyść.

Tabela końcowa:

1. „Bratek”	5 – 13 – 11: 3
2. „Mrowlanka” Mrowla	5 – 12 – 10: 5
3. Trzciana	5 – 6 – 4: 4
4. Dąbrowa	5 – 4 – 2: 5
5. „Kosa” Świlcza	5 – 4 – 5: 9
6. KS „Rudnianka”	5 – 3 – 8: 14

Najsukuteczniejszym zawodnikiem w rozgrywkach został Łukasz Jagodziński z „Mrowlanki” Mrowla, który sześciokrotnie pokonywał bramkarzy przeciwników. Najlepiej w bramce radził sobie – Wojciech Kyciński z ekipy „Bratek” Bratkowice, który dał się pokonać jedynie trzy razy i to jemu przypadło miano najlepszego bramkarza.

Turniej przebiegał w sportowej atmosferze. Poszczególne spotka-

nia były bardzo zacięte i czasami o wygranej decydowały detale. Najważniejsze jednak, że wszyscy dobrze się bawili. Wydarzenie miało charakter towarzyski. Wszyscy uczestnicy zostali uhonorowani dyplomami, a zwycięzcy dodatkowo pamiątkowymi pucharami i voucherami na zakup sprzętu sportowego. Wyróżnienia wręczył Wójt Gminy Świlcza – Dawid Homa.

Spotkanie z Piłsudczykami

Regionalny Dom Tradycji Ludowych
przy Zespole Szkół w Trzcianie, 8 lutego 2026 r.

ZESPÓŁ SZKÓŁ TECHNICZNO-WETERYNARYJNYCH im. BOHATERÓW WESTERPLATTE w Trzcieńcu k. Rzeszowa

OFERTA NA ROK SZKOLNY 2026/2027

Nowość od roku szkolnego 2026/2027
Technik Gospodarki Nieruchomościami

**Liceum Ogólnokształcące
pożarnicze z ratownictwem medycznym**
Szkoła pod patronatem Komendy Miejskiej
Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie

Liceum Ogólnokształcące
ze specjalnością jazda konna - jeździectwo

Liceum Ogólnokształcące Wojskowe
Szkoła pod patronatem 3 Podkarpackiej Brygady OT
w Rzeszowie

Technik Weterynarii
ze specjalnościami hipoterapia, pszczelarstwo,
dobrostan zwierząt dzikożyjących

Technik Hodowca Koni
ze specjalnością jeździectwo

Technik Usług Fryzjerskich
ze specjalnością kosmetyka ciała

Technik Geodeta

Technik Żywnienia i Usług Gastronomicznych
ze specjalnością kuchnia śródziemnomorska

Technik Budownictwa
ze specjalnością projektowanie i wykonawstwo
wnętrz - inteligentne domy

Technik Inżynierii Środowiska

Technik Architektury Krajobrazu

Branżowa Szkoła I stopnia

Kucharz

Fryzjer

Betoniarz - zbrojarz

W szkole funkcjonuje

SEKCYJA UŁANÓW

Związku Strzeleckiego "Strzelec"

**LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
KLASA JEŹDZIECKA**

PORTUGALIA

HISZPANIA

3-tyg. staże zagraniczne

Branżowe Centrum Umiejętności

Od 1 stycznia 2025 r. przy szkole działa BCU
w dziedzinie "technika weterynaryjna"

Dni otwarte szkoły:
17.04.2026r. I termin
16.05.2026r. II termin

www.zstw.pl